

Holy Bible

Aionian Edition®

Irish O'Domhnuill Modernized

AionianBible.org
The world's first Holy Bible untranslation
100% free to copy and print
also known as "The Purple Bible"

Holy Bible Aionian Edition ®
Irish O'Domhnuill Modernized

Creative Commons Attribution 4.0 International, 2018-2025

Source text: Crosswire.org

Source version: 7/21/2015

Source copyright: Public Domain

O'Domhnuill, O'Cionga, O'Kearney, Walsh, Donellan, 1602, 1817

Formatted by Speedata Publisher 5.1.9 (Pro) on 6/3/2025

100% Free to Copy and Print

TOR Anonymously

<https://AionianBible.org>

Published by Nainoia Inc, <https://Nainoia-Inc.signedon.net>

All profits are given to <https://CoolCup.org>

We pray for a modern Creative Commons translation in every language
Translator resources at <https://AionianBible.org/Third-Party-Publisher-Resources>

Report content and format concerns to Nainoia Inc

Volunteer help is welcome and appreciated!

Celebrate Jesus Christ's victory of grace!

Preface

Irish at AionianBible.org/Preface

The *Holy Bible Aionian Edition* ® is the world's first Bible *un-translation!* What is an *un-translation?* Bibles are translated into each of our languages from the original Hebrew, Aramaic, and Koine Greek. Occasionally, the best word translation cannot be found and these words are transliterated letter by letter. Four well known transliterations are *Christ*, *baptism*, *angel*, and *apostle*. The meaning is then preserved more accurately through context and a dictionary. The Aionian Bible un-translates and instead transliterates eleven additional Aionian Glossary words to help us better understand God's love for individuals and all mankind, and the nature of afterlife destinies.

The first three words are *aiōn*, *aiōnios*, and *aīdios*, typically translated as *eternal* and also *world* or *eon*. The Aionian Bible is named after an alternative spelling of *aiōnios*. Consider that researchers question if *aiōn* and *aiōnios* actually mean *eternal*. Translating *aiōn* as *eternal* in Matthew 28:20 makes no sense, as all agree. The Greek word for *eternal* is *aīdios*, used in Romans 1:20 about God and in Jude 6 about demon imprisonment. Yet what about *aiōnios* in John 3:16? Certainly we do not question whether salvation is *eternal*! However, *aiōnios* means something much more wonderful than infinite time! Ancient Greeks used *aiōn* to mean *eon* or *age*. They also used the adjective *aiōnios* to mean *entirety*, such as *complete* or even *consummate*, but never infinite time. Read Dr. Heleen Keizer and Ramelli and Konstan for proofs. So *aiōnios* is the perfect description of God's Word which has *everything* we need for life and godliness! And the *aiōnios* life promised in John 3:16 is not simply a ticket to eternal life in the future, but the invitation through faith to the *consummate* life beginning now!

The next seven words are *Sheol*, *Hadēs*, *Geenna*, *Tartaroō*, *Abyssos*, and *Limnē Pyr*. These words are often translated as *Hell*, the place of eternal punishment. However, *Hell* is ill-defined when compared with the Hebrew and Greek. For example, *Sheol* is the abode of deceased believers and unbelievers and should never be translated as *Hell*. *Hadēs* is a temporary place of punishment, Revelation 20:13-14. *Geenna* is the Valley of Hinnom, Jerusalem's refuse dump, a temporal judgment for sin. *Tartaroō* is a prison for demons, mentioned once in 2 Peter 2:4. *Abyssos* is a temporary prison for the Beast and Satan. Translators are also inconsistent because *Hell* is used by the King James Version 54 times, the New International Version 14 times, and the World English Bible zero times. Finally, *Limnē Pyr* is the Lake of Fire, yet Matthew 25:41 explains that these fires are prepared for the Devil and his angels. So there is reason to review our conclusions about the destinies of redeemed mankind and fallen angels.

The eleventh word, *eleēsē*, reveals the grand conclusion of grace in Romans 11:32. Please understand these eleven words. The original translation is unaltered and a highlighted note is added to 64 Old Testament and 200 New Testament verses. To help parallel study and Strong's Concordance use, apocryphal text is removed and most variant verse numbering is mapped to the English standard. We thank our sources at eBible.org, Crosswire.org, unbound.Biola.edu, Bible4u.net, and NHEB.net. The Aionian Bible is copyrighted with creativecommons.org/licenses/by/4.0, allowing 100% freedom to copy and print, if respecting source copyrights. Check the Reader's Guide and read at AionianBible.org, with Android, and with TOR network. Why purple? King Jesus' Word is royal and purple is the color of royalty! All profits are given to CoolCup.org.

History

Irish at AionianBible.org/History

- 06/21/75 - Two boys, P. and J., wonder if Jesus saves all and pray.
- 04/15/85 - Aionian Bible conceived as B. and J. pray.
- 12/18/13 - Aionian Bible announced as J. and J. pray.
- 06/21/15 - Aionian Bible birthed as G. and J. pray.
- 01/11/16 - AionianBible.org domain registered.
- 06/21/16 - 30 translations available in 12 languages.
- 12/07/16 - Nainoia Inc established as non-profit corporation.
- 01/01/17 - Creative Commons Attribution No Derivatives 4.0 license added.
- 01/16/17 - Aionian Bible Google Play Store App published.
- 07/01/17 - 'The Purple Bible' nickname begins.
- 07/30/17 - 42 translations now available in 22 languages.
- 02/01/18 - Holy Bible Aionian Edition® trademark registered.
- 03/06/18 - Aionian Bibles available in print at Amazon.com.
- 09/15/18 - Aionian Bible dedicated as J. and J. pray again.
- 10/20/18 - 70 translations now available in 33 languages.
- 11/17/18 - 104 translations now available in 57 languages.
- 03/24/19 - 135 translations now available in 67 languages.
- 10/28/19 - Aionian Bible nursed as another J. and J. pray.
- 10/31/19 - 174 translations now available in 74 languages.
- 02/22/20 - Aionian Bibles available in print at Lulu.com.
- 05/25/20 - Illustrations by Gustave Doré, La Grande Bible de Tours, Felix Just.
- 08/29/20 - Aionian Bibles now available in ePub format.
- 12/01/20 - Right to left and Hindic languages now available in PDF format.
- 03/31/21 - 214 translations now available in 99 languages.
- 11/17/21 - Aionian Bible Branded Leather Bible Covers now available.
- 12/20/21 - Social media presence on Facebook, Twitter, LinkedIn, YouTube, etc.
- 01/01/22 - 216 translations now available in 99 languages.
- 01/09/22 - StudyPack resources for Bible translation study.
- 01/23/22 - Volunteers celebrate with pie and prayer.
- 02/14/22 - Strong's Concordance from Open Scriptures and STEPBible.
- 02/14/23 - Aionian Bible published on the TOR Network.
- 12/04/23 - Eleēsē added to the Aionian Glossary.
- 02/04/24 - 352 translations now available in 142 languages.
- 05/01/24 - 370 translations now available in 164 languages.
- 08/05/24 - 378 translations now available in 165 languages.
- 08/18/24 - Creative Commons Attribution 4.0 International, if source allows.
- 10/20/24 - Gospel Primer handout format.
- 11/24/24 - Progressive Web Application off-line format.
- 01/28/25 - All profits are given to CoolCup.org.
- 03/12/25 - 382 translations now available in 166 languages.
- 05/04/25 - 393 translations now available in 175 languages.
- 05/27/25 - 462 translations now available in 229 languages.

Table of Contents

NEW TESTAMENT

Lúcás 11

APPENDIX

Reader's Guide

Glossary

Maps

Destiny

Illustrations, Doré

NEW TESTAMENT

Agus a dubhaint lósa, A Athair, maith dhóibh; óir ní bhfuil a fhios aca créid do nid said.

Agus an roinn a éaduighsion, do theilgeadar crannchar orthu.

Lúcás 23:34

Lúcás

1 Do bhrígh gur ghabhadar mórán do láimh sdair do sgríobhadh air na neithibh agá bhfuil a síairfhiú aguinne, **2** Do réir mar thugadar na dáoine do chonnaírc lé na súilibh rein ó thus, agus do bhí ag miniosdrálachd na bréithre, dhúinne íad; **3** Do chonncas damhsa mar an gceudna, a Theophilus ro oirdheirc, ar bhfagháil feasa iomlan gach uile neithe ó na bhfíorthosach dhamh, a sgríobhadh chugadsa a nórdughadh, **4** Do chum go mbía deimhin na mbriathar, do múineadh dhuit agad **5** Re linn lorúaithe, rí thire lúdaighe, do bhí sagart airighe dár bhainm Sacharías, do sheal Abía: agus a bhean dingheanuibh Aaróin, agus, Elísabet do baimn dhi. **6** Agus do bhádar a ráon nit ndáoinibh fíreanta a bhfiadhnuisi Dé, ag siobhal go neimhchiontach ann uile aitheantuibh agus órduighthibh an Tighearna. **7** Agus ní raíbh, shiochd orrha, do bhrígh go raibh Elisábet aimrid agus go raibh áois mhór aca ar áon. **8** Agus tárla, an tan do bhí sé ag déanamh oifige an tsagairt a bhfiadhnuisi Déann a sheal fein, **9** Do réir ghnáthuighthe oifige an tsagairt, go ráinic dhó an túis do losgadh tar éis dul a sdeach go teampoll an Tighearna dhó. **10** Agus do bhí coimhthionól an phubail uile ag déanamh úrnuighe a muigh a naimsir na túise. **11** Agus do taidhbhreadh dhó aingeal an Tighearna na sheasamh ar an dtáobh ndeas daltóir na túise. **12** Agus ar na fhaicsin do Shacharías, do bhí sé ar na bhúaidhreadh, agus do ghlac eagla é. **13** Achd a dubhaint an taingeal ris, Ná bíodh eagla ort, a Shacharías: óir do héisdeadh húrnuighe; agus béaluidh do bhean Elisábet mac dhuit, agus do bhéara tú Eón mar ainm air. **14** Agus budh gáirdeachus agus lúathgháire dhuit é, agus biaidh lúathghaire ar mhóran fa na bhreith. **15** Oir

bíaidh sé na dhuine mhór a bhffíadhnuisi an Tighearna, agus ni fóbha sé fíon na deoch láidir; agus fós bíaidh sé lan don Spiorad Náomh, ó bhroinn a mháthar. **16** Agus fillfidh sé mórán do chlannuibh Israél chum an Tighearna a Ndia féin. **17** Oir géubhaidh seisean roimhesan a spioraid agus a shubháilce Elias, dfilleadh chroidheadh na naithreach chum na cloinne, agus na neasmhal chum gliocuis na dáoine gcomhthrom; agus dullmhughadh phobuil dhiongmhálta don Tighearna. **18** Agus a dubhaint Sacharías ris an aingeal, Cionnas bhías a fhios so agamsa? óir a táim um dhuine arsuidh, agus a tá áois mhór ag am mhnáoi. **19** Agus ar bhfreagra don aingeal a dubhaint sé ris, Is misi Gabríel, sheasas a bhffíadhnuisi Dé; agus do cuireadh mé do labhairt riotsa, agus dinnsin na núaidheachd maith so dhuit. **20** Agus, féuch, bíaidh tú gan úrlabhra, agus ní bá héidir leachd labhairt, go soithe an lá an a dtiocfaid na neithe so chum críche, do bhrígh nar chréid tu dom bhríathraibhsí, noch coimhlíonfuighear na nam féin. **21** Agus do bhí an pobal ag fuireach ré Sacharías, agus do biognadh léo an fad do fhan sé sa teampoll. **22** Agus ar ndul a mach dhó, nír bhéidir leis labhairt ríu: agus do aithnígheadar go bhfacaíd sé taidhbhsci sa teampoll: óir do sméid sé orrtha, agus do fhan sé balbh. **23** Agus tárla dhó, an tan do coimhlionadh laéthe a mhiniosdrálachda, go ndeachaíd sé dhá thigh féin. **24** Agus tar éis na laethesi, do toírrcheadh Elisabet a bheansân, agus do fholaithe si í féin ar feadh chuir mios, ag rádh, **25** Oír is mar so do rinne an Tighearna rium ann sna laethibh an ar fhéuch sé oram, do thóghbháil mo neimhcheana dhiom a measg na ndáoine. **26** Agus an sa seisiodh mi, do cuireadh an taingeall Gabríel ó Dhía go cathruigh don Ghaililé, dár bainm Násaret, **27** Dionnsuighe óighe

ar a raibh ceart ag fear do thigh Dháibhí, dár aínm lóseph; agus do bé do baim do nóigh, Muire. **28** Agus ar ndul a sdeach dit hionnsuighe do naingeal, a dubhairt se, Dia do bheatha a ógh roghrásamhui: a tá an Tighearna maille riot: is beannuighe thú eidir na mnáibh. **29** Agus an tan do chonnairc sí é, do bhí sí ar na búaidhreadh fá na bhriathraibh, agus do bhí sí ag smúaineadh créd an ghné bheannughtheaso. **30** Agus a dubhairt an tainéal ria, Ná bíodh eagla ort, a Mhuire: óir fúair tú grása ó Dhía. **31** Agus, féuch, bíaidh tú torrach ad bhruinn, agus béraidh tú mac, agus do bhéara tú IOSA dainm air. **32** Bíaidh se mór, agus goirfidhear Mac an té is Airde dhe: agus do bhéura an Tighearna Día caithír Dháibhí, athar féin dhó. **33** Agus bíaidh sé na righ ar thigh Iáacob go bráth; agus ní bhí a deireadh ar a ríoghachd.
(aión g165) **34** Agus a dubhairt Muire ris a naingeal, Cionnas bhías so, óir ní bhfuil fios fir agamsa? **35** Agus ar bhfreagra do naingeal a dubhairt se rí, Tuirléonguidh an Spiorad Náomh ort, agus foiléochaidh cumhachda an té as Airde thú: uime sin an ní náomhtha bhéaras tú goirfighear Mac Dé dhe. **36** Agus, féuch, Elisabet do shiur, a tá sisi leis torrach air mhac ann a hárrsuigheachd: agus is sé so an seisiodh mí don mhnáoi úd, dá ngoirtheor bean aimrid. **37** Oír ní bhí a ní ar bith doidhéunta do Dhía. **38** Agus a dubhairt Muire, Féuch, banóglach an Tighearna; teagmhadh dhamhsa do réir do bhréithrisi. Agus do imthigh an taingeal úaithe. **39** Agus an tan do éirigh Muire ann sna laéthibh sin, do chúaidh sí go dheíthneasach chois sléibhe, go cathraigh lúda; **40** Agus do chúaidh sí a steach go tigh Shacharías, agus do bheannaigh si Délisabet. **41** Agus tarla, mar do chúalaidh Elisabet beannughadh Mhuire, gur bhíog an náoidheanán ann a broinn; agus do bhí Elisábet air na líonadh

don Spiorad Naomh. **42** Agus do éigh sí do ghuth mhór, agus a dubhaint si, Is beannaighthe thú eidir na mnáibh, agus is beannaighthe toradh do bhronn, **43** Agus cionnus do éirigh so dhamsa, go dtiocfadh matháir mo Thighearna féin chugam?

44 Oir, féueh, comhlúath is tháinic fúaim do bheannaighthe am chlúasaibh, do bhíog an náoidheanán lé gáirdeachus ann mo bhroinn. **45** Agus is beannaighthe au bhean do chreid: óir coimhlionfuidhear na neithe do gheall an Tighearna dhi. **46** Agus a dubhaint Muire, Adhmaidh manam an Tighearna, **47** Agus do ní mo spiorad gáirdeachus a Ndía mó Shlánuightheoir. **48** Do bhrígh gur fhéuch sé ar úmhla a bhanóglaigne f é in: oír, féuch, ó so súas goirfid na huile chine beannuighthe dhíom. **49** Oir do rinne an té a tá cumhachdach neithe móra dhamhsa, agos is náomhtha a ainm. **50** Agus a tá a thrócaire ó dhíne go díne don dréim ar a bhfuil a eagla. **51** Do rinne sé gníomh láidir lé na láimh; do spréigh sé na dáoine úraibhreacha a smúaintighe a gcroidheadh féin. **52** Do tharruing sé na dáoine cumhachdacha as a gcaithiribh, agus do árduigh sé na dáoine umhla. **53** Do líon sé na dáoine ocracha lé, neithibh maithe; agus do chuir sé úadh na dáoine saidhbhre folumh. **54** Do thóg sé súas Israél a shearbhfhoghantuidhe féin, do chuimhniughadh ar a thrócaire;

55 (Mar do labhair sé ré ar naith-reachuibh, Abraham, agus ré na shíol go bráth.) (aiōn g165) **56** Agus do fhan Muire na fochair timcheall thrí míos, agus do fhill sí dhá tigh féin. **57** Agus táinic ionbhuidh Elisabet ion ar mhídhid dhigh breath; agus rug sí mac. **58** Agus do chúaladar a comharsain agus a dáine gáoil, gur fhoillsigh an Tighearna a thrócaire mhór féin di; agus do rinneadar gáirdeachus má ráon ria. **59** Agus tárrla, go dtangadar air a nochdmhadh lá do chum go ndéanaídís an náoidhe do

thimcheallghearrádh; agus do ghoireadar Sacharias de, do reir anma a athair. **60** Achd ar bhfreagra dhá mháthair a dubhaint sí, Ni hámhluidh bhías; achd Eóin goirfidhear dhe. **61** Agus a dubhradar ría, Ní bhfuil éannduine dod chineadh dá ngoirtéar an tainmsi. **62** Agus do rinneadar comhartha dhá athair, créid an tainm bá mían leis do thabhairt air. **63** Agus ar níarruidh cláir sgriobhtha dhosan, do sgríobh sé, ag rádh, Is Eóin is ainm dhó. Agus do ghabh iongantus íad uile. **64** Agus ar an mball do hosgladh a bhéulsan, agus a theanga, agus do labhair sé, ag moladb Dé. **65** Agus do ghabh eagla a gcomharsuin uile: agus do haithriseadh na neithe so uile chois tsléibhe thíre lúdaighe uile. **66** Agus gach uile dhuine dhá gcúalaidh sin, do chuireadar a dtaisgidh an a gcroidhthibh féin iad, ag rádh, Créd é an sórt leinibh bhias so! Agus do bhí lámh an Tighearna maille ris. **67** Agus do bhí Sacharías athair, lán don Spíorad Náomh, agus do rinne sé faidheadóireachd ag rádh, **68** Go madh beannaighe au Tighearna Día Israel; ar son gur fhiosruigh sé agus gur fhúasgail sé a phobal féin, **69** Augs do thóg sé súas adharc na sláinte dhuinne a dtigh Dháibhi a shearbhfhoghantuidhe féin; **70** Do réir mar do labhair sé tré bhéul a fháidheadh náomhtha féin, do bhí ann ó thús an domáin: (*aiōn g165*) **71** Ga gcuimhdéochadh sé sinn ó ar naimhdibh, agus ó láimh gach uile dhuine agá bhfuil fúath dhuinn; **72** Go ndéanadh sé trúcaire air ar naithreachuibh, agus go gcuimbnéochadh sé a thiomna náomhtha féin; **73** Agus ar an mionna lé a dtug sé móid Dábrahám ar nathairne, go dtiubhradh sé dhúinn, **74** Go mbémís gan eagla air ar sáoradh ó láimh ar námhod do chum seirbhisi do déanamh dhó féin, **75** A náomhthachd agus a bhfíréantacld na fhíadhnuisiséan, a laéthibh ar mbeatha uile. **76** Agus tusa, a leinibh, goirfithear

diot faídh an té as Airde: óir rachuidh tú roimh aghaidh an Thighearna dullmhughadh a shligheadh; **77** Do thabhairt éolus na sláinte dá phobal tré mhaitheamhnus na bpeacadh, **78** Tré thrócaire ro mhóir ar Ndia féin; lér fhiosruigh sé sinn ag éirghe ón ionad árd, **79** Do thabhairt soillsi don droing do bhí na suidhe a ndorchadas agus a sgáile an bháis, agus do dhíorghadh ar gcos a slighe na síothchána. **80** Agus do fhás an leanabh, agus do neartuigheadh é a spíoruid, agus do bhí sé ar na fásuighibh go soithe an lá an ar fhoillsigh sé é féin Dísraél.

2 Agus tárla ann sna láethibh sin, go ndeachuidh áithne ó Shéasar Augustus, an domhan uile do mheas, **2** (Ag so an céudmheas do rinneadh an tan do bhi Sirénius na úachdarán ar Shíria.) **3** Agus do chúadar eile dhá meas, gach áon fá leith dhá chathruigh féin, **4** Agus do chúaidh lóseph mar an gcéudna súas ón Ghaililé, as an gcathraigh Nasarét, go thír lúdaighe, go cathruigh Dhaibhi, dá ngoirtear Bétleem; do bhrígh go raibh sé do thigh agus do shliochd Dháibhí: **5** Ionnus go measfuigh é maille ré Muire do bhi ar na ceangal ris mar mhnáoi, ar mbeith dhi torrach. **6** Agns tárla, ar mbeith dhóibh ann sin, go dtangadar laéthe a hionbhuidhsean. **7** Agus rug sí mac a céudduine cloinne, agus do chuir sí giobuil cheangail na thimcheall, agus do chuir sí na luighe a mainséur é; do bhrígh nach raibh ait aca sa tigh ósda. **8** Agus do bhádar áodhairidhe sa dúithche sin na gcomhnuidhe a muigh, agns ag déanamh faire oidhche ar a dtréid. **9** Agus, féuch, do sheas aingeal an Tighearna láimh léo, agus do shoillsigh ghlórí an Tighearna na dtimcheall: agus do ghabh eagla mhór íad. **10** Agus a dubhaint an taingeal riú, Na bíodh eagla oruibh: óir, feuch, a táim ag soisgéulughadh dhíbh gáirdeachus mór, noch bhías do gach uile phobal. **11** Oír rugadh

an Slánuightheoir dháobh a niu, (éadhon Críosd an Tighearna,) a gcathruigh Dháibhí. **12** Agus ag so comhartha dhíbh; Do ghéubhtháoi an leanabh ceanguithe a ngioibluibh, na luighe a mainnséur. **13** Agus do bhí go hobann cuideachda mhór do shlúagh neamhdha a bhfochair an aingil ag moladh Dé, agus ag rádh, **14** Glóir do Dhía ann sna hárduibh, agus síodhcháin ar an dtalamh, deaghtoil do na dáoinibh. **15** Agus tárla, mar do imthigheadar na haingil úatha ar neamh, go ndubhradar na háodhairidhe ré chéile, Imthigheamanois don Bhetléem, agus féucham an ní so do rinneadh, noch do fhoillsigh an Tighearna dhúinn. **16** Agus tangadar go deithneasach, agus fueradar Muire agus Ióséph, agus an náoidhe na luighe a mainnséur. **17** Agus an tráth do chonncadar sin, do aithriseadar an ní a dubhradh riú a dtimcheall an leinibhsin. **18** Agus na huile dháoine da gcúalidh so do ghabh iongantus íad fá na neitheibh a dubhradar na háodhairidhe ríu. **19** Achd do thaisgidh Muire na bríathrasa uile, dá mbreathnughadh ann a croidhe. **20** Agus do fhilleadar na háodhairidhe, ag tabhairt glóire agus ag moladh Dé tré gach ní da gcúaladar agus da bhfacadar, mar a dubhradh riú. **21** Agus an tan do coimhlíonadh ochd lá chum an leinibh do thimcheallgherradh, tugadh' IOSA mar ainm air, éadhon an tainm do ghoir an taingeal de suil do gheineadh a mbroinn é. **22** Agus an tan do coimhlíonadh laéthe glanta Mhuire do réir reachda Mháisi, rugadar léo go Hiarusaléim é, da thaisbéanadh don Tighearna; **23** (Mar a tá scriobhtha a reachd an Tighearna, Gach céudghein mhic thuismeas brú bíaidh sé náomhtha don Tighearna;) **24** Agus do thabhairt ofrála, do réir mar a dearthar a reachd an Tighearna, Cúpla turtair, nó dha gheirrceach coluim. **25** Agus, féuch, do bhí duine a Níarusaléim, dár bhaiim Símeon;

agus do bhí an fearso comhthrom diadha, agus a shúil ré comhfhurtachd Israel: agus do bhí an Spíorad Náomh ann, **26**
Agus do fhoillsigh an Spíorad Náomh dhó, nach bhfaicfeadh sé bás, nó go bhfhaicfeadh sé Criosd an Tighearna, **27** Agus táinic sé maille ré tréoir na Spioraide don teampoll: agus an tan thug a athair agus a mháthair an leanabh Iósá, do chum go ndéanaídís ar a shon do réir gnáthuighthe an dlighe, **28**
Ann sin do ghabh seision chuige ann a uchd é, agus do mhol sé Día, agus a dubhaint sé, **29** A Thighearna, a nois leigeas tú dod shearbhfhoghantuidhe imtheachd a síodhchain, do réir tfhocail féin: **30** Oir do chonncadar mo shúile do shlánughadhásá, **31** Noch do ullmhuigh tú a bhfíadhnuisi na nuile phobal. **32**
Solus do dhéunadh soillsi do na Cineadhachuibh, agus glór do phobail féin Israél. **33** Agus do ghabh iongantus lóseph agus a mháthairson fá na neithibh a dubhhradh na thimcheall. **34**
Agus do bheannuigh Símeon íad, agus a dubhaint sé ré Muire a mhathairson, Féuch, a tá sé so ar na órdughadh do chum tuitme agus eiséirghe mhóráin a Nisraél; agus na chomhartha agá gcuirfithear na aghaidh; **35** (Agus fós, rachaíd cloidh éamh tré thanamsa mar an gcéudna,) do chum go nochdfuidhe smúaintighthe as móráin do chroidhibh. **36** Agus fós do bhí Anna, banfháidh, inghean Phánuel, do threibh Aser: do bhi aois mhór aiceso, tár éis seachd mblíadhna do chaitheamh dhi ag fear a ndiáigh a maighdeannis; **37** Agus ar mbeith na baintreabhuigh a dtinicheall cheithre mblíadhan agus cheithre tichid dhi, níor fhág sí an teampoll, achd ag déunamh seirbhísí do Dhía do ló agus doidhche le trosgadh agus lé húrnuighthe. **38** Agus táinic so do láthair ar an úair gcéudna agus dadmhuigh sí na thimcheall ré gach áon agá raibh súil ré fúasgladh an Iarusaléim.

39 Agus mar do chríochnuigheadar gach uile ni do réir reachda an Thighearna, do fhilleadar don Ghailé, da gcathruigh féin Násarét. **40** Agus do fhás an macaomh, agus do neartuigheadh é a spioraid, agus do bhí sé lán deagna: agus do bhí grása Dé maille ris. **41** Agus do ghnáthuigheagh a athair agus a mháthair dul gach a blíadhna go Híarusaléim a sollamuin na cásg. **42** Agus ar mbeith dhá bhliadhan déug dho, do chuadar suas go Híarusaléim, do réir ghnáthuighthe na sollamna. **43** Agus are geríochnughadh na, láetheadh sin, an tan do fhilleadarsan, dfan anleanabh lósa a Níarusaléim; gan fhios do lóseph ná dhá mháthair. **44** Agus, an tan do shaóileadar go raibh sé na gcuideachda, do shiobhладar asdar laoi; agus diarradar é a measg a ndaoine gaoil agus aitheanta. **45** Agus an tan nach bhfúadar é, do fhilleadar arís go Híarusaléim, dhá iarruigh. **46** Agus tárla, trí lá dá éis sin, go bhfúadar é ann sa teampoll, na shuidhe a measg na ndoctúireadh, ag éisdeachd riú, agus ag cur cheasd ortha. **47** Agus do ghabh iongnadh gach uile dhuine dá gcúalaidh é fá na thuigsin agus fá na fhreagarthaibh. **48** Agus ar na fhaicsin dóibh, do ghabh úathbhás iad: agus a dubhaint a mháthair ris, A mhic, créd fá ndearna tú mar so rinn? Féuch, do bhí misi agus dathair lán do dhobhron dod lordaireachd. **49** Agus a dubhaint seision ríu, Créd fá rabhabhair dom lorgaireachdsa? An né nach raibh a fhiros agaibh gur bhéigin damhsa bheith ag déanamh ghnódhaighthe Mathar? **50** Achd níor thuigeadarsan na briathra do labhair se ríu. **51** Agus do chuáidh sé léo síos, agus táinic sé go Násaret, agus do bhí sé umhal dóibh: agus do thaisgidh a mháthair na briathra so uile an a croidhe. **52** Agus dó bhí lósa ag fás an eagna, agus a naóis, agus a ngéan ag Día agus ag daóinibh.

3 Agus an-cuigeadh bliadhan déug dimpireachid Thibérius Séasar, ar mbeith do Phonsius Phioláid na úachdarán a ttir lúdáighe, agus Ioruáith na théatrarc sa Ngalilé, agus Philip a dhearbh Rathair na théatrarc air Ituréa agus air chrích Thrachonítis, agus Lísánias na thetrarch air Abiléne, **2** An tan do bhí Annas agus Caiphás na nárdshagartuibh, tháinic bríathar Dé chum Eóin mhic Sacharías san bhfásach. **3** Uime sin tháinic sé ar feadh na dúithche a dtimcheall Iórdan, ag seanmóir bhaisdigh na haithrighe chuin maithmbeachuis na bpeacadh; **4** Mar a tá sgríobhtha a leabhar comhráidh teagh Esaías fáidh, a deir, Guth an té éighmheas ar an bhfásadh, Ullmuighidh slighe an Tighearna, déanuidh a chasáin díreach. **5** Líonfuidhear gach uile gheann, agus ísleochthar gach uile sliabh agus chnoc; agus béis na neithe cama díreach, agus na slighthe garba míni; **6** Agus do chífi gach uile fheoil slanughadh Dé. **7** Uime sin a dubhaint sé rís a tslúagh tháinic a mach do chum go mbaisdfeadh seisean íad: A shliochd na naithreach neimhe, cía thug rabhadh dhaóibh teitheadh ón fheirg a tá ag teachd? **8** Ar a nadhbharsin tabhraidh tórrtha bhus iomchubhaidh don naithrighe úaibh, agus ná tionsgnaidh a rádh ionnaibh féin, A tá Abraham na athair aguinn: oír a deirimsi ribh, Gur ab éidir lé Dia clann do dhúsachd as na clochmíbhse féin D'abraham. **9** Agus a tá an tuáigh a nois fós ar na cur chum fréimhe na gcrann: ar a nadhbharsin gach uile chrann nach dtabhair toradh maith gearrthar é, agus teilgthear sa teinidh é. **10** Agus do fhíafraugh an slúagh nile dhe, ag rádh, Ar a nadhbharsin créud do dheunam? **11** Agus ar bhfreagra dhósan a dubhaint sé ríu, An té agá bhfuil dá chóta, roinneadh ris an té ag nach bhfuil; agus gidh bé agá bhfuil bíadh, déanadh sé mar an gcéudna. **12** Agus tangadar na puibliocáin mar an

gcéudna ionnus go mbaisdfidhe íad, agus a dubhradar ris, A mhaighisdir, créud do dhéunáimné? **13** Agus a dubhairt seision ríu, Na dénuuidh ní sa mhó ná do horduigheadh dhaóibh. **14** Agus do chuireadar na saighdiúirígh fós ceisd air, ag rádh, Agus créad do dhéunuimne? agus a dubhairt seisean ríu, Ná déunaidh foiréigean ar dhuine ar bith, agus ná hagraidh duine ar bith go heugcórach agus go madh lór libh bhur dtúarasdal féin. **15** Agus ar mbeith ag feitheamh don phobal, agus ag smúainiughadh dhóibh uile an a gcroidhthibh a dtimcheall Eóin, nar bheisean Chríosd, **16** Do fheagair Eóin, ag rádh ríu uile, Baisdeamsa sibh go deimhin lé huisge; achd a tá neach is nearthmuire ná misi ag teachd, ag nach fiú mé íallach a bhróg do sgáoleadh: baisdfidh seision sibh leis an Spiorad Náomh agus lé teinidh: **17** Aga bhfuil a chríathar an a láimh, agus glanfidh sé a urlár féin, agus cruinnéochuidh sé an chruithneachd dá sgiobel féin; achd loisgfidh sé an cháith lé teine nách eidir a mhúchadh. **18** Agus ag teagasc mhóráin eile fós dó do mhinigh sé an siosgéul don phobal. **19** Agus ar gcur an aghaidh lórúaithe an Téatrarca dhó, fá Heródias bean Philip a dhearbh Rathar, agus fá gach uile olc dá ndearna lorúaithe, **20** Do chuir sé so leis do bhárr ar gachní, gur dhúin sé ar Eóin a bpríosún. **21** Agus tárla, an tan do baisdeadh an pobal uile, agus do bhí lósa agá bhalsdeadh, agus ag déanamh úrnaighthe, gur bosgladh neamh, **22** Agus gur thuirrling an Spiorad Náomh a bhfioghair chor pardha mar cholum air, agus do dtáinic guth ó neamh, ag rádh, Is tú mo Mhac grádhachsa; is ionnadsa a tá mo dheaghthoil. **23** Agus do bhí losa féin a dtimchioll a dheichmblíadhan ficead dáois, ar mbeith (do réir bhreathnuighthe na ndáoine) na mbac ag Ióseph, mhic Héli, **24** Mhic Matthat, mhic Lébhi, mhic Melchi, mhic

lanna, mhic Ioseph, **25** Mhic Matatías, mhic Amos, mhic Náum, mhic Esli, mhic Nagge, **26** Mhic Máat, mhic Matatías, mhic Sémei, mhic Ióseph, mhic lúda, **27** Mhic Ioanna, mhic Résa, mhic Sorobábel, mhic Salatéel, mhic Néri, **28** Mhic Melchí, mhic Addi, mhic Cósam, mhic Elmodam, mhic Er, **29** Mhic Ióse, mhic Eliéser, mhic Iórim, mhic Matthat, mhic Lébhi, **30** Mhic Siméon, mhic lúda, mhic Ióseph, mhic Iónan, mhic Eliácim, **31** Mhic Meléa, mhic Mainán, mhic Matata, mhic Nátan, mhic Dháibhi, **32** Mhic lessé, mhic Ohéd, mhic Boós, mhic Salmon, mhic Náasson, **33** Mhic Aminadab, mhic Aram, mhic Esrom, mhic Pháres, mhic lúdah, **34** Mhic Iáacob, mhic Isaac, mhic Abraham, mhic Tará, mhic Náchor, **35** Mhic Sáruch, mhic Rágu, mhic Phálec, mhic Héber, mhic Salá **36** Mhic Cáinan, mhic Arphcsad, mhic Sem, mhic Noé, mhic Lámedh, **37** Mhic Matúsala, mhic Enoch, mhic láred, mhic Maleléel, mhic Cáinan, **38** Mhic Enos, mhic Séth, mhic Adhaimh, mhic Dé.

4 Agus ar mbeith Diosa lán don Spiorad Náomh, do fhill sé tar a ais ó lórdan, agus do tréornigheadh leis an Spioruid ar an bhfásach é, **2** Feadh dhá fhichead lá an díabhal ag cur chathuighthi air. Agus níor ith sé uí ar bith ann sna laéthibh sin: achd ar na gcríochnnghadh, ann sin do ghabh ocras é. **3** Agus a dubhaint an Díabhal ris, Más tú Mac Dé, abair ris an gcloichsi bheith na harán. **4** Agus do fhereagair lósa é, ag rádh, A tá sgríobhtba, Nach lé harán a mháin mhairfios an duine, achd lé gach uile bhréithir Dé. **5** Agus an tan do thréoruigh an díabhal é, ar shlíabh árd, do thaisbén sé ríoghachda na talmbum uile dhó moimeint daimsir. **6** Agus a dubhaint an diabhal ris, Do bhéara misi na cumhachda so uile dhuit, agus a nglóir: óir do tugadh dhamhsa í; agus do bheirim í don tí as toil leam. **7** Ar a

nadhbharsin má adhrán tusa dhamhsa, budh leachd íad uile.

8 Agus ar bhfreagra Díosa a dubhaint sé ris, Imthigh úaim, a Shátain: óir a tá sgríobhtha, Do dhéana tú do Thighearna Día féin dadhradh, agus is dó na áonar do dhénna tú seirbhís. **9** Agus do thréoruigh sé é go Híarusalím agus do shuighidh sé é ar bheinn an teampoill, agus a dubhaint sé ris, Mas tú Mac Dé teilg thú féin síos as so: **10** O'ir a tá sgríobhtha, Do bhéura sé áithne dhá áinglibh ad thimcheall, thusa do choimhéud: **11** Agus toigéubhuid eidir a lámhuibh thú, deagla go mbuailfea do chos fá chloich úair ar bith. **12** Agus ar bhfreagra Díosa a dubhaint sé ris, A dubhradh, Ni chuirfe tú cathughadh ar an Dtígherna do Dhía féin. **13** Agus ar ccur críche ar a chathuighthibh uile don díabhal, dtág sé eisean ar feadh tamuill. **14** Agus dó chas lósa maille ré cumhachdaibh na Spíoruide don Ghalilé: agus do chúaidh a chlú ar feadh na tire na thimcheall. **15** Agus do theaguisg sé ann a sionagógaibh súd, ag fagháil glóire ó gach uile dhuine. **16** Agus táinic sé go Násaret, mar ar hoilleagh é: agus, do chúaidh sé a steach mar budh gnath leis, lá na sábboide don tsinagóig, agus do éirigh sé na sheasamh do leughthóireachd. **17** Agus tugadh leabhar Esáias fáidh dhó, agus an tan do osgail sé an leabhar, fuair se an tionad an a raibh sgríobhtha, **18** Ta Spíorad an Tígherna oramsa, tré gur ong sé mé do chuir sé úadh mé do sheanmóir an tsoisgél do na bochdoibh, do shlánughadh na ndáoine agá bhfuilid croidhthe brúidhte, do sheanmóir fúasgalta do na braighdibh agus do da dalluibh aisioc a radhairc, agus do tabhairt sóirsi don mhuinntir a tá ar na gcombrúghagh, **19** Do sheanm; óir bhadhna fhorbháiltigh an Tighearna. **20** Agus ar ndúnagh an leabhair dhó, agus ar na tabhairt arís don ghiolla, do shuidh sé. Agus do bháda suile a raibh ann sa tsínagoig uile ag

féachain air go géur. **21** Agus do thionnsgain sé a rádh ríu, niugh a tá an sgiobtúirso ar na choimhlíonadh an bhur gclúasuibhsí. **22** Agus do rinneadar uile fiadhnuisi leis, agus do bhí iongantus aca ann sna combráitibh grásamhla do thigeadh as a bhéul. Agus a deirdís, An né nach é so mac Ióséph? **23** Agus a dubhaint sé ríu, Déara sibh rium gan ambarus an seanfhocalsa, A líagh, leighis thú féin: leitheid na neitheadh do chúalamar do rinne tú a Gcapernáum, déana mar an gcéudna ann so ad dhúithche féin íad **24** Agus a dubhaint seision, A deirim ribh go deimhin, Nách bhfuil cion ar fháidh ann a thír féin. **25** Achd go firinneach deirimsi ribh, Go rabhadar morán baintreachach a láethibh Elias a Nísraél, an tráth do bhí an fhiormámeint druite trí blíadhna agus sé mhí, ionnas go raibh gorta mhór ar feadh na talmhan uile; **26** Achd níor cuireadh Blías dionnsoighe áon aca, achd go Sarepta na Sidonia, chuan mná do bhí na baintreabhaigh. **27** Agus do bhádar morán lobhar a Níseaél ré linn Eliséus an faidh; agus níor glanagh éin neach aca, achd Náaman an Sirianach. **28** Agus do líonadh a raibh ann sa tsíonagóig dfeirg, an tan do chúaladar na neithesi, **29** Agus ar néirghe na seasamh dhóibh, do theilgeadar as an gcathruigh a mach é, agus rugadar léo é ar mhaluidh an tsléibhe ar a raibh a gcathaire ar na togháil, do chum go dteilgfidis síos a ndiaigh a chine é. **30** Achd ar ngabháil dosantré na lár, do imthigh sé, **31** Agus do chúaigh sé síos go Capernáum, cathair don Ghaillé, agus do bhiodh sé dhá dteangasg ann sna sabböidibh. **32** Agus do bhí úathbhás acasan an a theagasc: óir do bhí a comhrádh maille ré hughdarrás. **33** Agus do bhí neach ann sa tsíonagóig, ann a raibh spiorad deamhuaigne neamhghlan, agus do éigh sé do ghúth mhór, **34** Ag rádh, Uch; créud í an bhúain atá aguinne riot, a Iósá

Nasardha? an dár sgrisne tháinic tú? a tá a fhios agumsa cia thí, Neach Náomhtha Dé. **35** Agus do imdhearg lósa é, ag rádh, Bí ad thochd, agus tárr a mach as. Agus do imthigh an deamhan as, ar na thrasgaírt go láir, gan díoghbháil ar bith do dhéanamh dhó. **36** Agus do ghabh crith cách uile, agus do labhradar ré chéile, ag rádh, Créud é an níse! go náithingheann sé do na spiorádaibh go neamhghlana lé cumhachdaibh agus lé neart, agus go dtigid siad a mach. **37** Agus do chúaidh a thúarasghbháil an gach uile ionard don tirsin tancheall. **38** Agus an tan do éirigh lósa as an tsínagóig, do chúaidh sé a steach go tigh Shímóin. Agus do bhí fiabhrus romhór ar mháthair mhná Shimóin; agus do chuireadar impidhe airsean air a son. **39** Agus ar seasamh dhosan ós a cionn, do imdhearg sé an fiabhrus; agus dfag an fiabhrus í: agus ar néirghe dhisi do lathair do rinne sí friotholamh dhóibh. **40** Agus ar ndul don gherein faoi, gach áon ága rabhadar dáoine eagcrúaidh ó thinneasaibh éugsamhla tugadar chuigesean íad; agus ar gcur a láimh dhósan ar gach áon díobh, do shlánuigh sé íad. **41** Agus fós do imthighid ís na deamhain as móran, ag éighmhe, agus ag rádh, Is tusa Críod Mac Dé. Achd dá nimdheargadh dhósan ní léigheadh sé dhóibh a rádh: go raibh a fhios aca gur bhé féin Críosd. **42** Agus ar néirghe don lá, do imthigh sé a mach, agus do chúaidh sé a nionad fasamháil: agus do bhí an slúagh agá lorgaireachd, agus tangadar chuige, agus do bhádar dá chonghbhail, do chum nách achradh sé úatha. **43** Achd a dubhaint seision ríu, Go firinneach is éigin damhsa flaitheas Dé do sheanmóir do chaithreachaibh eile leis: óir is chuige so do cuireadh mé. **44** Agus do bhíodh sé ag deanamh seanmóra a siónagogaibh na Galilé.

5 Agus tárla, an tau do ling an pobal air déisfeach ré bréithir Dé, gur sheas seision láimh ré Loch Ghenesaret, **2** Agus do chonnairc sé dhá luing do bhí ar an loch achd do imthigheadar na híasgaireadha asda, agus do bhíadar ag nighe a líontadh. **3** Agus ar ndul dósan a loing dhíobh, do budh lé Símon, do íarr sé air dul beagán ón thír. Agus ar suidhe dhó do theagaisg sé an pobal as an luing. **4** Agus mar do sguir sé do labhairt, a dubhairt sé ré Símon, Dénuigh romhaibh ar an ndubhaigéun, agus leigidh sios bhir líontagh chum gabhála. **5** Agus ar bhfreagra do Shímon a dubhairt sé ris, A Mhaighisdir, do thuirrsigheamar sinn féin feadh na hoidhche uile, agus níor ghabhamair éin ní: achd cheana ar do bhreithir se curfe mé síos an líon. **6** Agus an tan do rinneadar so, do íadhadar ar iomarchuigh éisg: ionnus gur briseadh a líon. **7** Agus do sméideadar ar a gcompánachuibh, do bhí ann sa luing eile, do chum go dtiocfaidis chuca do thabhairt chunghnamh, dhóibh. Agus thangadarsan, agus do líonadar an dá luing, ionnus go rabhadar a niunmhe a mbáidhte. **8** Agus an tan do chonnairc Símon Peadar so, do shléuchd sé ag giúinibh lósa, ag rádh, Imthigh úaim a Thighearna; óir is duine peachtach mé. **9** Óir do ghabh eagla é féin, agus a raibh na fhochair uile, ar son na gabhála éisg do ghabhadar: **10** Agus mar an gcéadna Séumas, agus Eóin, clan Shebedei, do bhí na gcompánachuibh ag Simon. Agus a dubhairt lósa ré Símon, Na bíodh eagla ort; as so a mach bíaidh tú iasgaire ar dháoinibh. **11** Agus an tan tugadarsan a ienga chum tire, ar bhfagbháil an uile neither dhóibh, do leanadar eisean. **12** Agus tárla, an tan do bhí sé a ccathruigh árighe, fénch óglach lán do lubhra: agus ar bhfaicsin lósa dhó do leig sé é féin síos ar aghaidh, agus do ghuidh sé é, a rádh, A Thighearna, más toil leachd é, is éidir

leachd misi do għlanadħi. **13** Agus ar sineadh a láimhe, do bhean sé ris, ag radh, As toil: bí glan. Agus dfag an lubhra é ar an mball. **14** Agus do aithin sé dhe gan a innisin do dhuine ar bith: achd imthigh, taisbéin thu féin don tsagart, agus íodhbair ar son do għlanta, mar do aithin Máoisi, mar fhíaghnaisi dhóibh. **15** Achd is móide do leathnuighe a thúarasghbháil sin: agus do chruinnigh slúagh mór déisdeachd ris, agus dfagháil főiríghne a dteinneas úadh. **16** Achd do chúaidh seisean fá leith ar an bhfasach, agus do rinne sé urnuighe. **17** Agus tárla go raibh sé lá áirighe, ag teagasg, agus go rabhadar na Phairisínigh agus doctúirí an dlighe na suidhe a láthair, noch tháinic as gach uile bhaile don Ghaliex, agus do thir lúdaighe, agus ó Jerusaléim: agus do bhí cumhachda an Tighearna chum a slánuighthe. **18** Agus, féuch, do īomchradar dáoine a leabuidh oglach do bhí a bpairilis: agus do īarradar a thabhairt a sdeach, agus a chur na fhíadhnuisisean. **19** Agus an tráth nach bhfuaradar cáoi ar a thabhairt a sdeach tré mhéud ná cuideachda, do chúadar súas ar a tigh, agus do léigear dar é féin, agus a leabuidh sios tríd an slinnteach ar lár, a bhfiaghnuisi lósa. **20** Agus ar bhfaicsin a gcreidimh dhósan, a dubhaint sé ris, A dhuine, a táid do pheacuidh ar na maithleamh dhuit. **21** Agus thionnsgnadar na sgríobuidhe agus na Phairisínigh diosbóireachd do dhéanamh, ag rádh, Créd é an fearsa labhrs blaisphéimighe? Cía fheúdus peacuigh do mhaitheamh, achd Día ná áonar? **22** Achd ar naithne a smúaintighe Díosa, do fhreagair sé, agus a dubhaint sé riu; Créd é an ní so smuaintighthísi an bhur gcroidhthibh? **23** Cia is usa, a rádh, A táid do pheacuidh ar na maitheamh dhuit; ná a rádh, Eirigh agus siobhail? **24** Achd do chum go mbeith a fhíos agaibh go bhfuil cumhachda ag Mac an duine, peacuidh

do mhaitheamh ar an dtalamh, (a dubhaint sé ré fear na pairilisi,
) A deirimsi riot, Eirigh, tóg do leabuidh, agus imthigh dod thigh.

25 Agus ar néirghe dhósan ar an mball an a bhfiadhnuisi, do thóg an leabuidh an raibh sé na luighe, agus do chuaidh sé dhá thigh fein, ag moládh Dé. **26** Agus do ghabh úathbhás cách uile, agus do mholadar Día, agus do líonadh deagla íad, ag rádh, Do choncamair neithe doichreidte a niugh. **27** Agus tar éisi so do chúaidh lósa a mach, agus do chonnairc sé puiblocán, dár bháinm Lébhi, na shuidhe ag bord an chusduim: agus a dubharit séris, Lean misi. **28** Agus ar bhfágabháil gach éin neithe dhósan, déirigh sé, agus do lean sé eisean. **29** Agus do rinne Lébhi féusda mór dhó an a thigh féin: agus do bhí cuideachda mhór phuiblocán agus dáoine eile do shuidh na bhfochair. **30** Agus do rinne cuid díobh do bhi na sgríobuidhibh agus na Bhphairisíneachuibh monabhar a naghaidh a dheisciobalsan, ag rádh, Creud fá nthíthí agus fá nibhthí a bhfochair na bpuiblocán agus na bpeacthach? **31** Agus ag freagra a dubhaint lósa ríu, Ní bhfuil ríachdanus leágha ar na dáoinibh slána; achd ar na dáoinibh tinne. **32** Ní tháinic misi do ghairm na bhfiréunach, achd na bpeacthach chum aithrighe. **33** Achd a dubhradarsan ris, Créud fá dtroisgid deisciobail Eóin go minic, agus créd fá ndéunuid síad urrnaighe, agus mar an gcéudna deisciobail na Bhphairisíneach; achd ithid agus ibhid do dheisciobailsi? **34** Agus a dubhaint seision ríu, An bhféadtáoisí a thabhairt air chloinn tséomra an fhir núa phósda trosgadh do dhéunamh, an feadh bhías sé féin na bhfochair? **35** Achd tiocfaid na láethe an tan bhéurthar an fear núa phósda úatha, ann sna láethibh sin do dhéunuid síad trosgadh. **36** Agus a dubhaint sé fós tré chosamhlachd ríu; Ní chuireann neach ar bith preabán éuduigh

núa air sheanchulaidh, nó, brisidh an téudach núa é, agus ní thig an preabán núaéuduigh leis a tseinéudach? **37** Agus ní chuireann duine ar bith fíon núa a seanbhuidéuluibh; nó brisfidh an fíon núa na buidéil, agus dóirtfidhear an fíon agus rachuid na buidéil a múgba. **38** Achd fíon núa is cóir do chur a mbuidéuluibh núadha; agus béis síad aráon slán. **39** Agus ní bhfuil duine ar bith ibheas seinfhíon lér ab áill fíon núa ar ball: óir a deir sé, Is é seinfhíon is folláine.

6 Agus tárla ag ghabháil trí ghortuibh dhósan, an dara sábboid taréis an cheud gur bheanadar a dheisciobáil déusa, agus tar éis a gcunnealta eidir a lámuibh dhóibh, dúadar íad. **2** Achd a dubhradar cuid do na Pharisineachuibh ríu, Créd fa ndéuntáoi ní nach indéanta ann sa tsáoire? **3** Agus ar bhfreagra Díosa a dubhaint sé ríu, An né nár leughabhuiri an ní so, do rinne Dáibhi, an tan do bhí ocrus air féin, agus ar an mhuinnitir do bhí na fharradh; **4** Cionnus do chúaidh sé a sdeach go tigh Dé, agus do ghlac sé arán na fiaghnuisi agus a dúaigh sé é, agus tug sé fós don mhuinnitir do bhí na fhochair é: noch nár choir ithe achd do na sagurtuibh amháin? **5** Agus a dubhaint seisean ríu, As Tighearna don tsábboid féin Mac an duine. **6** Agus tárla fós a sábbóid eile, go ndeachuidh seisean a sdeach don tsinagóg agus gur theaguisg sé: agus do bhí óglach ann sin agá raibh a lámh dheas ar na seargadh. **7** Agus do bhí coimhéud ag na sgríobuidhibh agus ag na Pharisineachuibh airsean, dá fhéachuin an ndéanadh sé leigheas ann sa tsábbóid; do chum go bhfuighidís adhbar gearáin air. **8** Achd daithin seisean a smúaintighthe, agus a dubhaint sé ris an duine agá raibh an lámh sheargthuigh, Eirigh, agus seas a lar cháich. Agus do éirigh seision agus do sheas sé. **9** Ann sin a dubhaint lósa ríusan,

Fíafróchaidh misi dhíbhsí ní áirighe An cóir maith do dheanamh,
nó olc dhéanamh sá tsábbód? anum do shábháil, nó do sgrios?

10 Agus an tan do fhéuch sé orrtha uile na thimcheall, a dubhaint
sé ris a nóglach, Sín amach do lámh. Agus do rinne seisean
mar sin: agus do haiseagadh a lámh slán mar an lámh eile.

11 Agus do líonadh íadsan do chuthach; agus do lúaidheadar
ré a chéile créd do dheunaidis ré Híosa. **12** Agus tárla ann
sna láethibh sin, go ndeachuidh seisean amach ar shlíabh do
dhéunamh úrnaighe, agus do chaith sé an oidhche ag guidhe
Dé. **13** Agus ar néirghe don lá, do ghoir sé a dhesiciobail chuige:
agus do thogh sé dhá fhéar dhéug asda, dár ghoir se absdail; **14**
Simon, dár ghoir sé fós Peadar, agus Aindrás a dhearbhráthair,
Séumas agus Eóin, Philip agus Bartoloméus, **15** Matha agus
Tomás, Séumas mac Alphei, agus Simon da ngoirthear Selótes.

16 Iudás deatbhráthair Shéumuis, agus Iudás Iscariót, (an té fós
do bhráth eision). **17** Agus táníg sé a nús léo, agus do sheas
sé ar mhachuire réidh, agus a choimhthionól deisciobail, agus
móran mór do phobal ó thír lúdaighe uile agus ó Ierusalem, agus
ó chois fairrge Thírus agus Shídon, noch tháinig deisdeachd
leisin, agus dfagháil leighis ar a neasláintibh; **18** Agus a raibh ar
ná gciorrhadh ag spioraduibh neamhglana, agus do leighiseadh
íad. **19** Agus do bhí an slúagh uile ag íarruidh cuimealta ris: óir
do bhídh subhailce ag dul úadh, agus do shlánuidh sé iad uile.

20 Agus are dtóghbháil a shúl súas dósan air a dheisciobluibh, a
duiubhairt sé, As beannaighthe sibhsí a dháoine bochda: óir
as libh flaitheas Dé. **21** As beannaighthe sibh a dháoine atá
ocrach a nois: óir sáiséochthar sibh. As beannaighthe sibhsí
cháoidheas a nois: óir do dhéuntáoi gáire. **22** As beannaighthe
bheithí, an tráth fhúathchuid dáoine sibh, agus chuirfid siad

as a gcuideachda sibh, agus imdheargfuid sibh, agus chuirfidh bhur nainm amach mar olc, ar son Mhic an duine. **23** Déunnidh gáirdeachus an lá sin, agus éirghidh a náirde ré lúthghaire: óir, féuch, as mór bhur lúaidheachd ar neamh: oír as mar sin do rinneadar a naithreacha ris na faibhíbh. **24** Achd as anáoibhinn dáoibhsí a dháoine saidhbhre! óir atá bhur sólás aguibh. **25** As anáoibhinn dáoibh a dháoine atá sáitheach! óir biáidh ocras orúibh. As anáoibhinn dáoibh a dháoine atá a gárighe a nois! óir cãoifidhe agus goilfidhe. **26** As anáoibhinn dáoibh, an tráth a déuruid na huile dháóíne mith ribh! óir as mar sin do rinneadar a naithreacha ris na fáidhibh fallsa. **27** Achd a deirim ribhsí atá ag éisdeachd, Grádhuiughidh bhur námhuid, déunuidh maith don dreim air ar fúadh sibh, **28** Tabhruidh bhur mbeannachd don dreim mhalluigheas sibh, agus déunuidh urrnaígh ar son na muinntire doní bhur ndíoghbháil. **29** An té bhúaileas tú air a ngíall iompó chuige an gíall eile; agus an té bheanus do chlóca dhíot ná bac dhe do chíota fós a bhreith leis. **30** Agus tabhuir do gach neach íarrus ort; agus ón te thóghbhás do chuid úait ná híarr air ais é. **31** Agus mar as toil libh dáoine do dhéunamh dhíbh, deunuidhsí mar an gcéudna dhóibhsin. **32** Oír má tá grádh aguibh don mhuinntir ghrádhuiugheas sibh, créud é an buidheachus bhías oruibh? óir grádhuiughid ná peachtuigh féin na dáoine ghrádhuiugheas íad. **33** Agus má níthí maith don mhuinntir doní maith dhíbh, créud é an buidheachus bhías oruibh? óir do nídh na peachtuidh féin an gcéadna. **34** Agus dá dtugtháoi áirleagadh dona dáoinibh ó a sáoltí a fhagháil a rís, créud é an buidheachus bhías oruibh? óir do bheirid na peachthaidh áirleagadh do na peachthachaibh, do chum go bhfuighdís a leitheid a rís. **35** Ar a nadhbharsin grádhuiughidh bhur námhuid,

agus déunuidh maith, agus tabhruidh áirleaghadh úaibh, gan súil ré héinní arís; agus budh mór bhur lúaideachd, agus beithí bhur gcloinn ag an té as Airde: óir bí seisean cinealta les na dáoinibh dombuídheacha agus saithe. **36** Ar a nadhbharsin bíthísi trúcaireach, mar atá bhur Nathuir trouireach. **37** Agus ná beiridh breath, agus ní bhéurthar breath oruibh: ná damnuighe, agus ní daiméontar sibh: maithidh, agus maithfithear dháoibh: **38** Tabhruidh úaibh, agus do bhéurthar dháoibh; agus do bhéuruid dáoine an bhur nnched, moisúr maith, dingthe, craithte agus ag dul thairis. Oír as lesi an miosúr an a dtoimhéosdáoi, toimhéosdar mar an gcéudna dháoibh. **39** Agus do labhuir se cosamhlachd ríu, An bhféudann an dall dhall eile dothreorigheadh? an ne neach duitdfid aráon sa díg? **40** Ní bhfuil an deisciobal ós cionn a mhaighisdir: achd gidh bé neach bhus diongmhála, bíaidh sé mar a mhaighisdir. **41** Agus créud fa a bhfaiceann tú an broth beag a súil do dhearbhráthar, agus nach dtugair dod aire an tsail atá ad shúil féin? **42** NÓ cionnus as éidir leachd a rádh réd dhearbhrathair, A dhearbhrathair, léig dhamh an broth atá ad shúil do bháin aisde, agus nách bhfaiceann tú an tsail atá ad shuil féin? A fhir an dhúarchrábhuidh, ar tus teílg amach an tsail as do shuil féin, agus an sin bhus léir dhuit, an broth atá a súil de dhearbhráthar do bhúain aisde. **43** Oír ni maith an crann iomchras drochthoradh; agus ní holc an crann iomchras toradh maith. **44** Oír is ó a thoradh aitheantar gach uile chrann. Oírní chruinnighid dáoine fígidhe do dheilgneach, na cáora fineamhna do dhriseach. **45** Do bheir an duine maith ní maith as cisde maith a chroidhe féin; agus do bheir an droch dhuine droch ní as droch chisde a chróidhe fein: oír is as iomarcuidh an chróidhe, labhrus an béal. **46** Achd créud fá ngoirthísi, A Thighearna, a Thighearna

dhíomsa, agus nach déuntáoi na neithe a deirim? **47** Gach uile neach thig chugamsa, agus éisdeas rém bhríaththruibh, agus do ní dhá reir, foillséochuidh mé dháoibhsí cía ré ar cosmhuiil é: **48** As cosmhuiil é ré neach do thóg a thigh, agus do thochail, agus do chúaith go domhuin a dtalumh, agus do chuir a shocrughadh ar charruig: agus mar tháinig an tuile, do bhúail an sruth go fíochmhar fán dtígh úd, achd níor bhéidir leis a chorruighadh: óir do bhí sé socrughthe ar charruig. **49** Achd gidh bé chluin, agus nach deun, as cosmhuiil é ré neach do thóg a thigh air thalamh gan socrughadh; air ar bhúail an tuile go fíochmhar, agus do thuit sé do láthair; agus ba mór tuitim an tighe sin.

7 Agus an tráth do chríochnuigh sé a bhríathra uile a néisdeachd an phobail, do chúaith sé a sdeach go Capernáum. **2** Agus do bhí óglach caiptin árighe, go bréoite, a riochd bháis, air a raibh cion mór aige. **3** Agus an tan do chúaluidh sé tuarasgbháil lósa, do chuir sé sinnir na Níuduighe chuge, ag farruidh air teachd agus a shearbhfhoghantuidhe shlánughadh **4** Agus an tan thangadar so chum lósa, díarradar air go díthcheallach, ag rádh, Gur bhfíu é so do thabhuirt dó: **5** Oír atá grádh áige dar gcineadhne, agus do thóg sé sionagóg dhúinne. **6** Agus do chuaidh lósa léo. Agus an tan do bhí sé a ngar don tigh, do chuir an caiptín a cháirde chuige, ag rádh ris, A Thighearna, Ná cuir búaidhreadh ort féin: óir ní fiú misi go rachfá a sdeach fá chléith mo thighe: **7** Ar a nadhbharsin níor mheas mé gur bhfíu mé féin dul ad ionnsuighe: achd abhuir a bhfocal, agus bíaidh móglach slán. **8** Oír as duine misi féin atá faoi chumhachdiabh. Aga bhfuilid saighdíuirigh fum, agus a deirim ris an bhfearo, Imthigh, agus imthighe sé; agus ré fear eíle, Tárr, agus thigh sé; **9** Agus ar ná gcloisdin so Díosa, do bhí iongnadh aige ann,

agus ar bhfilleadh dhó, a dubhaint sé ris a tslúagh do lean é, A deirim ribh, Nach bhfuair mé a Nisrael féin, a chomhmór se do chreideamh. **10** Agus ar bhfilleadh a steach, do na teachduiribh do cuireadh chuige, fúaradar an searchfhoghantaidh do bhí tinn slán. **11** Agus tárla an lá na dhiáigh sin, go ndeachaidh sé don chathruigh dá ngoirthear Náin; agus do chúadar mórán dá dheisciobluibh leis, agus buidhean mhór. **12** Agus an tan tháinig sé a ngar do dhoras na caithreach, fénch, do bhí duine marbh agá bhreith amach, do bhí na áon mhac agá mháthair, agus í na baintreibhaigh; agus do bhí coimhthionól mór ón chathruigh na fochair. **13** Agus ar na faicsin don Tighearna, do ghabh trúaighe mhór dhi é, agus a dubhaint sé ría, Na guil. **14** Agus táinic sé agus do bhean sé ris an gcomhraíd: (agus do sheasadar an luchd do bhí agá iomchar) agus a dubhaint sé; A ógánaigh, a deirim riot, éirigh. **15** Agus déirigh an duine marbh na shuidhe, agus do thionnsgain sé labhairt. Agus tug sé dhá mháthair féin é. **16** Agus do ghabh eagla íad uile: agus tugadar glór do Dhía, ag rádh, Déirghe fáidh mór an ar measg; agus, Dféuch Día ar a phobal féin. **17** Agus do chúaidh an túarasgbháil so amach air féadhbh thíre lúdaighe uile, agus air feadh gach éintíre timcheall. **18** Agus dinnseadar a dheisciobail na neithe so uile Déoin. **19** Agus are ngairm Deóin deisi áirighe dá dheisciobluibh chuige do chuir sé dionsuighe lósa íad, ag rádh, An tusa an té do bhí chum teachda? nó an bhfuilmid ag feathamh ré neach eile? **20** Agus an tan thangadar na firsí shuigesean, a dubhradar, Do chuir Eóin Baisde sinne chugad, ag rádh, An tusa an té do bhí chum teachda? nó an bhfuilmid ag feathamh ré neach eile? **21** Agus ar an uár sin fein do chlánúigh seisean mórán dáoine ó easláintibh agus ó phláighibh, agus ó

dhroch spioraduibh; agus thug sé á radharc do mhórán dall. **22**
Agus ar bhfreagra Díosa a dubhaint sé ríu, Ar nimtheachd díbh,
innisidh Deóin na neithe do chonncabhair agus do chúalabhair;
go bhfaicid na daill, go siubhlaíd na bacuidh, go nglantar na
lobhair, go gchimid na bodhair, go néirghid na mairbh, go
bhfuil an soisgéul dá sheanmóir do na bochdaibh. **23** Agus as
beannaighthe an té, nach bhfuighe oilbhéim ionnumsa. **24** Agus
an tráth do imthigheadar teachdairighe Eóin, do thionnsgoin
seison a rádh ris an bpobal a dtimcheall Eóin, Créud é an
ní agá ndeachabhair dhá fhéuchain amach ar an bhfásach?
An giolcach ar na bhogadh ag an ngaoith? **25** Achd créud é
anní agá ndeachabhair amach dá Chéchuin? Duine atá ar
na éudughadh a néuduighibh mine? Féuch, an luchd bhíos a
néudaighibh onóracha, agus a saimhe, is a bpálásuibh na ríogh
bhíid said. **26** Achd créd é anní agá ndeachubhair amach dhá
fhéuchuin? Fáidh? A deirim ribh go firinneach, agus ní as mó ná
faidh. **27** Ag so an te, ar a bhfuil sgríobhtha, Féuch, currim mo
theachdaire romhad, oillmhéochus do shlighe romhad. **28** Oir a
deirim ribh, Nach bhfuil éidir chlannuibh na mban faidh as mó ná
Eóin Baisde: Achd cheana an té as lugha a rioghachd Dé as
mó é na eisean. **29** Agus ar na gcloisdin so, do mholadar an
pobal uile, agus na puiblocáin, Día, do bhí ar na mhaisdeadh
ré bainsdeadh Eóin. **30** Achd tugadar na Phairsínigh agus an
luchd dlighe tarcuisne ar choinhairle Dé na naghuídh féin, gan
a bheith ar na mhaisdeagh úadhsan. **31** Agus a dubhaint an
Tighearna, Cía ré saimhéola mé daóine an chinidh so? agus
cía ré ar comshuil íad? **32** As cosmhul íad re leanbuuibh na
suidhe ar áit an mharguidh, agus éighmheas ar á chéile, agus a
deir: Dó rinneamair píobaireachd dhaóibh, agus ní dhearnabhair

damhsa; do rinneamair caoí dhaóibh, agus ní dhearnabhair gul. **33** Oír tháinig Eóin Baisde ní ag ithe arán ná ag ol fíona; agus a deirthísi, Atá deamhan ann. **34** Tháinic Mac an duine ag ithe agus ag ól; agus a deirthí, Feuch an duine cráosach, fionóbhraighe cara na bpuibliocán agus na bpeachthach! **35** Achd atá an eagna ar na sáoradh ó na cloinn féin uile. **36** Agus do íarr duine áirighe do na phairísíneachaibh air, bíadh ithe na fhochair. Agus ar ndul a sdeach go tigh an phairisínigh dhó, do shuidh sé sios chum bídh. **37** Agus, féuch, an tráth fúair bean don chatbraigh, do bhí na peachthach, a fhios go raibh sé na shuidhe ag bíadh a dtígh an phairisínigh, tug si bocsa ola lé, **38** Agus ar seasamh agá chosuibh don táobh shiar dhe ag gul, do thionnsgain sí a chosa dionnladh lé na déuruuibh, agus a dtiurmughadh lé gruáig a cinn, agus do phóg sí a chosa, agus do ong sí leis an ola ía d. **39** Agus an tan do chonnaire an phairisineach tug an cuirteadh dhósan sin, smuáin sé na inntinn, ag rádh, Dá madh fáidh an fearso, daithnéochadh sé cí a agus gá bionnus an bheanso bheanus ris, óir as peachtach í. **40** Agus ar bhfreagra Díosa a dubhaint sé rís, A Shiomóin, atá ní agam ré rádh riot. Agus a dubhaint seision, A Mhaighisdir, abuir romhad. **41** Do bhádar días dfeitheamhnuibh ag fear áirligthe: do dhíligh sé cúig chéad pighinn dfior aca, agus cáogad don dara fear. **42** Agus an tráth nach raibh díolraigheachd ag ceachdar díobh ré na thabhairt dó, do mhaith sé dhóibh aráon. Uime sin ínnis damhsa, cia aca léir ab annsa é? **43** Agus ar bhfreagra do Shímón a dubhaint sé, Measuim gur leis an té, dár mhaith sé an tsuim as mó Agus a dubhaint seision is, As maith an bhreadh rug tú. **44** Agus ar bhfilleadh dhó chum na mná, a dubhaint sé ré Síomón, An bhfaicean tú an bhean so? tháinic misi a

sdeach dod thígsi agus ní thug tú uisgi chum mo chos díonladh: achd do nigh an bhean so mo chosa le na déuruibh, agus dé thiormuigh sí íad le grúaig a cinn. **45** Ní thug tusa póg dhamh: achd ó tháinig mé a sdeach níor choisg sisi do phogadh mo chos. **46** Níor ong tú mo cheann lé hola: achd do ong an bhean so mo chosa ré huinnement. **47** Ar a nadhbharsin a deirim riot, Go bhfuilid a hiomad peacaidh, ar na maitheamh dhi; air sin as móir a grádheas sí. Achd gidh bé dá maitheamh beagan as beag grádhuiigheas sé. **48** Agus a dubhaint sé ría, Atáid do pheacuidh ar na maitheamh dhuit. **49** Agus do thionnsgnadar an lion do bhí na suidhe na fhochair air an mbórd, a rádh ionnta féin, Cí aí an fear so mhaiteas na peacuidh mar an gceadna? **50** Agus a dubhaint sé ris an mnáoi, Do shlánuigh do chréideamh thú; imthigh a síothcháin.

8 Agus tárla na dhiáigh so, gur shiobhuit seisean tré gach cathair, agus gach baile, ag seánmóruighadh, agus ag siosgéulughadh ríoghachda Dé: agus an dá fhear dhéig na fhochair, **2** Agus mná áirighe, do leigheasadh ó dhroichspioraduibh agus ó easláintibh, Muire dá ngoirthí Mhagdalén, as a ndeachadar seachd ndreamhain, **3** Agus Ioanna bean Chúsa feadmannuigh lorúaithe, agus Susanna, agus móran eile, do chaith risean dá máoin féin. **4** Agus an tan do chruinnigh buidhean mhórr, agus trangadar as gach uile chathruigh chuigesion, do labhair sé a gcosamhlachd riú: **5** Do chúaidh síoladóir áirighe amach do chur a shíl féin: agus ag cur an tsíl do, do thuit cuid de chois na sligheadh; agus ag cur an tsíl dó, do thuit cuid de chois na sligheadh; agus do brughadh fá chosaibh dáointe é, agus dithadar énlaith a naiéir é. **6** Agus do thuit cuid eile ar charraic; agus ar bhás dó, do shearg sé, do bhrígh nach raibh

taisleach aige. **7** Agus do thuit cuid eile a measg deilguigh; agus ar bhfas don deilgneach a náoinfheachd ris, do thachdadár é. **8** Agus do thuit cuid eile a dtalamh mhaith, agus an tan do fhás sé, tug sé toradh céadach úadh. Agus ar na rádh so dhó, do éigh sé, Gidh be agá bhfuilid clúasa chum éisdeachda, éisdeadh sé. **9** Agus do fhiáfruigheadar a dheisciobuil de, ag rádh, Créd é an chosamhachdsin? **10** Agus a dubhaint seisean, Is dáobhsí tugadh rúndiamhra rioghachda Dé daithniughadh: achd do chách eile a ccosamhlachduibh; ionnus ag faicsin dóibh nach bhfaicdís, agus ag cluinsin dóibh nach dtuigfidís. **11** Ag so an chosamhlachd: a sé an síol bríathar Dé. **12** Agus an dream úd chois na sligheadh a siad éisdeas; na dhiáigh sin tig an díabhal, agus tógbhuidh sé an bhríathar as a gcróidhe, deagla go gcreidfidís agus go slánéochtháoi iád. **13** Agus an dream úd air an gcarruic, noch an tan do chluinid, gabhuid chuca an briathar maille lé gáirdeachus; achd ní bhfuil fréamh aca so, noch chreideas feadh tamuill, agus fhillreas ar a nais a naimsir an chathaigthe. **14** Achd an ní úd do thuit a measg na ndeilbneach, a siad so do éisd, achd ar nimtheachd dóibh, muchtar íad lé cúram agus lé saidhbhreas agus lé saímhe na beatha, agus ní thabhruid toradh úatha. **15** Achd an ní do thuit ann sa talamh mhaith, a said súd éisdeas ris an mbreithir, agus chungmhas é a gcroidhe shocraidh mhaith, agus do bheirid toradh úatha a bhfoighid. **16** Achd ní bhfuil neach ar bith, lasas coinneall, fholchas fáoi shouighteach í, ná chuireas fáoi leabuidh í; achd cuiridh sé a gcoinnleóir í, do chum go bhfaicfheadh an luchd théid a sdeach an solas. **17** Oír ní bhfuil éin ní foluighteach, nach déuntar follas; na scréideach, nach bhfuigtheach a fhios agus nach dtiocfaidh chum soillsi. **18** Ar a

nadhbharsin tabhruidh bhur naire ribh cionnas éisdeas sibh: óir
gidh be neach agá bhfuil, is dó do bhéartha; agus gidh bé neach
ag nach bhfuil, béaltar úadh an ní fós sháoiltear do bheith
aige. **19** Agus tangadar a mhathair agus a dhearbhraithreacha
chuige, agus níor bhéidir leó dul a ngar dhósan ón tslúagh. **20**
Agus so hinniseadh dhó, ag rádh, Atá do mhathair agus do
dhearbhraithreacha na seasamh a muigh, ag iarruidh tfáicsin.
21 Agus are bhfreagra dhósan a dubhaint sé riu, a siad so mo
mhathairse agus mo dhearbhráithreacha noch éisdeas bríathar
Dé, agus do ní dá réir. **22** Agus tárla lá áirighe, go ndeachaidh
seisean agus a dheisciobuil a luing: agus a dubbhart sé riú,
Déanam ar an táobh úd a nunn don loch. Agus do sdiúradar
rompa. **23** Agus ag luingseórachd dóibh do thuit a chodladh
airsean: agus do éirigh sdoirmgháithe ar an loch; agus do
líonadh súas íad, agus do bhádar a ngábhadh. **24** Agus ar ndol
cuigesean dóibh, do dhúisgeadar é, ag rádh, A Mhaighisdir,
a mhaighisdir, a támaoid ar fágbháil. Agus ar neirghe dhósan
do bhagair sé ar an gaoith agus ar thonnhail a nusge: agus
do choisgeadar, agus tainic ciuinas ann. **25** Agus a dubhaint
sé riu, Cáit an a bhfuil bhar gcreideamh? agus ar mbeith le
heagla dhóibhsion do ghabh iongnadh íad, ag rádh ré chéile,
Cia be so! a deir ris na góthaibh agus ris a nusge fós bheith
na dtocadh, agus úmhlughid said dó. **26** Agus do rinneader
loingscórachd go crich na Ngadarénach, atá as comhair na
Galilé a nunn. **27** Agus ar ndol a dtír dhósan, tárla óglach áirighe
as an gcathruigh air, ann a rabhadar deamhuin re haimsir fhada,
agus ag nach bíodh éadach uime, agus ní comhnuigheadh sé
a dtigh, achd an sna tuámaidhibh. **28** Agus ag faicsin lósa
dhó, agus ag éighmhe, do theilg sé é féin siós aga chosaibh,

agus a dubhaint sé do ghuth ard, Créd é mo chuidsi dhiót, a lósa, a Mhic Dé ro áird? larruim ort, gan mo phiánadh. **29** Oir do aithin sé don spiorad neamhghlan dol as an duine. Oír is iomdha uáir do bheireadh sé siothadh air: agus do cheangluidh le slabhraidiúibh agus dp cpimhéaduibh le géimhleachuibh é; agus ar mbriseadh na gcuibhreach dhósan, do thiománadh an deamhan fá na fasaighibh e. **30** Agus dfiafruidh lósa dhé, ag rádh, Créd is ainm dhuit? Agus a dubhaint seision, Leighón: do brígh go ndeachádar móráin deamhan a sdeach ann. **31** Agus diárradar air gan a chur dfiachaibh ortha dul ann sa dubhaigen.

(Abyssos g12) **32** Agus so bhí tréid mór muc ann sin ag inghilt ar a tsuílabh: agus diárradar air a léigean doibh dul ionnta. Agus dfulaing seisión sin dóibh. **33** Agus ar ndul do na deamhnuibh as an duine, do chúadar ann sna mucaibh: agus do rith an tréid muc ris a nail ann sa loch, agus do múchadh iád. **34** Agus an trath do chunncadar a háodhairidhe an ní do rinneadh an, do theitheadar, agus ar nimtheachd dóibh dinnseador sin ann sa chatruigh agus ar na machairibh. **35** Agus do chúaadarsan amach dféachain an neith do rinneadh; agus tangadar dionnsuighe lósa, agus fúaradar an duine, as a ndeachadar na deamhuin, a na éadughadh, agus é ar deaghcheill, na shuidhe ag cosaibh lósa: agus go ghabh eagla íad. **36** Agus an dream do bhí dhá fhéachain dinnsigheadar dhóibhsion cionnas do slánaigheadh an tí iona rabhadar na deamhuin. **37** Agus diárradar luchd chríche na Ngadarenach uile airsion imtheachd úatha; oír do bhí eagla ro mhór orrtha: agus ar ndol dósan ann sa luing, dfill sé tar ais. **38** Agus díarr an fear as a ndeachadar na deamhuin air, é fein do bheith na fhochair: achd léig lósa úadh é, ag rádh, **39** Fill dod thigh féin, agus innis meúd na neitheann do rinne Día dhuit.

Agus do imthigh seision, ar feadh na caithreach uile ag innisin
créd íad na neithe do rinne lósa dhó. **40** Agus tárla, an tan do
fhill lósa tar ais gur ghabh an sluagh chuca é: óir do bhádar
uile ag feitheamh ris. **41** Agus, féuch, táinic neach áirighe dar
bhaínm láirus, do bhí na úachdarán ar a tsinagóig: agus an tan
do shléuchd sé ag cosaibh lósa, diárr sé dathchuinghidh air
dul leis dá thigh féin: **42** Do bhrígh go raibh éinghein inghine
aige, timcheall a dá bhliadhan dég, agus í fagháil bhais. Achd ar
mbeith ag imtheachd dhó do bhí an sluagh dha bhrughadh. **43**
Agus bean do bhí a bhflucsa fola dá bhliadhuin dég, agus do
chaith a raibh aice le leaghaibh, agus nar béidir le héinneach
a leigheas, **44** Do chúaidh sí táobh shíar dheision, agus do
chumail sí ré himeal a bhruit: agus do sguir a dórtadh fola ar
an mball. **45** Agus a dubhaint lósa, Cía so do bhean rium?
Agus ar na shéana do chách uile, a dubhaint Peadar agus an
dream do bhí na pharraig, A Mhaighisdir, atá an slúagh ad
bhrughadh agus ad phluchadh, agus a nabair tú, Cía bhean
rium? **46** Agus a dubhaint lósa, Do bhean duine éigin riom: oír
do mhothuigh mé subhailce dul asam. **47** Agus an tráth do
chonnairc an bhean gur hairigheadh í, táinic si ar crith, agus ag
sléuchdain dósan, dfoillsigh sí dhó a bhriadhnaisi an phobuil
uilecréd é an tádhbhar far chumail sí ris, agus cionnus do
leigheasadh í ar an mball. **48** Agus a dubhaint seisean ría, Bíodh
mainighin mhaith agad, a inghean: do shlánuigh do chreideamh
thú; imthigh romhad a sióthcháin. **49** An feadh do bhí seision ag
labhairt, táinic neach áirige ó úachdarán na sinagóige, da rádh
ris, Fúair binghean bás; ná cuir buaidhreadh ar an Mhaghisdir.
50 Agus ar na chluinsin so Díosa, do fhreagair sé é, ag rádh, Na
bíodh eagla ort: créid amhain, agus sláineóchthar í. **51** Agus ar

ndul a sdeach don tigh dhó, níor fhuiling sé neach ar bith do dhul a sdeach, achd Peadar, agus Séumas, agus Eóin, agus athair agus mathair an chailín. **52** Agus do bhádar cách uile a gul, agus dá cáoineadhsa: achd a dubhaint seision, Ná guilidh; ní bhfuil sí marbh, achd na codladh. **53** Agus do rinneadarsan fonomhad faoi, tré go raibh a fhios aca go raibh sí marbh. **54** Agus ag cur cháich uile amach dhósan, agus ad breith ar a láimh, do éigh sé, ag rádh, A chalín, éirigh. **55** Agus táinic a spiorad a rís innte, agus déirigh sí ar an mball: agus do aithin sé bíadh do thabhairt dí. **56** Agus do ghabh úathbhás a hathair agus a mathair: gidheadh do áithin seision difobh gan an ní do rinneadh dinnísin do dhuine ar bith.

9 Agus ag gairm a dhá dheisciobal deg dhó, tug sé neart agus cumhachda dhóibh art na huile dheimhnuibh, agus ar easláintibh do leigheas. **2** Agus do chuir sé iád do sheanmóir ríoghachda De, agus do leigheas na ndáoine easlán. **3** Agus a dubhaint sé riú, Ná beiridh ní ur bith libh chum na sligheadh, bataighe, ná tiach lóin, ná arán, ná aírgead ná biodh dhá chóta ag cách. **4** Agus gidh bé ar bidh teach an a rachtáoi a sdeach, gur ab ann sin fhanfáoi, agus gur ab as rachtái amach. **5** Agus gidh bé nach géubhuidh chuca sibh, ar bhfagbháil na caithreachasin dáoibh, craithidh fós an lúathbreachán dá bhur gcosnibh mar fhíadhnuisi na naghaidh. **6** Agus do imthigheadarsan, trí agus do ghabhadar na mbaitreach, ag déanamh seanmóra agus ag leigheas ann gach uile bhall. **7** Agus do chúaluidh lórnaíth an Tetraren gach uile ní dá ndeamuidh seision: agus do bhí sé a namharus, do brigh go ndubhradar dáoine áirighe, gur éirigh Eóin ó mharbhuidh; **8** Agus dáoine eile, Gur fhoillsigh Elias é féin; agus dáoine eile, Gur eirséirigh faigh éigin do na

seanfháighbh. **9** Agus a dabhairt lorúaith, Do bhean misi a cheann Deóin: agus cia hé so, ar a gcluinim a leithéde so? Agus diarr sé eision dfaicsin. **10** Achd ar bhfilleadh do na habsdalnibh, dinnseadar dhósan gach ní dhá ndearnadar. Agus ar na mbreith leis do, do chuáidh sé fá Leith ar fhásach na ciathreacha dá ngoirtheor Betsáida. **11** Agus an tan, do aithin an pubal sin, do leanadar é: agus ar na ngabháil chuige dhó, do labhair sé ria a dtimcheall rioghachda Dé, agus do shlánaigh sé an chuid díobh ar a raibh úireasbhuide leigbís. **12** Agus do bhí an lá ag dol thárrsa, agus trangadar an dá fhear dhég chugesion, agus a dubhradar ris, Léigh uáit an slúagh, ionnus go numéochaidis fa na bailtibh agus fan thír do leathnughadh, agus go ccomhnuidhid, agus dfaigháil bídh: óir a tamáoid ann so a náit fhásamhui. **13** Achd a dubhairt seision riú, Tabhruidhsí ní lé na ithe dhóibh. Agus a dubhradarsan, Ní bhfuil ní is mó aguinn ná cúig aráin agus dá iásglachsd mona dteímis do cheannach bidh don phobal so nile. **14** Oír do bhádar a dtimcheall chuiig míle fear. Achd a dubhairt seisión ré na dheisciobluibh, Cuiridh na suidhe iád na gcaogadaibh. **15** Agus do rinneadarsan amhlaidh, agus do chuireadar na suidhe iád nile. **16** Agus ar ngabháil na gcúig narán agus an dá iásgdhósan, agus ar bhféachain sias ar neamh, do bheannuigh sé iád, agus do bhris sé, agus tug sé dhá dheisciobluibh iád do chum go gcuirfidís a bhfiadhnuisi an phubail iád. **17** Agus a dithadar, agus do sasaigheadh iad uile: agus do tógbhadh dhá chlíabh dhég do bhíadh bhrisde do bhí dfhuighioll aca. **18** Agus tárla, an tan do bhí sé na áonar ag déanamh urnuighe, go rabbadar a dheisciobuil na fhochair: agus gur fhíafriudh sé dhíobh, ag rádh, Créd a deir an slúagh cía misi? **19** Agus do fhreagradarsan agus a dubhradar, Eóin

Baisde; agus cuid eile, Elías; agus cuid eile, gur éighe fáigh
éigin do na seanháighibh a rís. **20** Agus a dubhairt seision riú,
Achd cred a deárthaoisi cía mé? agus ar bhfreagra do Pheadar
a dubharit sé, Criosd Dé. **21** Agus ar ndeanamh bagiar orrtha
dhó, do aithin sé íad gan so dinnisin do dhuine ar bith; **22** Ag
rádh, Gur ab éigin do Mhac an duine móran dfulang, agus a
dhinltadh ó na sinnsearnibh agus ó úachdaránnibh na sagart
agus ó na sgriobuidgibh, agus bás dfulang, agus éirghe an tres
lá. **23** Agus a dubhairt sé riá uile, Madh áill ré hénneach misi do
leanmhuin, díultadh sé dho féin, agus toghbadh sé a chros gach
láoi agus leamadh sé misi. **24** Oír gidh bé lér ab aill an anam do
shlánaghadh caillfidh sé é: agus gidh be chaillfeas a anam ar mo
shousa, a sé so shláineochas é. **25** Oír créd a tharbha do dhuine,
dá ngnoghuigheadh sé an domhan uile, agus go gcaillfeadh sé,
nó go léigfeadh sé a mugba é féin? **26** Oír gidh bé le budh nár
misi agus mo bhriathra, budh nár le Mac an duine eision, an
tráth thiocfas sé ann a ghloír fein, agus Athar, agus na naingeal
náomhtha. **27** Agus a déirim ribh go firianeach, Go bhfuilid cuid
don mhuintir ata á láthair ann so, nach blaisfidh bás, nó go
bhfaicfid rioghachd Dé. **28** Agus tárla a dtimcheall ochd lá tar éis
na mbriatharsa, ar mbeith Pheadair agus Eóin agus Shéamuis
leis, go ndeachaidh sé súas ar shlíabh do dhéanadh urnuighe. **29**
Agus tárla ag deanamh urnuighe dhó, gur hathruigheadh fioghair
a aighthe, agus go ndearnadh a éadach geal dealruigheach.
30 Agus, féuch, do bhádar días fear ag comhrádh ris, mar atá
Máois agus Elías: **31** Noch do chomcas a nglóir, agus dfoillsigh
an bás, do fhuilcongadh sé a Niarusalem. **32** Agus do bhí
codladh trom ar Pheadar agus ar a ndroing do bhí na fharradh,
agus an tan do dhuisgeadar, do channadar a ghloírsion, agus

an dias fear do bhí na seasamh na fhochair. **33** Agus tárlá, agá fhagbháil doibh, go ndubhaint Peadar réllíosa, A Mhaighisdir, is maith sinne do bheith ann so: agus déanam trí botha; both dhuitsi, agus both do Mháisi, agus both Dhelías: gan fios aige créid a dubhaint sé. **34** Agus an tan a dubhaint sé só, táinic néull, agus do theilg sé agáile orrha: agus do ghabh eagla iásdsan an tan do chuádar ann sa néull. **35** Agus táinic gith as a néull, ag rádh, Ag so mo Mhac gradhachsa: éisdigh ris. **36** Agus ar teachd don ghuthsin, do fríoth lósa na áonar. Agus do bhadarsan na dtochd, agus nior innisiodar dáonduine ann sna laéthibhsin ní ar bith dhá bhfacadar. **37** Agus tárla, an lá na dhiáighsin, ar ndul síos don tslíabh dhóibh, do dtárla slúagh mór airson. **38** Agus, féuch, do éigh neach don tslúagh, ag rádh, A Mhaighisdir, íárruim ort, feuch ar mo mhac: oír a sé méinghein é. **39** Agus, féuch, beirídh an spiorad air, agus éimhigh sé go hobann; agus tairrngidh sé as a cheile é ag cur cubhair amach, agus is ar éigin fhágfas sé é tar éis a chomhmbrúghadh. **40** Agus diárr mé ar do dheiscioblaibhsí a chur as; achd níor fhéadadar. **41** Agus ar bhfreaga Díosa a dubhaint sé, A chineadh míchreidmheach cláon, ga fad fós bhiás mé eadruibh, agus fhuileongas mé sibh? Tabhair do mháic leachd an so. **42** Agus ad teachd chuige dhó, do bhúail an deamhan síos é, agus do tharruing sé as a cheile é. Achd do imdhearg lósa an spiorad neamhglan, agus do leighis sé an leanabh, agus thug sé dhá athair fein é. **43** Achd do ghabh úathbhás cách uile trí mhórchumhachd Dé. Agus ar mbeith ag déanamh iongantus doibh uile ann gach uile ní da ndearnuidh lósa, a dubhaint sé ré na dheiscioblaibh, **44** Taisgidh na bríathrasa ann bhur gcluasaibh: oír tiofuidh chum chríche go dtiobharthar Mac an duine a lámuibh na ndaóine.

45 Achd níor thuigeadarsan an comhrádhsa, agus do bhí sé ar na fholach úatha, ionnas nar airigheadar é: agus do bhí eagla orra ceisd do chur airson a dtimcheall an chomhráidh sin. **46** Agus déirigh diospóireachd eatarra, cía dhíobh féin budh mhó.

47 Agus ar bhfaicsin smuaintighe a gcroidhe, Díosa, do ghabh se leanabh chuige, agus chuir sé na aice féin é. **48** Agus a dubhaint sé riú, Gidh bé ghéubhas chuige an leanabh so a mainmsi is misi ghabhas se chuige: agus gidh bé ghéubhas misi chuige, gabhuidh sé chuige an té do chuir uádh mé: óir gidh bé is lugha eadruibhsí uile, bíaidh se mó. **49** Agus ar bhfreagra Déoin a dubhaint sé, A Mhaighisdir, do chunncamairne duine áirighe ag teilgean deamhan a mach ad ainusi; agus do thoirmeasgamar é, ar son nach leananu sé dhínne. **50** Agus a dubhaint lósa ríu, Ná toirmeasuidh é: oir gidh bé nach bhfuil ar naghuidh atá sé linn.

51 Agus tárla, an tan do coímhliónadh laéthe a nglacfaidh súas é, gur chuir sé roimhe go daingion dul go Hiárusaléim. **52** Agus do chuir sé teachdairighe róimhe: agus ar nimtheachd dóibh, do chúadara sdeach a mbaile na Samáritánach, do chum go ndéanaidís ullmhaghadh roimhesion. **53** Achd niór ghabhadársan chuca é, ar son go raibh a agháidh mar bhiagh sé dul go Hiarusalém. **54** Agus an tráth do chuncadar a dheisciobuilsion Séumas agus Eóin so, a dubhradar, A Thighearna, a naill leachd go nabramáois teine do theachd a núsas ó neamh, dá losadh síad, mar do rinne Elías leis? **55** Agus ar gcasadh dhó, do imdhearg sé iad, agus a duibhaint sé, Ní bhfuíl a fhios aguibh créd é an spiorad dár dhe sibh. **56** Oír ní thaínic Mac an duine do sgríos anmann na ndáoine, achd dá slánughadh. Agus do chúadar as sin go bhaile eile. **57** Agus tárla, ar nimtheachd dóibh san tslíghe, go ndúbhaint neach áirighe rision, Leanfuidh

misi thí gídh bé háit ann a racha tú, a Thighearna. **58** Agus a dubhairt lósa ris, Ataíd fúachaisighe ag na sionnchaibh, agus néid ag éanlaith a naiéir; achd ní bhfuil áit ag Mac an duine ann a gcurfeadh sé a cheann. **59** Agus a dubhairt sé ré neach eile, Leansa misi, Achd a dubhairt seision, A Thighearna, leigh dhamh imtheachd ar túis agus mathair daghlacadh. **60** Achd a dubhairt lósa ris, Leíg do na marbhuiibh a mairbh féin daghlacadh: achd imthighsi, agus déana rioghachd Dé do sheanmóir. **61** Agus mar an gcéadna a dubhairt neach eile, Leanfuidh misi thí, a Thighearna; Achd leigh dhamh ar túis mo chead do ghabháil, ag am mhuinnitir. **62** Achd a dubhairt lósa ris, Gídh bé neach chureas a lámh ar an gcéuchd, agus fhéachas na dhíagh, ní bhfuil se iomchubhaidh do ríoghachd Dé.

10 Agus na dhiaigh so dórduigh an Tighearna mar an gcéadna deithneabhar agus trí fichid eile, agus do chuir sé na ndís agus na ndís roimhe féin iád dá gach uile chathruigh agus ionnad, ann a raíbh a theachd féin. **2** Ar a nadhbharsin a dabhairt sé ríu, Is móir an foghmhar, achd is beag an luchd oibre: uiime sin guidhidh Tighearna an fhoghmhair, luchd oibre do chur amach chum a fhóghmhair. **3** Imthighidh: féuch, ataimse dá bhur gcur úaim mar úana a measg mhadradh alita. **4** Ná hiomchruidh sbarán, na tiach loín ná bróga: agus ná beannaighidh do neach ar bith sa tslighe. **5** Agus gídh bé tigh iona rachtáoi a sdeach, abruidh ar túis, Go raibh sióthcháin don tighse. **6** Agus má bhionn Mac na sióthchána annsin, do dhéannidh bhur sióthcháinsi comhnnighe air: achd muna raibh, fillfidh sí chugaibh féin a rís. **7** Agus fanaidh an sa tighsin, ag ithe agus ag ól na neitheann atá aca: óir is fiú an toibrigh a thuárasdal. Ná himighidh ó thigh go tigh. **8** Agus gídh bé cathair ann a rachtáoi a sdeach, agus go ngéubhaid

siád sibh, ithidh na neithe chuirid siád ann bhur bhfiadhuisi: **9**
Agus slánaghaidh na heaslaín bhias innte, agus abruidh riú,
Do dhruid rioghachd Dé ribh. **10** Agus gibh bé cathair ann a
rachtáoi a sdeach, agus nach génbhuid siád sibh, ar nimtheachd
dáobh amach ar na sraídibh, abruidh, **11** Craithmíd dhínn bhur
naghaidh, go fiú an luaithridh do lean dínn, as bhur gcathruigh:
achd cheana bíodh a fhios so aguibh, gur dhruid rioghachd
Dé ribh. **12** Agus a deirím bhur ribh, Go madh socamhluighe
do na Sodomachaibh an lá úd, ná don chathraighsin. **13** Is
anáoibhinn duit, a Chorásin! as anáoibhinn duit, a Bhetsáida! oir
dá madh a Dtírus agus a Sídon, do dhéantáoi na miorbhuile do
rinneadh ionnaibhsí, is fada ó da dhéanaidís aithrighe, na suidhe
a néadach roín agus a luaithreagh. **14** Ar a nadhbharsin budh
socamhluighe do Thírus agus do Shídon ann sa bhreitheamhnus,
na dháoibhsí. **15** Agus tusa, a Chaperńáum, atá ar do thóghbháil
súas go neamh, teilgfidhthear siós go hifearnn thú. (**Hadēs g86**)
16 Gibh bé éisdeas ribhsí is riomso éisdeas sé; agus gibh bé
bheir neimhchion oruibhsí, is oramsa do bheir sé neimhchion;
agus gibh bé bheir neimhchion oramsa is ar an té do chuir
úadh mé do bheir sé neimhchion. **17** Agus do fhilladar an
deithneabhar agus trí fichid maille lé gáirdeachas, ag rádh, A
Thighearna, ataíd na deamhún féin fá smachd aguinne tréad
ainmsi. **18** Agus a dubhaint sesion riu, Do chonnairc mé Sátan
marr theinnteach ag tuitim ó neamh. **19** Fénch do bheirim dhíbh
cumhachda saltairt air na haithreachaibh nimhe agus ar na
scorpiónuibh, agus ar uile neart namhad: agus ní ghoirteochaid
éin ní sibh. **20** Achd cheana na bíodh gáirdeachas oraibh, ar
son go bhfuilid na spioraididhe fá bhur smachd; achd go madh
mó bhiás gairdeachas oruibh fá go bhfuilid bhur nanmanna

sgríobhtha ar neamh. **21** Ar a núair sion do ghabh gáirdeachas iona spioraid lósa, agus a dubhaint sé, Do bheirim buidheachas duit a Athair, a Thighearna neimhe agus talmhan, trí gur fholuigh tú na neithesi ó dháonibh eagnuidhe agus glioca, agus gur nochd tú iad do naoidheanánuibh: a seadh, a Athair; tré gur ab mar sin do budh toil leachd féin é. **22** Atáid na huile neithe ar na dtabhaint dhanhsa óm Athair: agus ní bhfuil a fhios ag éinneach ciá hé an Mac, achd ag a Nathair; agus ciá hé an Tathair, achd ag an Mac, agus an té dá dtiúbhradh an Mac a nochdughadh. **23** Agus ar bhfilleadh chum a dheiscíobal, a dubhaint sé fá leith riú, is beannaighthe na súile do chí na neithe do chithísi: **24** Oír a deirim ribh, Gur ab iomdha fáighe agus righthe lér mhián na neithe do chithisi dfaicsin, agus ní fhacadar: agus na neithe do chluintí do chluinsin, agus ní chúaladar. **25** Agus féuch, déirigh fear dlighe áirighe na sheasamh, ag cur chathaighthe airson, agus ag rádh, A Mhaighhisdir, créd do dhéana mé ionnus go bhfuighinn an bheatha mharthannach doighreachd? (*aiōnios g166*)

26 Achd a dubhaint seision ris, Créd a tá sgríobhtha ann sa dligheadh? Cionnas léaghas tú? **27** Agus ar bhfreagra dhósan a dubhaint sé, Gráidheochuidh tú do Thighearna Dia as do chroidhe uile, agus as tanam uile, agus as do bhríoghuibh uile, agus as da smúaintighthibh uile; agus do comharsa mar thu féin. **28** Agus a dubhaint seision ris, As díreach do fhreagair tú: déanasa so, agus mairfidh tú. **29** Achd ar mbeith dhósan, funnmhar ó a fhiréantachd féin da thaisbéanadh, a dubhaint sé re Híosa, Maseadh ciá hé mo chomharsa? **30** Agus ar bhfreagra Díosa a dubhaint sé, Do chúaith duine áirighe siós ó lérusalem go lírico, agus tárla a measg bhothamhnach é, do shlad e, agus do loit é, agus do imthigh rompa, ar na fhagháil leathmharbh.

31 Agus tárla tré chinneamhain gur ghabh sagart áirighe síos sa tslighe sin: agus ar na fhaicsinsion dó, do ghabh sé thairis don táobh eile don tslighe. **32** Agus mar an gcéadna Lebhita, a teachd chum a nionaid sin, ar na fhaicsin dó, do ghábh sé tháiris don táobh eile. **33** Agus ar mbeith ag gabháil na sligheadh, do Shamaritánach áirighe, tháinic sé mar a raibh seision: agus ar na fhaicsin, do ghabh truáighe ghér dhó é **34** Agus ar ndrud ris, do cheangail sé a chneadha, ag dortadh ola agus fióna ionnta, agus ar na chuir air a ainmhidhe féin dó, rug sé leis go tigh ósda é, agus do ghabh sé cúram na thimcheall. **35** Agus ag imtheachd dó lá ar na mhárach, do bhean sé dhá phighinn amach agus tug sé don ósdóir iad, agus a dubhaint sé ris, Bíodh cúram agad fan fhearsó; agus gibh bé chaithfeas tú as a chionn so, an tráth fhillfeadsa, do bhéara me dhuit é. **36** A nois cíá don triúrsa, bhreathnaigheas tusa, do bheith na chomharsain ag an tí úd thárla a measg na mbiothamhnach? **37** Agus a dubhaint seisión, An tí ud do rinne trocaire air, Ar a nadhbhasin a dubhaint losa ris, Imthighsi agus déana mar an gcéadna. **38** Agus tárla, ag imtheachd dóibh, go ndeachaídh seision go baile áirighe: agus go rug bean áirighe dar bhaimn Martá dá tigh fein é. **39** Agus do bhí deirbhshiúr aicesi dá ngoirthí Muire, agus ar suidhe dhi ag cosáibh losa, do bhí si ag éisdeachd lé na bhríathraibh. **40** Agus do bhí Martá lán do chúram lé hiomad friotholuimh, agus a dubhaint sí, A Thighearna, an é nach meisde leachd mar dfág mo dheirbhshiúr misi am áonar ag friotholamb ar a nadhbharsin abair riá cungnamh riom. **41** Agus ar bhfreagra Díosa a dubhaint sé ría, A Mhartá, a Mhartá, atá tú ro chúramach agus buaidhridh tú thí féin fá mhóran do neithibh: **42** Achd cheana ein ní a mhaín

atá riachdanach: rug Muire an chuid mhaith do roghain, nach
béartha uáithe.

11 Agus tárla, an tan do bhí sé ag déanamh urnuighe a
náit áirighe, mar do sguir sé, go ndubhaint fear áirighe dá
dheisciobluibh ris, A Thighearna múin dúinne urnuighe do
dhéanamh, amhail agus mar do mhúin Eóin dá dheisciobluibh
féin. **2** Agus a dubhaint seision ríu, A núair do dhéantáoi urnuighe,
abraidh, Ar nathair atá ar neamh, naomhthar hainin. Tigeadh do
rioghachd. Déantar do thoil, ar an talamh, mar atá ar neamh. **3**
Ar narán laétheamhui tabhair dhúinn gach láoi. **4** Agus maith
dhuinn ar bpeacaigh; óir maithmídne da gach áon air a bhfuil
fiacha aguinn. Agus na leíg sinn a ccathughadh; achd soar inn ó
olc. **5** Agus a dubhaint sé ríu cía agaibhsí agá mbíadh cara, agus
go rachadh sé chuige a meadhon oidhche, agus go naibeóradh
sé ris, A chara, tabhair trí haráin dhamh air iásachd; **6** Oír tháinic
cara dhamh as a tslighe am ionnsuighe, agus ní bhfuil éinni
again do chuirfinn na fhiadhnuisi? **7** Agus go bhfreigeóradh
seision a sdígh, agus go naibeóradh sé, Na cuir búaidhreadh
oram: atá an doras dántí a nois, agus ataíd mo chlann am
fhochair sa tseómra; ní fhéaduim éirghe agus a dtabhairt dhuit.
8 A deirim ribh, ar néirghe dhó, dá mbeith nach dtiobhradh
sé sin úadh, ar son gur chara dhó é, gidheadh go fírinneach
ar son a liosdachda do éiréochadh sé, agus do bhéaradh sé
dhó an mhéid do bhiadh do riachdanus air. **9** Agus a deirimsi
ribh, larraidh, agus do bhéartha dháobh; lorgairigh, agus do
gheabhbháoi; buailidh an doras, agus oisgéoltar dháobh. **10** Oír
gidh bé iárras glacaidh sé; agus gidh bé do ní lorgaireachd do
gheibh sé; agus oisgéoltar don té bhúaileas an doras. **11** Agus
cía againbhsí athair ar a níarrfadh a mhac arán, do bhéaradh

cloch dhó? NÓ dhá niárradh sé iásq, do bhéaradh nathair nimhe a nionad éisg dhó? **12** NÓ dá niárradh sé úgh, an dtiobhradh se scorpion do? **13** Ar a nadhbharsin, más eól dáoibhsí air mbeith go holc, tiodhluice maithe do thbhaint da bhur gcloinn, an é nach mó ná sin bhéaras bhur nathairse ó neamh an Spiorad Náomh don during íarrfas air é? **14** Agus do bhí sé ag teilgean deamhain amach, do bhí balbh. Agus tárla, ar ndul don deamhan amach, gur labhair an balbhán; agus do ghabh iongnadh an slúagh. **15** Agus a dubhaint dream acasan, Is trí Bheelséub prionnsa na ndeamhan theilgeas sé amach na deamhuin. **16** Agus dream eile, ag cur chathaighthe air, do iárradar comhartha ó neamh air. **17** Agus ar bhfaicsin a smúaintighthe, dhósan, a dubhaint sé riú, Gach rioghachd bhios roinnte na haghaidh féin do nithear fasach dhi; agus an tigh bhíos roinnte naghaidh tíghe, tuitidh sé. **18** Agus mar an gcéada dá raibh Sátan roinnte na aghaidh féin, cionnas fhanfas a rioghachd na seasamh? oír a deirthísi gur ab trí Bheelséub theilgimsi amach na deamhain. **19** Agus más trí Bheelsebuh sgriosaimsi na deamhuin, cía tré sgriosaid bhur gelannsa iád? Ar a nadhbharsin héid siádsan na mbhreitheamhnaibh oraibhsí. **20** Ach cheanna más le méur Dé theilgimsi amach na deamhain, gan chunntabhairt tháinig ríoghachd De chuguibhsí. **21** An tan choimhéadas duine láidir armálta a chuírt féin, atá a bhfuil aige a siothchaín: **22** Achd an tráth thig duine is neartmhaire ná é, beiridh sé búaidh air, agus tóguidh sé leis a uile armaíl ann ar chuir sé a mhuinighinn, agus roinnidh sé a eadáil. **23** An té nach bhfuil leamsa atá sé am aghaidh: agus gidh bé nach ccruinnigheann leamsa scabuighidh sé. **24** An tráth imthigheas an spiorad neamhglann as duine ar bith, imthigh sé trí ionaduibh tiorma, ag iárruidh

suáimhnis; agus an tráth nach bhfaghann sé sin, a deir sé,
Fillfidh mé doin thigh féin ó dtáinic mé. **25** Agus ar dtachd dó, do
gheibh sé ar na sgúabadh agus ar na dheaghmhaisioghadh é.
26 Imthighidh sé an sin, agus beiridh sé leis seachd spioraide
eile is measa ná é fein; agus ar ndol a sdeach dhóibh, do níd
comhnaidhe ann sin: agus is measa deireadh an duine sin ná
a thosach. **27** Agus tárla, agá rádh so dhó, gur árduigh bean
áirighe don tsluágh a gúth, agus go nduibhارت sí, As beannaighe
an bhrionn do iomchuir thú, agus na cíocha do dhiughail tú.
28 Agus a dubhaint seision, Achd as beannaighe an dream
eisdeas briáthar Dé, agus choimhéudus é. **29** Agus an tan do
chruinnidh an sluágh go tiúgh chuige, do thionsgain sé a tádh.
As olc an cineadh so: iárraidh sé comhartha; agus ní tiubharthar
comhartha dhó, achd comhartha lónas fáidh. **30** Oir ambail dó
bhí lónas na chomhartha do mhuinnitir Niníve, as mar sin bhiás
Mac an duine mar an gcéudna don chineadhso. **31** Eiréochuidh
bainrióghan an aoibhe ó dheas a mbreitheamhnus maille ré
dáoinibh an chinidhsí, agus daimneóchaíd si iád: oír tháinic
sisí ó leithimlibh na talmhan déisdeachd ré heagna Sholaimh:
agus, féuch, atá duine as mó ná Solamh ann so. **32** Eireóchaid
luchd Niníve a mbreitheamhnus maille ris an gcineadhso, agus
dainmeóchaíd é: oír do rinneadarsan aithrighe ag seanmóir
lónas; agus, féuch, atá duine as mó ná lónas ann so. **33** Ní
lasann duine ar bith coinneall, chum a cur a bhfolach, nó faoi
bhaiseúl, achd a gcoinneóir, ionnus go bhfaichfidis an dream
thig a sdeach an solus. **34** A sí an tsúil solus an chuirp: ar a
nadhbharsin a núair bhias do shúil glan, biáidh do chorp uile
soillseach; achd dá raibh do shúil go holc, biáidh do chorp mar
an gcéadna dorcha. **35** Dá brígh sin tabhair haire riot nach

biáidh an solus atá ionnad na dhorchadus. **36** Ar a nadhbharsin dá raibh, do chorp uile soillseach, gan éanchuid dhe dorcha, biáidh an tiomlán soillseach, amhail mar dheallruigheas coinneal thú ré na soillse. **37** Agus ar labhairt do, do chuir Phairísíneach airighe impédhe air a dhínnér do chaitheamh na fhochair: agus ár ndul a sdeach dhósan, do shuigh sé chum bídh. **38** Agus an tan do chonnairc an Phairísíneach sin, dob iongnadh leis nár ionnail sé ar túis roimh dhínnér. **39** Agus a dubhaint an Tighearna rís, Go deimhin do ní sibhse a phairisíneacha an táobh amuigh don chupan agus don mhéis glan; achd atá an táobh a sdigh dhíbh lán do shracaireachd agus dolc. **40** A dháoine gan chéill, a né nach é an tí do rinne an táobh a muigh do rinne an táobh a sdigh mar an gcéadna? **41** Ar a nadhbharsin tábhruitidh deíre uáibh do na neithibh atá a láthair aguibh; agus, féuch, bíaidh na huile neitheghan díbh. **42** Achd is anáoibhinn dáuibh, a phairísíneach! do brígh go ngabtháoi deachmhaidh an mhiontius agus na ruibhe agus na uile luibheann, achd gabhtháoithear bhreitheamhnus agus ghrádh Dé: do búdh cúir iad so do dhéamnamh, agus gan iad súd do leígeann gan déanamh. **43** As anáoibhinn dáuibh, a phoirisneacha! Oír as ionmhuin libh an céud ionad suidhe ann sna sionagogaibh, agus fáilteadha ar na máruidhibh. **44** As anáoibhinn dáuibh, a sgríobuidhe agus a phairísíneacha, a lachd a nfúarchrábhaidh! oír atátháoi marthuámuidhibh nách bhfaictear, agus nách aithne do na dáoinbh shiubhlus orrtha. **45** Agus ar bhfreagra do dhuine áirighe don luched dlighe, a deir sé rís, A Mhaighisdir, agá rádh so dhuit do bhéir tú masa dhuinne fós. **46** Achd a dubhaint seision, As anáoibhinn dáuibhsí leis, a luchd dlighe! oír curtháoi úaluidhe dóiomchur ar na dáoinibh, agus ní bheantháoi féin ris

na húaladhaibh lé háon da bhur méuraibh. **47** As anáoibhinn daioibh! oír tógháoi túamuidhe na bhfáidheadh, agus a siád bhur naithreacha do mharbh iád. **48** Go deimhin doníthi fiádhnuisi go moltáoi gniómhartha bhur naithreach: oír do mharbhadarsan iád, agus do níthíse tuamuidhe dhóibh. **49** Ar a nadhbharso a dubhairt eagna Dé, Cuirfe mé fáidhe agus absdail chuca, agus muirfid siád agus gérleanfuid cuid diobh: **50** Do chum go leanfuidhe ar an gcinneadhosa, ful na bhfáidheadh uile, do dóirteadh ó thús an domhain; **51** O fhuil Abéil go ful Shacharás, do marbhadh éidir a naltóir agus an teampoll: go firinneach a deirim ribh, go leanfuighear é ar an gcineadhso. **52** As anáoibhinn dáoibh, a luchd dlighe! oír rugabhair libh eochair a néolais, ní dheachabhair féin a sdeach, agus do thoirmisgeabhair an dream do bhí ag dul a sdeach. **53** Agus a nnáir dubhairt sé na neithese riú, do thionnsgnadar na sgriobuidhe agus na Phairísínigh consbóid ghéar do dhéanamh ris, agus a thabhairt air labhairt ar mhórán do neithibh: **54** Ag luigheachan air, agus ag iárraidh neither éigin do ghreadughadh as a bhéul, ann a naigeóraidis é.

12 Fa a námsin, ar mbeith do phubal gan armheadh ar na ccomhchruiinniufgadh, ionnus go rabhadar ag saltairt ar a chéile, do thionnsgain sé a radh re na dheisciobluibh ar túis, Comhéaduigh sibh féin ar laibhin na Bhpairsineach, eadhon an fuarchrabhadh. **2** Oír ní bhfuil einní foluightheach, nach dtiocfuidh chum sóillsi; ná seicreideach, nach bhfuightheach a fhios. **3** Ar a nadhbharsin gidh bé neithe do labhrabbair an dorchadas cluinfidhtheach iád satsolus; agus gidh bé ní do labhrabbair a gcluáis a seómruiddhibh u aígneacha do dhéantar a ghairm ós na tighthibh. **4** Agus a deirim ribhse a chairde, Ná biodh eagla

muinntire oraibh mhárbus an corp, agus na dhiáigh sin leis nach éidir ní sa mhó do dhéanamh. **5** Achd foillséochaidh mé dháobh cía ré a mbia bhur neagla: Bíodh eagla an ti úd oraibh, agá bhfuil cumhachda tair éis duine a mharbhadh a theilgean go hifrionn; a seadh, a deirim ribh, Bíodh eagla so oraibh. (**Geenna g1067**) **6** A né nach cceannaghtheар cúig gnealbhain ar dhá fheórling, agus ni bhfuil áon aca ar dearmad a bhfiádhnuise Dé? **7** Achd fós atá gruág bhar gcinnse uile ar na comhaíreamh. Ar a nadhbharsin na bíodh eagla oráibh: as fearr sibhse ná morán gealbhan. **8** Agus fós a deirim ribh, Gidh bé ar bith aidmheóchus misi a bhfiádhnuise na ndáoine, aidmheóchaidh Mac an duine mar an gcéadna eisean a bhfiadhnari aingeal Dé: **9** Achd gidh bé shéanfus mise a bhfiadhnuse aingeal De. **10** Agus gidh bé laibheóras focal a naghaidh Mhic an duine, maithfightheар dhó é: achd ní maithfighear don tí laibheóras blaisphéime a naghaidh an Spiorad Náoimh. **11** Agus an tan do bhéaruíd said sibh chum na sinagóig, agus na núachdarán, agus na ndáoine gcumhachdach, na bíodh ná ro chúram oraibh cionnas no créd fhreagórtháoi, nó créd a déartháoi: **12** Oír múinfidh an Spiorad Náomh dháobh ar a nuársin féin, na neithe is coir dháobh do rádh. **13** Agus a dubhaint óglach áirighe don tslúagh ris, A Mhaighisídír, abair rem dhearbh Rathair, a noighreachd do rionn riúm. **14** Agus a dubhaint séision ris, A dhuine, cia chur misi ós bhur gcionn am bhreitheamh nó am rannadóir? **15** Agus a dubhaint sé riú, Feachaidh, agus seachnuidh sibh ar a tsaint: oír ní a níomarcuigh an tsaídhbhris atá ag duine air bith atá a bheatha. **16** Agus a dubhaint sé cosamblachd riú, ag rádh, Tug fearann dhuine sháidhbhir áirighe toradh mó: **17** Agus do smuáin sé ann féin, ag radh, Créd do dhéana mé, oír ní bhfuil

áit agam ann a gcruinneocha me mo thórthuighe? **18** Agus a dubhairt sé, Do dhéana mé so: leaghfaidh mé mo sgiobóil, agus toigeabhuidh mé sgionól bhus mó ná íad; agus cruimnéochaidh mé mo thórtha nile agus mo mháoin ionnta. **19** Agus a deara mé réim anam fein, A anaim, ata móran máoine agad ar na gcur a dtaisge fa chomchair mhórán bliadhan; fan ad chomhnuidhe, ith, ibh, bí go súgach. **20** Agus a dubhairt Diá ris, A amadáin, a nochd féin iáraíd said hanam ort: agus cia bhus leis na neithe so, do sholáthair tú? **21** Is mar sin atá an té chrunnigheas ionnmhas dó féin, agus nach bhfuil sáidhbhir a Niliá. **22** Agus a dubhairt sé ré na dheisciobhluibh, Uime so a deirim ribhsí, Ná bidhidh, ro chúramach tá bhur gcorp, créd é an ní íosdáoi umuibh. **23** As mó an tanam ná an biádh, agus an corp ná an téadach. **24** Tabhraídh dá bhur naire ná preachaín: oír ní chuirid siás siól, agus ní bhéanuid said; agus ní bhfuili tigh sdórúis na sgioból aca; agus beathaigh Diá íad: agus a né nach fearr sibhsí go mór ná na héanlaith? **25** Achd ciá agaibhsí lé na iomad curium fhéadas áon bhannlamh a mháin do chur air airde féin. **26** Ar a nadhbharsin muna bhfuil ar bhur gcumas an ní as lugha, créd fa bhfuil cúram na neitheann eíle oraibh? **27** Tabhraídh dá bhur naire na lilidhe ciondus fhásaid said: ní dhéanuid said sáothar, agus ní shníomhuid said; achd a deirim ribh, nach raibh Solamh féin ann a ghlórí uile ar na éadughadh mar áon díobh so. **28** Agus má éaduigheann Diá már sin an fér, atá a niu ar an machaire, agus chuithear a márach ann sa núamhaifh; a né nach mó ná sin do dhéana sé dhibhse, a luchd an chreidimh bhig? **29** Ar a nadhbharsin, na fiáfruidhidhsí créd iosdáoi, nó créd iobhtháoi, agus na bíthi amharusach. **30** Oír a said na neithesi uile iárraid cinidheacha an domhain: achd atá a fhios ag bhur

Nathairse go bhfuil a ríachdanas so oraibh. **31** Achd cheanna lárruidhsí rioghachd Dé; agus teilgfidhtheart na neithesi uile chuguibh. **32** Ná bíodh eagla ort, a thréd bheag; oir a si toil bhur Nathar an rioghachd do thabhairt dáobh. **33** Réacaidh a bhfuil aguibh, agus tabhruidh déire úaibh; déannidh sparáin dhíbh féin nach rachta a narsaidheachd, cisde ar nach racha caitheamh ar neamh, a náith nach dtig gaduidhe a ngar dhó, agus nach dtruáilligheann an míol críon. **34** Oír gidh bé aít iona bhfuil bhur ceisde, is am sin fós bhías bhur bhurgcroidhe. **35** Bíodh bhur leasrach ceangailte timchioll, agus bhur lóchráinn ar lasadh; **36** Agus sibh féin comhchosmhud ré dáoinibh ag fuireach ré na dthighearna, gá húair do fhillfeadh sé ón phósadh; ionnas ar dteachd agus ar mbuáladh an doruis dó, go noisgeolaidis gan fhuireach. **37** Is beannaighe na searbhfhoghantaidhe úd, do gheibh an tighearna ag déanamh faire an tan do thig sé: a deirim ribh go firinneach, go gccangalfuigh sé é féin timchioll, agus go gcuirfidh sé iádsan na suidhe chum bidh, agus ar dteachd amach dhó go ndéanuidh sé fríothólasmh dhóibh. **38** Agus má thig sé sa dara faire, agus má thig sé sa treas faire, agus go bhfuighe só mar sin iád, is beannaighe na scarbhfhoghantuighe sin. **39** Achd biodh a dheimhin só aguibh, dá mbeith a fhios ag fear an tighe cía a núair a dtiocfad an gaduighe, go ndéanadh sé faire, agus nach bhfuilcóngadh sé a thigh féin do thollodh thríd. **40** Agus ar a nadhbharsin fós bithisi ullamh: oír is a núair nach saoiltí thiocfus Mac an duine. **41** Agus a dubhaint Peadar ris, A Thighearna, an linne a deir tú an chosamhlachd so, nó fós ré cach uíle? **42** Agus a dubhaint an Tighearna, Cía atá na fheadhmannach fhírinneach ghlic, chuirfeas a thighearna ós cionn a muinntie féin, ionnu go dtiobhradh sé a miosúr bidh dhóibh na am fein?

43 Is beannaighe an searbhfhoghantuidhe úd, agá bhfuighe a thighearna an tan thiocfus sé dhá dhéanamh mar sin. **44** Go firinneach a deirim ribh, Go gcuirfe sé ós cionn a bhfuill aige é.

45 Achd má deir an seanbhfhoghantuighe úd ann a chroidhe féin, Cuirfidh mo thighearna a theachd a ríghneas; agus go dtionnsgónuidh sé gabhál ar na buáchailidh agus ná cailinidh, agus bheith ag ithe agus ag ól, agus ar meisge; **46** Tiocfa tighearna an tsearbhfhoghantuighe úd sa lá nach saoileann sé é, agus ann sa núair nach bhfuil a fhios aige, agus dealóchaidh sé úaidh é, agus do bhéara sé a chuid dhó a bhfochair na ndaoine gan chreideamh. **47** Achd an searbhfhoghannidhe úd, agá raibh fios tola a thighearna féin, agus nar ullmhuidh é féin, agus nach dearn a do réir a thola, géubhthar móran air.

48 Achd an tí úd ag nach raibh a fhios, agus fós do rinne na neithe do thuill buillidhe, buálfabhear beagán air. Oír gidh bé dár tugadh morán, iárruidhtheor morán a dtaisge, iarruidhtheor ni sa mhó air. **49** Taínic misi do chur teineadh air an talamh; agus créd eile diárrfuinn, ma atá sí ar na lasadh cheana? **50** Achd is éigin damhsa mo bhaisdeadh lé baisdeagh; agus créd a mhéid chuibhrítheor mé no go gcríochnuightheor é! **51** An sáolti gur ab chum sióthchána do thabhairt ar an dtalamh tháinic misi? a deirim ribh, Nach eadh; achd ceannairce: **52** Oír ó so amach, béid cúigear a néintigh ar na roinn, triúr a naghuidh deisi, agus diás a naghuidh trír. **53** Biáidh an tathair a naghuidh an mhic, agus an mac a naghuidh a nathair; an mhathair a naghuidh na hiughine, agus a ninghean a naghuidh na mathara; agus mathair an fir phósada a naghuidh a mhná, agus an bhean phósda a naghuidh mathar a fir. **54** Agus a dubhaint sé mar an gcéadna ris an bpobal, An tan do chithi néull ag éighe ón

táobh a nsiár a deirthí ar ball, Atá cioth ag teachd; agus is amhluidh bhíos. 55 Agus an tráth do chithí an gháoth ó dheas ag séideadh, a deirthí, Bíaidh teammhach ann; agus bí sé mar sin. 56 A luchd an fhuárchrabhuigh, as éol dáobh aghaidh neimhe agus talmhan do bhrefnughthí na naimsirse? 57 Agus, créid fá nach breathnuighthí úaibh féin créid is cóir ann? 58 Agus fós an tan théid tá réd easgcaruid chum a núachdaráin, déana do dhícheall ar slighe, air thu féin do reíteach úadh; deagla go dtairrngeadh sé chum an bhreithimh thú, agus go dtiobhradh an bhreitheamh don tsirriám thú, agus go dteilgfeadh an sirriam thú a bpriosím. 59 A deirim riot, nách dtiocfa tú a mach as sín, no go nióca tú an fheóirlinn deigheanach.

13 Agus fá namsin féin tangadar dáoine áirighe chuige ag innisin sgéal do tháobh mhuinnitír na Galilé, ag ar mheasg Pioláit a bhfuil thríd a niodhbarthuibh. 2 Agus ar bhfreagra Díosa a dubhaint sé riu, An soiltisí gur ab mó na peacthaigh na Galiléeanuighsi ná an chuid eile do na Galiléeanachuibh, ar son gur fhuilngeadar a leithéide só? 3 A deirimsi ribh, Nach mó: achd, muna ndéantáisi aithrighe, go sgríosfuidhtheар sibh euile mar an gcéadna. 4 NÓ an sáoltí na hochd bhfir deag úd, air ar thúít an tor a Síloam, agus do mharbh iád, gur mhó na peacthaigh iád ná gach áoin nduine eile dá raibh na gcomhnuidhe a Niárúsalém? 5 A deirim ribh, Nach ar mhó; achd mona ndéarntáisi aithrighe, go sgríosfuidhtheар sibh uile mar an gcéadna. 6 Agus mar an gceandna a dubhaint sé an chosamhlachdsa; Do bhí crann fige ag duine áirige curtha ann a fhíneamhain; agus táinic sé diárruidh toraidh air, agus ní fhuáir. 7 Agus a dubhaint sé ris an ngárradóir, Féuch, atáim ré trí bliádhuiibh ag teachd diárruidh toruidh ar an gcrann fígsi, agus ní faghaim: gear é; cred fá gcungmhann sé

an fearann go neamhtharbhach? **8** Agus ar bhfreagra dhósan a dubhairt sé ris, A thighearna, leíg dhó ar an mbliadhainsi mar an gcéadna, nó go romhradh mé na thimcheall, agus go gcnire mé áoiceach fáoi: **9** Agus má bheir sé toradh, léigfidh tú dhó: achd muna dtuga, géarrfuidh tú tar éisi sin é. **10** Agus do bhí sé ag teagasc a sínagóig áirighe lá na sábbóide. **11** Agus, féuch, do bhí bean a lathair agá raibh spioraid éagcrúais lé hocd mbliadhna déig: agus do bhí sí crotach, agus niór bhéidir lé í féin do dhíoriughadh air éanchor. **12** Agus an tráth do chunnair lósa í, do goir sé chuige í, agus a dúbhairt sé ría, A bhean, atá tú sgáolti ód éagcrúas. **13** Agus do chuir se a lámha uirre: agus do rinneadh díreach ar ball í, agus tug sí glóir do Dhí. **14** Agus ar bhfreagra dúachdarán na sinagóge ar mbeith diomghach dhó, fá lósa do dhéanamh leighis ann sa tsabboid, a dubhairt sé ris on bpabal, Atáid sé laéthe ann ar coir obair do dhéanamh; ar a nadhbharsin gur ab ionnta sin thiocfas sibh dá bhur leigheas, agus nar ab a lá na sabboide. **15** Uime sin do fhreagair an Tighearna dhó, agus a dubhairt sé, A fhír an fhúarchrábhuidh, a né nach sgáoleann gach áon nduine agaibh féin a dhamh nó a asal ón mhainnsér lá na sabhóide, agus nach beireann sé chum uisce é? **16** Agus an bheansa, atá na hinghin ag Abraham, noch do chuibrigh Sátan, a nois le hóchd mbliadhna dég, a né nar choír a sgáoleadh ón chuibreachs a lá na sábbóide? **17** Agus an tan a dubhairt sé na neithesi, do ghabh náire gach áon nduine dá raibh a cur na aghaidh: achd do bhígáirdeachas ar a tslúagh uile tré gach uile ní glórmhar dá ndéarmidh seision. **18** Agus a dubhairt sé, Cía lér cosmhuil rioghachd Dé? agus cia ré samhleóchaidh mé í? **19** Is cosmhuil ré gráinne musdaird í, do ghabh duine chuige, agus do chuir sé ann a ghárrdha; agus dfás

sé, agus dó rinneadh crann mór dhe, agus do rinneadar éanlaith a naiéir néid ann a ghéaguibh.

14 Agus tarla, ar dteachd dhó go tighdhuiine áirghe dúachdaránuibh na Bhpairísíneach a lá na sábbóidedo chaitheamh bídh, go rabhadar a coimhéd air. **2** Agus, féuch do bhí duine áirghe a nioropuis ná fhiadhnuisi. **3** Achd ar bhfreagra Díosado labhair sé ris an luchd dlighe agus ris ná Phairsíneachaibh, ag radh, An ceaduigheach leigheas do dhéanamh lá na sábbóide? **4** Achd do thochdadarsan. Agus ar mbreith ar a nóglach dhósan, do leighis sé é, agus do leig sé úadh é; **5** Agus ag freagra dhóibhsean, a dubhaint sé, Ciá aguibhsí agá dtuitfaedh a asal nó a ddhamh a ndíg, nach dtoígeabhadh a níos é a lá na sábbóide? **6** Agus níor bheídir léo fregra do thabhairt air ann sna neithibhsí. **7** Agus do laibhair sé cosamhlachd ris an muinntir thainic ar cuireadh, ar na thabhairt dá aire mar do bhádar ag togha an chedionuidshuighe; ag rádh riú, **8** An tan do ghéabha tú cuireadh ó neach ar bith chum bainnsi, ná suidh ann sa chéadaít; ar eagla go bhfúair duine as onó ruighe ná thusa cuireadh úadh mar an gcéadna; **9** Agus go dtiocfad an tí do ghoir thusa agus eision agus go naibhéoradhsé riot, Tabhair ionad dó so; agus ann sin do thoiseóchthá maile le náire suidhe ann sa nionad is ísle. **10** Achd an tan ghoirfidhtheар thú, imthigh agus suidh ann sá nionad is ísle; ionnus an tan thiocfas an títhug cuireadh ó dhuit, go naiheóradh sé riot, A chara, suidh ní áirde suás ná sin: Ann sin do gheabha tú onóir a bhfiadhnuisi a mbiá na suidhe maile riot. **11** Oír gidh bé áduigheas é féin ísleóchthar é; agus gidh bé ísligheas é féin, áirdeóchthar é. **12** Agus fós a dubhaint sé ris an té thug cuireadh dhó, An tráth do dhéanas tú dlinnéir ná suipéir, ná goir do cháirde

ná do dhearbhraithre, ná do dháoine gáoil, ná do chomh arsanna saidhbhre; ar eagla go dtiobhradh siadsan fós cuireadh dhuitse arís, agus go bhfuogheá an chomaom chéadna. **13** Achd an tan do ní tú féasda, goir na bcichd, na dáoine ciorthuimeacha, na bacaigh, agus na doill: **14** Agus biádh tú beannuighe; do bhrigh nach bhfuil acfuiinn aca an chomáoin cheadna do thabhairt dhuit: ó do bhéartha a luáidheachd dhuit a neiséirghe na bhfíréun. **15** Agus an tan do chúalaidh duine áirighe dá raibh raibh ar áonbhord ris na neithesi, a dubhairt sé ris, Is beannaighe an té itheas arán a bhflaitheas Dé. **16** Achd a dubhairt seision rís Do rinne duine áirighe suipéis mhór, agus do ghoir sé mórán: **17** A gus do chuir sé a shearbhfhoghantaidh a nam suipéis dá rádh ris an muinntir fnáir cuireadh, Tiagidh: Oir atAid na huile neithe a nois ullamh. **18** Agus do thionnsgnadar uile dáonghuth a leithsgéul do ghabháil. A ddubhairt an céadduine ris, Do cheannaigh mé fearann, agus is éigin damh dhul amach agus a fhéachain: íarruim ort gabh mo leithsgéul. **19** Agus a dubhairt fear eile, Do chéannaigh mécúig cuingealúigh do dhaimhuibh, agus atáim ag dul dá ndearbh- adhíaruim ort gabh mo gabh mo leithssgéul. **20** Agus a dubhairt fear eile, Do phós mé bean, ar a nadhbairsin ní fhéaduim theachd. **21** Agus ar dteachd don tsearbhfhoghauidhe, dinnis sé na neithesi dhá thighearna. Ann sin ar ngabháil feirge dfear an tighe a dubhairt sé ré ná óglach, Imthigh go tapuidh fá shráidibh agus tabhair leachd a sdeach annsona boichd, agus na bacaigh, agus na doill. **22** Agus a dubhairt an searbhfhoghauidhe, A tighearna, do rinneadh mar a duirt, gidheadh atá ann fós. **23** Agus a dubhairt an tighearna ris a nóglach, imitigh fá ná fálfuibh, agus coimhéignidh íad do theadh a sdeach, do chum go lionfuidhe mo thigh. **24**

Oír a derim ribh, Nach blaifidh, aon nduine do na fearuibh úd fuáir cuireadh dom shuipéarsa. **25** Agus do bhí slúagh mór na chuideachda: agus ar bhfilleadh dho, a dubhaint ríu, **26** Gidh bé thig chugamasa, agus nach bhfuathuigheann sé a athair, agus a mhathair, agus a bhean, agus a chlann, agus a dhearbhraithreacha, agus a dheirbhisiúreacha, agus fós a anam fein, ní heidir leis bheith na dheiscipbal agamsa. **27** Agus gidh bé nach iomchrann a chros déin, agus nach leanann mise, ní héidir leis bheith ná dheisciobal agamsa. **28** Oír cía agaibhsí duine le madh mian tor do dheanamh, nach suidhfeadh ar túis, do theilgean cuntais an chosdúis, an mbiadh acfuinn aige chum críche do chur air? **29** Ar eagla, déis na funndameinte do dhó, agus gan chumas aige críoch do chur air, go dtuiséochadh gach áon nduine dhá bhfaicfeadh é, fonomhad do dhéanamh faói, **30** Ag rádh, Do thionnsgainn an fearsa obair do chur ar siobhal, agus fhéd sé críoch do chuir uírrthe. **31** Nó cia an rí rachadh do dhéanamh coguidh a naghaidh rígh eile, nach suidhfeadh ar túis, do dhéanamh comhairle nar bhéidir leis le deich míle teagmháil don té thig na aghaidh lé fichthe míle? **32** Nó, ar mbeith dhósan fós a bhfad úadh, curidh sé teachdaireachd chuige, agus iarruidh sé siothcháith. **33** Mar an gcéadna, gach uile dhuine agaibhsí nach díultanndhá bhfuil aige, uí héidir dhó bheith na dheisciobal agamsa. **34** Is maith an salann: achd má bhionn an salann gan blás, créid lé gcuirfidh blás air? **35** Ní bhfuil féidim air chum na talmhon, ná chum a naóiligh; teildid daoine amach é. Gidh bé agá bhfuilid clusa chum éisdeachda, éisdeadh sé.

15 Agus tangadar na Puibliocáin uile agus na peacthaigh chuige déisdeachd ris: **2** Agus do rinneadar na PhairsInigh

agus na Sgrlobuidhe munmhar, ag rádh, Gabhuidh an feporno peachtaigh chuige, agus ithidh se bíadh na bhfochair. **3** Achd do labhair seison an chosamlachd sa riu, ag rádh, **4** Cí a agaibhsí duine, agá bhfuil céad cáora, agus do léigfeadh áon díobh a mugha, nach bhfágann na naóí gcaoiridh déug agus ceithre fichid ar an bhfásach, agus nach dtéid a ndiAigh na c aorach úd do chúaíd a mugha, nó go bhfafann sé í? **5** Agus ar na fagháil do, cuiridh sé go luathgháireach, í ar a ghnáillibh, **6** Agus ar dteachd dá thigh dhó, goiridh se a chárde agus a chomharsain a geanna chéile, ag rádh rlu, Déanuidh luathgháireleamsa; óir fuair mé mo chóra do chuáidh a múgha. **7** A derim ribh, gur ah mar sin bhias forbhfálte ar neamh ar son éin pheachach do mni is mó na ar son naóí bhfréin dég agus fichid, ar nach bhfuil riachdanasaithrighe. **8** Nó cí a bhean agá mbíadh deich mboinn, agus do léigfeadh si áón bhonn diobh a mugha, nach lasadh solas, agus nach sguabéochadh an tígh, agus nach íarrfadh go dithcheallach nó go bhághadh si é? **9** Agus ar na fHagháil, goiridh sí a bancháerde agus a banchomharsain a gceann a chéile, ag radh, Deannidh gáideachas léamsa; óir fuair mé mo bhonn do leig me a múgha. **10** Mar an gcéadna, a deirim ribh, Bí gáirdeachas ar ainglibh Dé trí éin pheacthach amháin do ní aithrighe. **11** Agus a dubhaint sé fós, Do bhádar días mac ag duine aáirghe: **12** Agus a dubhaint an tí dob oige aca ré na athair, Athair, tabhair dhamh an chuid roitheas misi dod mhaóin. Aagus do roinn seision a mhaóin eatorra. **13** Agus tar éis bheagán aimsire ag cruinniughadh a choda uile don mhac dob óige, do chúaídh sé air coigcrigh adtalamh imchían, agus do dhiombail sé ann sin a mhaóin lé na bheathaídh baoth-chaithfigh. **14** Agus tar éis a choda uile do chaitheamh dho, déirih

gorta romhór ann sa tir sin; agus do thosaigh seision ar bheith a ríachdanas. **15** Agus do imigh sé roimhe agus do cheangal sé e fein do chaithruightheóir don thír sin; noch do chuir fána dhúitche a mach é do bhúachuilleachd muc. **16** Agus bá mhian leis a bhlog do Líonadh do na féithéoguibh do na muca: agus ní thugadh éanduine dhó íad. **17** Agus an tain do chuimhnigh sé air féin, a dubhaint sé, Gá mhéid luchd túarasdail matharsa agá bhfúil iomarcaidh aráin, agus misi ag dul a mugha le gorta! **18** Fíréochaidh mé agus rachaídh médionnsuighe mathar, agus déaruidh mé ris, A athair, do pheacaigh mé a naghaidh neimhe agus ad fhíadhnuisisi, **19** Agus ní fín mé feasda do mhacsa do ghairm dhióm: déana mé mar áon dod luchd thúarasduil. **20** Agus deirigh sé, agus do chuáidh sé dionnsuighe a athaarr. Agus ar mbeith fós a gcíanúadh dhó do chonnaire a athair é, agus do ghabh truáighe mhór dhó é, agus ag riuth dhó, do chrom sé fá na bhrághuid, agus do phóg sé é. **21** Agus a dubhaint an mac ris, A athair, do pheacaigh méa naghuidh neimhe, agus ad fhiadhnuisisi, agus ní fiu mé feasda do mhacsa do ghairim dhiom. **22** Agus a dubhaint an tathair ré na shearbhoghantaibh, Tabhruidh an chuluidhein is fearr libh, agus cuireidh uime í; agus curidh fainne air a láimh, agus bróga air a chosaibh: **23** Agus tuguidh libh agus marbhuidh, an láogh bíadhta; agus caitheam biadh, agus bíom go súgach: **24** Oir fuáir mo mhac ann so bás, agus do aithbhéodhuigh sé: agus do chúaidh sé a mugha, agus friíth é. Ar a naddhbhar, sindo thionnsgnadar bheith go sugach. **25** Achd do bhí an mac búdh seine aige air an machaire amuich: agus ar dteachd a ngar don tigh dho, do chúaluidh sé an céol agus na damhsaidhe. **26** Agus ar ngairm aóin do na scarbhfhoghantuibh chuiige dhó, dfiáfruidh sé dhe créid iad na

neithesi? 27 Agus a dubhairt seision ris, Do dhearbháthairsi thánic: agus do mharbh hathair anláogh bíadhta, ar son go h'fuair sé slán a ris é. 28 Agus do ghabh fearg eision, agus nior bháill leis dul a sdeach: uimesin tháinic a athair amach, agus do ghoir sé chuige é. 29 Achd ar bhfreaga dhosan a dubhairt sé ris a athair, Feach, a timsi ag déanamh agus nior shárugh mé haithne a riamh: gídheadh ní thug tú fin an mheannáin dhamh ariamh, ionnus go mbéinn go súgach rém cháirdibh: 30 Achd an tan tháinic an macsa agad, do shlug do mhaóin a bhfochair mheirdreach, do mharbh tú an láogh `bíadhta dho. 31 Achd a dubhairt seision ris, a mhic, atá tusa do gnáth am fhochair, agus na huile neithe is leamsa, is leachdsa iad. 32 Achd do budh cóir dhúinn sugachas, agus forbháilteachas do dhéanamh; tré go raibh an dearbhathairsi agadsa tar éis bháis, agus gur aithbhéodhuigh sé; agus go ndeach aidh sé a mugha, agus gur fríth a ris e.

16 Agus a dubhairt sé fós ré na dheisciobluibh, Do bhí duine saidhbhir áirighe ann, aga raibh sdíobhard; agus do rinneadh casasoid ris air, gur dhíomháil sé a mhaóin. 2 Agus ar na ghairm chuige dho, a dubhairt sé ris, Créd é so do chlunim ort? 3 Agus a dubhairt an sdíobhard ris féin, Créd do dhéana mé? óir atá mo thighearna ag buáin na sdíobhardachda dhióm; ní héidíir leam roghmhar do dheanamh: agus is nair leam déirc iarruidh. 4 Atá a fhios agam créd do dhéana mé, ionnas, an tan cuirfightear as an sdíobhardachd me, go ngéubhuidh síad chucha mé dá dtíghthibh féin. 5 Agus ar ngairm gach aoin leith dar dhligheas mo thighearna dhíot? 6 Agus a seis ion, Céd miosúr ola. Agus a dubhairt seision ris, Gabh chugad do sgríbhina,

agus suidh go lúath, agus sgríobh a deich agus dá fhithchead. 7
Agus a dubhaint sé na dhiáigh sin ré duine eile, Créd dhlightear
dhiotsa? Agus a dubhaint seision, Céad míosúr cruithneachda.
Agus a dubhaint seision ris, Gabh chugad do sgríbhinn, agus
sgriobh ceithre fithchid. 8 Agus do mhol an tighearna sdíobhard
na héugcórta, do bhrigh go ndearuidh sé ní glic: oír is glíoca
clann an tsáoghailsi ná clann an tsolais iona gcinél féin. (aiōn
g165) 9 Agus a deirinsi ribh, Déanuidh cárde dhibh féin lé
sáidhbhreas na héagcórta; ionnus an tráth bhías uireasbhuibh
oruibh, go nglacfuidh sibh ann a lóisdinibh siorruidhe. (aiōnios
g166) 10 An tí atá ionnruic sa ní is lúgha ata sé ionnruic a móran;
agus gidh bé atá éagcórach sa ní is lugha atá se éagcórach a
móran mar an gcéadna. 11 Ar a nadhbharsin muna rabhabhairse
fírinneacch ann sa tsaidhbhreas bhréagach, cia tháobhtas an
saidhbhreas fírinneach ribh? 12 Agus muna frioth ionnruic sibh a
gcuid duine eile, cia bhearradh dhaóibh an ní is libh féin? 13
Ní héidir le searbhfoghantuidhe ar bith seirbhís do dhéanamh
do dhá thighearna: óir biáiddh fúath aige do neach aca, agus
grádh don dara fear; nó ceangalfuidh sé do dhuine aca, agus do
bhéara sé tarcuisne ar an dara fear. Ní héidir libh seirbhís do
dhéanamh do dhía agus do Mhammon. 14 Agus do Chúaladar
fós, na Phairisnígh sanntacha, na neithesi uile: agus do rinniodar
fonomhad faóision. 15 Agus a dubhaint seision ríu, Is sibhsí an
dream sháorus sibh féin a bhfíadhnuisi na ndaoine; achd is
aithnid do Dia bhur griodhethé: óir an ní atá fá mhóirchion a
bhfiádhnuisi na ndaoine atá sé gráineamhníl a bhfiádhnuisi Dé.
16 Do bhí an reachd agus na faighe ann go teachd Eóin: ó shin
a leith atá rioghachd Dé dhá shiosgéuluhadh, agus atá gach uile
duinne ag déanamh foiréigin air. 17 Achd as usa neamh agus

talamh do dhul thort, ná áonphunc don dligheaddh do thuitim. **18**
Gibh bé neach léigeas a bhean, agus phósus bean eile, doní
sé adhaltrannas: agus gidh bé bhéir an bheansin do leigeadh
ó a do ní sé adhaltrannas. **19** Achd do bhí duine saidhbhir
áirgighe ann, agus is é bá héadach dhó purpuir agus sioda,
agus do théigheaddh sé chum bídh go roshóghamhuiil gach laói:
20 Achd do bhí duine bochd áirgighe ann, dar Lás, do bhí na
luidhe agá gheatasan, lán do chréachduibh, **21** Agus ler mhían é
féin do shásadh leis an sbruileach do thuiteadh do bhórd an
duine saidhbhir: agus do thigdís na madruidhe, agus do ligheas
chréachda. **22** Agus tárla, go bhfuair an duine bochd bás, agus
gur iomchradar na haingil go huchd Abramham é: agus mar an
gcéadna fuáir an duine saidhbhir bás, agus do hadhluiceadh
é; **23** Agus ar mbeith dhó a nifearn a bpíanuibh do thóg sé a
shúile súas, agus do chunnairc sé Abraham a bhfád Uadh,
agus Lasarus ann a uchd. (**Hadéns g86**) **24** Agus ar néimhghe
dhósan an tansin a dubhairt sé, A athair Abraham, déana téocaire
oram, agus cuir Lásarus do thumadh barr amheóir a nusge,
agus dfúaradh mo theangtha: óir ataim dom roiphíanadh an sa
lasairsi. **25** Achd a dubhairt Abraham, A mhic, cuimhnigh gur
ghlac tusaneithe maithe le linn do bheith béo, agus Lásarus mar
an gceadna droch neithe: achd atá sólas aigesion a nois dá
fhágháil, agus atá tusa dod phíanadh. **26** Agus do bhárr orrtha
so uile, atá fodhomhain mhór ar na cur eadruinne agus sibhsí:
ionnas nach Eidir leis na daóinibh lé budh mían é dul as so
chugaibhsí: na teachd as sin, chuguinne. **27** Agus a dubhairt
seision, Maseadh, íarruim ort a athair, eision do chur go tigh
matharsa: **28** Oir atáid cùigear dearbhrathar agam; do thabhairt
sgéul dóibh, ionnus nach dtiocfaidh siadsan mar an gcéadna ann

sa nionadsa na péine. **29** A deir Abraham ris, Atáid Maóisi agus na fáighe aca; éisdeadh síad riusan. **30** Achd a dubhaint seíson, Ní hamhluidh atá, a athair Abraham: achd dá ndeachd duine ó na marbhuibh chuca, do dhéaindis aithrighe. **31** Agus a dubhaint sé ris, Muna néisdidh siad ré Maóisi agus ris na fáighibh, dá néirgheadh duine ó mharbhuibh féin, ni chredidís dó.

17 Agus a dubhaint sé ris na deisciobluibh, Ní héidir nach dtíocfuid sgannalacha!: achd is trúagh don tí, tré a dtigid said! **2** Do bfearr dhó cloch mhuilinn do chur fá na mhuinéul, agus a theilgean ann sa bhfairrge, ná áon don mhuinntir bhigsi sgannlachadh. **3** Tabhraídh bhur naire dhíbh féin: Má pheacaigheann do dhearbh Rathair ad aghaidh, imdhearg é; agus má ní sé aithrighe, tabhair maitheamhnus dó. **4** Agus má pheacaigheann sé ad aghaidh seachd nuáire sa ló, agus go bhfillfe sé chugad seachd nuáire sa ló, ag rádh, Atá aitreachas oram; tabhair maitheamhnus dó. **5** Agus a dubhradar na heasbuil ris, A Thighearna, méuduigh ar gcreideamh. **6** Agus a dubhaint an Tighearna, Dá mbeith oiread ghráinne musdaid do chreideamh aguibh, déaradh sibh ris a gcrann sicaminso, Eirigh as do fhréamhach, agus curthar an sa bhfairge thú; agus do umhlochadh sé dhaóibh. **7** Agus cía aguibh, agá bhuil searbhfoghantuidhe a treabhadh no a coimhéd treada, lé a naibéoradh sé ar an mball, an tan do thiocfad sé ón bhfearann, Imthigh agus suidh sios ar an bord? **8** Achd a né nach aibéora sé ris, Ullmhuiugh an ní íosas mé ar mo shuiper, agus cuir do chrios thort, agus fritheóil damhsa, no go nithe mé agus go nibhe mé; agus tar éisi sin ithsi agus ibh? **9** An mbía buidheachas aige ar a tsearbhfhoghantuidhe úd do bhrigh go ndearna sé na neithe do haithneadh dhe? Ní shaóilim gormbía. **10** Augs is mar sin

dáobhsí, an tan do dhéantaí gach uile ní dár haithniughadh dhíbh, abruidh, Is searbhfhoghantuidhe neamhtharbhacha sinn: óir do rinneamar an ni do bhi dfíachaibh oruinn do dhéanamh.

11 Agus tárla, ag dul súas dó go Hierúsalém, gur ghabh sé sé tré lár na Samária agus na Galilé. **12** Agus an tráth do chuáidh sé a sdeach go baile áirighe, tárladar deithneabhar fir lóbhar air, do sheas a bhfad úadh: **13** Agus do árduigheadar a nguth, ag rádh, A Iósa, a Mhaighisdir, déana trúcaire oruinn. **14** Agus an tan do chunnairc sé íad, a dubhaint sé riu, Imthighidh foillsighidh sibh féin do na sagartuibh. Agus tárla, ag imtheachd doibhsion, gur glanadh íad. **15** Achd fear aca, mar do chuinnairc sé é féin ar na shlánughadh, dfill sé air, ag moladh Dé do ghuth mhór, **16** Agus do thuit sé ar a aghuidh agá chosaibhsean, ag breith bhuidheachais ris: agus budh Samarítánach an fearso. **17** Agus ar bhfreagra Diósa a dubhaint sé, A né nach bhfuilid deithneabhar ar na nglanadh? agus a náonbhar cáit a bhfuilid? **18** Níor frith ag filleadh do thabhairt gloíre do Dhía, achd an coigcrigheachso. **19** Agus a dubhaint sé ris, Eirigh, imthigh romhad: do shlánuigh do chreideamh thú. **20** Agus an tan dfiafruigh na Phairisinigh dhe, Cí a tráth thiocfadh riogháchd Dé, do fhreagair sé iád agus a dubhaint sé, Ní thiocfa rioghachd Dé récoimhéd. **21** Agus ní aibheóruid said, Féuch ann so! nó, féuch ann súd! oír, féuch, atá ríoghachd Dé aguibh an bhus measg. **22** Agus a dubhaint sé ré na dheisciobluibh, Tiocfuidh a naimsir, an a mbia míangus oruibh áon do laéthibh Mhic an duine dfaicsin, agus ní fhaicfithí. **23** Agus a déarúid said ribh, Féuch ann so; nó, féuch ann so: achd ná himthigh, agus na leanuidh iád. **24** Oír amhuil agus mar dheallruigheas an tinnteach, shoillsigheas ó náird go chéile fáoi neamh, is mar sín bhiás Mac an duine mart

an gcéadna ann a lá féin. **25** Achd is éigin dó ar túis mórán dfulang, agus a dhiultadh ón chineadh sa. **26** Agus mar do tharla a laéthibh Náoi, is mar sin fós bhiás a laéthibh Mhic an duine. **27** Do bhádar ag ithe, ag ibhe, ag posadh, agus ag tabhairt chum posda, gus an lá ann a ndeachaidh Náoi do náirc, agus táinic an dile, agus do sgris sí iád uile. **28** Agus ar a nós gcéadna mar tharla a laéthibh Lot; do bhádar ag ithe, ag ibhe, ag ceannach, ag reic, ag plantugheadh, ag tógbhail tighthe; **29** Achd an lá ann a ndeachaidh Lot amach as Sodom do fearadh teine agus ruibh ó neamh, agus do sgrios sé iúd uile. **30** Is da réir so bhias ar an lá ann a bhfoillseochthar Mac an duine. **31** Ann sa lá sin, an té bhiás a tigh, agus a mháoin ann sa tighsin, ná tuirlingeadh sé chum a dtóghbhála: agus an tí atá ar an machaire, na casadh sé tar a ais mar an gcéadna. **32** Cuimhnighe ar mhnáoi Lot. **33** Gidh bé neach iárrfas a anam féin do shabbháil caillfidh sé é; agus gidh bé chaillfeasa anam beodhfuidh sé é. **34** A deirim ribh, béis diás a náoinleabaigh ann sa noidhche úd; geubhthar lé háon aca, agus fuigfighthear an fear eile. **35** Beid diás ban ag bróinteórachd a náoinfheachd; géubhthar lé mnáoi aca, agus fuigfighthear an dara bhean. **36** Beid diás fear ar an machaire; géubhthar lé háon aca, agus fuigfighthear an fear eile. **37** Agus ar bhfreaga dhóibhsion a deirid ris, Gá háit, a Thighearna? Agus a dubhaint seision riú, Gidh bé ball a mbíu an corp, is ann sin fós chruinneochthar na hiolair.

18 Agus a dubhaint sé fós cosamhlachd riú, gur ab éigin urnuighthe dhéanamh do ghnáth, agus gan a bheith leisgeamhuil.
2 Ag rádh, Do bhí breitheamh áirighe a gcathraigh áirghe, air nach raibh eagla Dé, agus ag nach raibh onoír do dhuine: **3** Agus do bhí baintreabhach áirighe ann sa chathruighsin noch

tháinic chuige, ag rádh, Cóirigh mé air measgcaruid. **4** Agus niór bháill leision ar feadh tamuill: achd tar éis sin a dubhaint sé ris féin, Ce nach bhfuil eagla Dé oram, agus nach bhfuil onóir agam do dhuine; **5** Gidheadh do bhrígh go mbuaidhreann an bhaintreabhachsa mé dioghóla mé í, do chum nach dtiocfad sé fá dheireadh dom bhuaidhreadh. **6** Agus a dubhaint an Tighearna, Eisdidh créid a deir breitheamh na héagcora. **7** A né nach déana Diá dioghaltas ar son a dháoine toghtha féin, éimhgheas air do lá agus doidhche, ge atá foighid aige na ttimcheall? **8** A deirim ribh go ndéana sé dioghaltas ar a son go lúath. Achd cheanna an tan thiocfas Mac an duine, an bhfuighe sé creideamh ar an dtalamh? **9** Agus fós ré dreim do sháoil iad féin bheith na bhfiréain, agus do tharcasinigh cách eile, a dubhaint sé an chosamhlachdsa: **10** Do chúadár días do dháoinibh súas don teampall do dhéanamh urnuighe; áon aca na Phairísíneach, agus araile na phúiblíocánach. **11** Ar seasamh don Phairísíneach do bhí sé guidhe mar so leis féin, A Dhiá, beirim buidheachas riot, nach bhfuilim mar atáid dáointe eile, a luchd fuáduigh, éugcórach, adhaltrannach, nó fós mar an bpúiblíocánachsa. **12** Troisgim fá dhó ann sa tseachdmhuin, do bheirim deachmhuidh as gach ní dhá sealbhuiughim. **13** Agus ar seasamh don phúiblíocán, a bhfád úadh, nior bháill leis fiú a shúl do thogháil suás chum neimhe, achd do bhuaileadh sé a uchd, ag rádh, A Dhía déana trócaire oramsa an peachthacht. **14** A deirim ribh, go dtáinic an tési a núas dá thigh féin na fhiréanach ni is mó na fear úd: óir gidh bé ísligheas é féin áirdeochthar é. **15** Agus fós tugadar chuige náoidheanain, ionnus go mbeanfad sé ríu; agus an tan do chuncadar na deíscio buil so, do imdheargadar íad. **16** Achd ar ngairm na leanabh Díosa

chuige, a dubhaint sé, Fuilngidh na leinbh do theachd chugamsa, agus ná toirmeasgudh íad: óir is lé na leitheid so rioghachd Dé.

17 A deirim ribh go firinneach, Gidh bé nach géubha chuige rioghachd Dé mar náoidheanán nach racha sé go bráth a sdeach innte. 18 Agus a dfafruigh úachdarán áirighe dhe, ag rádh, A Mhaighisdir mhaith, créd do dhéana mé lé a sealbhócha mé an bheatha mharthanach? (aiōnios g166) 19 Agus a dubhaint lósa ris, Créd fá ngoireann tú máith dhiomsa? ní bhfuil éinnrach maith, achd Día, amaháin. 20 Atá éolos na naitheantadh agad, Ná déana adhaltranas, Ná déana dunmharbhadh, Na déana goid, Ná déana fiadhnuisi bhréige, Onóiruigh hathair agus do mhathair. 21 Agus a dubhaint seision, Do choimhéid mé na neithesi uile óm óige. 22 Agus ar na cclos so Díosa, a dubhaint sé ris, Atá éinni fós duireasbhuidh ort: reac a bhfuil agad, agus roinn ar na bochduibh, agus bíaidh cisde ar neamh agad: agus tárr, lean misi. 23 Agus ar na chloinnsin so dhósan, do ghlac tuirse mhór é: óir do bhí sé roshaidhbhir. 24 Agus an tan do chunnairc lósa go ráibh sé lán do dhobrón, a dubhaint sé, Créd é a dheacrachd do na dáoinibh saídhbhre dul a sdeach a rioghachd Dé! 25 Oír is usa camhall do dhul tri chró snáthuide ná do dhuine shaidhbhir dul a sdeach a rioghachd Dé. 26 Agus a dubhrádar an dream do chúalaidh so, Máseadh cía as éidir do shlánughadh? 27 Achd a dubhaint seision, Na neithe ata dó dhéanta ag na dáoinibh atáid so dhéanta ag Dia. 28 Agus a dubhaint Peadar, Féuch, do fhágamairne na huile neithe, agus do leanamair thusa. 29 Agus a dubhaint seision riú. A deirimsi ribh go firinneach, Nach bhfuil éinneach do fhág a thigh, ná á athair ná a mhathtair, ná a dhearbhraithreacha, ná a bhean phósda, ná a chlann, ar son rioghachda Dé. 30 Nach nglacfa sé móran ní sa mhó ann sa

naimsirso, agus an bheatha mharthanach an sa tsáoghal atá ag teachd. (aiōn g165, aiōnios g166) **31** Agus ar mbreith an dá fhear déag leis Diósa, a dubhaint sé riu, Féuch, téaghmáoid súas go Hiárusalem, agus críochnóchthar a dtimcheall Mhic an duine na huile neithe atá sgirobhtha ag na fáighibh. **32** Oír do bhéartha do na Cineadhachaibh é, agus do dhéuntar fonnomhad faoi, agus maisleóchthar é, agus géubhthar do shelighibh air: **33** Agus ar na sgiúrsadh dhóibh muifid achd éireóchaidh sé a ris an treas lá. **34** Agus niór thuigeadarsan éin ní dhíobh so: agus do bhádar na briáthrasa foluighthe uáthá, agus níor aithnígheadar na neithe a dubhradh ann. **35** Agus tárla, an tan do dhrnid sé ré lerico, gur shuidh dall áirighe chois na sligheadh ag iarruidh déirce: **36** Agus an tan do chúaluidh sé an slúagh ag gabháil thairis, dfiafruidh sé créd é so. **37** Agus dinniseadar dhó, gur ab é Iósá Nasardha do bhí gabháil thairis. **38** Agus do éigh seision ag rádh, A Iósá, a mhic Daibhi déんな trócaire oram. **39** Agus an dream do bhí roimhe do imdheargadar é, ionnus go mbíad se na thochd: achd is moide do éighmheadh seision sin, A mhic Dáibhi, déana trócaire oram. **40** Agus ar seasamh Díosa, do aithim sé a thabhairt chuige: agus an tan do dhruid sé ris, dfiafruidh sé dhe, **41** Ag rádh, Créd is mián leachd misi do dhéana dhuit? Agus a dubhaint seision, A Thighearna, mo radharc aiseag dhamh. **42** Agus a dubhaint Iósá ris, Bíodh do radharc agad: do shlánuigh do chreideamh thú. **43** Agus do fúair sé a radharc ar an mball, agus do lean sé eisean, ag tabhairt glóire do Dhiá: agus an tan do chunnaire an pobal uile so, tugadar moladh do Dhía.

19 Agus ar ndol a sdeach go léxico Diosa do ghabh sé thríthe.

2 Agus, féuch, do bhí duine áirighe ann dár bhaím Sachéus, do

bhi na úachdarán air na publiocáin, agus do bhí sé saidhbhir. 3
Agus do bhí fonn air fhaicsin cia hé lósa; agus níor bhéidir ris ón
tslúagh, tré go raibh sér ísol do phearsainn. 4 Agus ag rith roimhe
dhó, do chuáidh sé súas a gcrann sicamor ionnus go bhfaicfeadh
sé é: óir do bhi fáoi an tslichtsin do ghabháil. 5 Agus an tan tháinig
lósa chum na háitesin, ar bhféachain súas dó, chúnnairc sé
eision, agus a dubhairt sé ris, A Shachéus, tuirrling go deifreach;
óir is ad thigh is éigin damhsa comhnuidhe dhéanamh a niu. 6
Agus ag deifriúghadh dhósan, do thuirrling sé, agus do ghabh
sé chuige é go luáthgháireach. 7 Agus an tan do chunncadar
cách uile so, do rinniodar munbhar, ag rádh, Go ndeáchaigh sé
a sdeach air áoidheachd dionnsuighe peachtaich. 8 Agus ag
seasamh do Shachéus, a dubhairt sé ris an Tighearna; Féuch, a
Thighearna, do bheirim leath mo mháoine do na bochdaibh;
agus má mbeall mé duine air bith a néinní, do bheirim dhó a
cheithre oirid. 9 Agus a dubhairt lósa ris, A niugh thárla sláinte
don tighsi, do bhrígh do bhfuil seisean fós na mhac ag Abraham.
10 Oír tháinig Mac an duine diárruidh agus do shlánughadh an ní
do chúaidh a mugha. 11 Agus ag éisdeachd dóibhsean leis so,
do chuir sé leis agus a dubhairt sé cosamhlachd, tré go raibh sé
láimh ré Hiarúsalem, agus gur sháoileadarsan nach fada go
bhfoillseochtháoi rioghachd Dé. 12 Ar a nadhbharsin a dubhairt
se, Do chúaidh duine uasal áirighe a régiún imchíán do ghabháil
rioghachda dhó féin, agus dfilleadh air a ais. 13 Agus ar ngairm
a dhéichneabhar searbhfoghantuighe dhó, tug sé deich bpunta
dhóibh, agus a dubahirt sé riú, Déunuidh gnothuigh nó go dtig
mé. 14 Achd do bhí fúath ag luchd a chaithreach dhó, agus do
chuireadar teachdaireachd na dhiáigh, ag rádh, Ní hail linn é so
do ríoghadh oruinn. 15 Agus tárla, an tan do fhill sé, ar ngabháil

na rioghachda chuige, gur nithin sé na searbhfhoghantaighe úd da dtug sé an tairgead, do ghairm chuige, ionnus go mbiadh a fhios aige créud do ghnodhuigh gách áon aca. **16** Agus táinic án céadduine, ag rádh A thighearna, do ghnodhuigh do phiosa deich bpiosa. **17** Agus a dubhaiort seision ris, Is maith sin, a shearbhfhoghantuighe mhait: óir do bhí tú firinneach ar bheagán, bíodh cumhachda agad ar dheich gcaithreachaibh. **18** Agus táinic an dara fear, ag rádh, A thighearna, do rinne do phíosa cúig piosa. **19** Agus a dubhairt ris an tesi, Bisi mar an gcéadna ós cionn cuig gcaithreach. **20** Agus táinic fear eile chuige, ag rádh, A thighearna, féuch, do phiosa do bhí agamsa a ttaisgidh a naipcin: **21** Oír do bhi heaglasa oram, tré gnr duine foghruáma thú: tógbhuidh tú súas an ui nár chuir tú siós, agus beanuidh tí an ní nar shiólchuir tú. **22** A dubhairtsion ris, As do bhéul féin do bheir imbreith ort, a dhriochshearbhfoghantaigh. Do bhí a fhios agad gur dhuine forghráama misi, thogbhus súas an ni nach ar chuir mé siós, agus bheanas an ni nach ar shíochuir me: **23** Ar a nadhbharsin créd fá nar chuir tusa mo chuid airgid ann sa mbane, agus ar dteachd damhsa do thóigeubhuiinn é maille lé biseach? **24** Agus a dubhairt sé ris an muinntir do bhi na seasamh, Tóguidh úadh an piósa, agus tabhruidh don té úd agá bhfuilid na deich bpiosa é. **25** (Agus a dubhradarsan ris, A thighearna, atáid deich bpiosa aige.) **26** Oír a deirin ribh, Gur ab do gach áon agá bhfuil do bhéartar; agus an té ag nach bhfuil, beanfuirghear dhe fós an ní atá aige. **27** Tabhruidh libh ann so, na naimhde úd agamsa, le nar bháill misi do rioghagh ós a gceann, agus marbhaidh am fiadhnuisi iad. **28** Agus ar na rádh so, do chúaidh sé rompa, ag dul súas go Hiarasaleim. **29** Agus tárla, an tan do dhruid sé lé Betpháge agus ré Betánia,

láimh ris a tsliabh da ngoirthear slíabh na Noluidhe, gur chuir sé dias da dheisciobluibh úadh, **30** Ag rádh, Imthighidh don bhaile atá as bhur gcomhair; ar ndul a sdeach ann dáuibh do gheabhbháoi searrach ceangailte, ar na shuidh áon nduine riamh: sgáoilidh, agus tabhruidh libh é. **31** Agus dá bhfiafruidhe éin neach dhibh, Créd fa sgáoltí é? is mar so a déartháoi ris, Ar son go bhfuil féidhm ag an Tighearna air. **32** Agus ar nimtheachd do na teachairidhibh, fúaradar mar a dubhaint sé riu. **33** Agus ar sgáoleadh an tsearraigh dhóibhsion, a dubhradar a thighearnuidhe riu, Créd fá sgáoltí an searrach? **34** Agus a dubhradarsan, Tré go bhfuil féidhim ad an Tighearna air. **35** Agus rugadar léo é chum lósa: agus ar dteilgean a mbrat ar a tséarrach, do chuireadar lósa air. **36** Agus ag imtheachd dósan, do leathnuigheadar a néadhuighe ar a tslighe. **37** Agus an tan do dhruid sé a bhogus, ré casaigh shléibhe na Noluidheadh, do thionnsgain an chuideacha dheisciobal uile go lúathgháireach Dia do mholadh do ghuth mhór ar son gach uile subhailcighe dá bhfacadur; **38** Ag rádh, Is beannaighe an Rí thig a nainm an Tighearna: sióthcháin ar neamh, agus glóir an sna bárduibh. **39** Agus a dubhradar Phairisinigh árighe do tslúagh ris, A Maighisdir, tabhuir achmhusán dod dhéiscioblaibh. **40** Agus ar bhfreagra dhósan a dubhaint sé riu, A deirim ribh, má thochduid so, go néightid na clocha féin. **41** Agus mar do dhruid sé a radharc na caithreach, do ghuil se air a son, **42** Ag rádh, O dá naitheantá, ann sa lá agad féin fós, na neithe bheanas réd shiothcháin! achd atáid síad a nois foluighthe ód shúilibh. **43** Oír tiocfuid láethe ort, ann a dteilgfid do naimhde diog ad thimcheall, agus iona dtimchiollfaid, agus iona gcuibhreochaid thú gach éantáobh. **44** Agus do dhéanuid comhchothrom ris an dtalamh

thú, agus do chlann ionnad a stigh; agus ní fhúigfid cloch ar miuin cloiche ionnad; tré nar aithin tú aimsear thfiosruighthe. 45
Agus ar ndol a sdeach don teampall dhó, do thionnsgain sé an dream do bhi ag reic, do thionnsgain cé an dream do bhi ag reic agus ag ceannach ann, do chur amach; 46 Ag rádh ríu, Atá sgiobhtha, Mo thighse is tigh urnuighe é; achd cheana do rinneabhairsi tuimighthe bhothamhnach dhe. 47 Agus do bhíodh sé teagasc gach lá ann sa teampall. Agus diáradar úachdarán na sagart agus na sgríobuidhe agus cinn an phobuil eisín do mharbhadh, 48 Gidheadh ni raibh a fhios aca créd do dhéunaidis: óir do bhi an pobal uile ro-aireach air éisdeachd risean.

20 Agus tárla, áon do na láethibh sin, an tan do theagaisg séision an pubal ann sa teampall, agus do sheanmoir sé an soisgéul, go dtangadar úachdarán na sagart agus na sgríobuidhe maille ris na sinnsearuibh chuige. 2 Agus do labhradar ris, ag rádh, Innis dúnne, cia an tughdarrás as a ndéanann tú na neithesi? Nó cia thug an tughdarrás so dhuit? 3 Agus ar bhfreagra Díosa a dubhaint sé ríu, Fiafrochaidh misi fós aonfhocal amháin dibhse; agus tabhruidh freagra oram: 4 Baisdeadh Eóin, ann ó neamh do bhi se, nó ó dháoinibh? 5 Agus do bhádarsan ag tagra eatarra féin, ag rádh, Má dermíd, O neamh; déara seisean, Créd fá nar chreideabhairsi dhó? 6 Achd má deirmid, O dháoinibh; géubhuidh an pobal uile do chlochaibh orainn: óir is deimhin léo gur fáigh Eóin. 7 Agus do fhreagradar, nach raibh a fhios aca féiu gá hás dó. 8 Agus a dubhaint lósa ríu, Ní mó innéosas misi dhíbhsí cía an túghdarrás as a ndéunuim na neithesi. 9 Agus do thionnsgain sé an chosamhlachdsa do rádh ris an bpobal; Do chuir duine áirighe fíneamhuin, agus

tug sé amach do sgológuibh í, agus do bhi sé féin a gcoigcrích air feadh aimsire faide. **10** Agus na am féin do chuir sé a shearbhfhoghantuighe chum na sgológ, ionnus go dtiobhraids ní do thoradh na fíneamhna dhó: achd do ghabhadar na sgológa air, agus do chuireadar folamh uáthá é. **11** Agus do chuir sé searbhfoghantuighe eile úadh a rís: achd ar ngabháil air sin leis, agus ar dtabhairt easonóra dhó, do chureadar folamh uáthá é. **12** Agus na cheann sin do chuir sé an treas úadh: achd do chuireadarsan amach an tésin leis, ar na lot. **13** Achd a dubhaint tighearna na fíneamhna, Cred do dhéana mé? cuirfidh mé mó mhac grádhach féin chuca: do béisdir an tan do chifid é go dtiobhraidís onóir dhó. **14** Agus ar na fhaicsin do na sgológuibh, do labhradar eatarra féin, ag rádh, A sé so an toighre, tigidh, marbham é, ionnus go mbíadh a noighreachd aguinn féin. **15** Agus ar na theilgean don táobh amach don fhíneamhain, do mharbhadar é. Ar a nadhbharsin créd do dhéanas tlghearna na fíneamhna riú súd? **16** Tiocfuidh sé agus sgriosfuidh sé na sgológa úd, agus do bhéura sé an fhíneamhuin do dháoinibh eile. Agus an tan do chúaladarsan so, a dubhradar, Nár liege Día sin. **17** Achd ar bhféachain dósan órrtha, a dubhaint sé: Máseadh créd é an ní so atá sgriobhtha, An chloch do dhiultadar na sóir is di so do rinneadh ceann an chuáinne? **18** Gidh bé duine thuitfeas ar an gcloich úd, do dhéantar greamanna dhe; agus gidh bé duine ar a dtuitfidh sí, do dhéana sí luaithreadh dhe. **19** Agus diárradar úachdaráin na sagart agus na sgriobuidhe láincha do chur annsan air a núair sin féin; achd do bhi eagla an phobuil orrtha: óir do aithneadar gur ab na naghuidh fein a dubhaint sé an chosamblachdso. **20** Agus ag tabhairt aire ris, do chuireadar luchd bratha, do léigfeadh orrtha féin a bheith na

bhfiréin, ionnus go ngreameóchaidis air a chomhrádh, do chum a thabhartha do chumhachd agus dughdarrás a nuáchdaráin. **21** Agus dfíafraigheadar dhe, ag rádh, á Mhaighisdir, atá a fhios againne gur ceart labhras tú agus theagaisgeas tú, agus nach bhfuil cion agad ar phearsain áonduine, achd go dteagascann tú slighe Dé do réir na firinne: **22** An ceaduightheach dhúinne cíos do thábhait do Shéasar, nó gan a thábhait? **23** Achd tug seisean a meabail dá aire, agus a dubhaint sé riú, Créd fá gcurtháoi cathughadh oram? **24** Taisbéanaigh dhamh pighinn. Cia ar leis a níomháigh agus an sgríbhinn atá uirthe? Agus ar bhfreagra dhoibhsion a dubhradar, Lé Séasar, **25** Achd a dubhaint seision riú, Ar a nadhbharsin tabhruidh do Shéasar na neithe is lé Séasar, agus na neithe is lé Día do Dhí. **26** Agus níor fhéadadar greamughadh air a bhriathra a bhíadhnuisi an phobuil: agus ag déanamh iongantais ann a fhreagarthuibhsion, do thochdadair. **27** Agus ar dteachd do dhruing do na Saduceachiabh chuige, (noch shéanas a neiséirghe do bheith ann;) dfíafraigheadar dhe, **28** Ag rádh, A Mhaighisdir, do sgríobh Máisi dhúinn, Dá bhfaghadh dearbhráthar dhúine ar bith bás, agá mbía bean phósda, agus go bhfuigheadh sé bás gan chloinn, go ngéubhadh a dhearbhráthair chuige a bhean, agus go tóigéubhadh se sliochd dá dhearbhrathair. **29** Ar a nadhbharsin do bhádar móirsheisior dearbhrathar ann: agus ar ngabháil mná chuige don chédghear, fúair sé bás gan chloinn. **30** Agus do ghabh an dara dearbhrathair chuige an bhean, agus fuair seision leis bás gan chloinn. **31** Agus do ghabh an treas dearbhráthair chuige í; agas mar an gcéadna an móirsheisior: agus nier fhágbhadar clann, agus fúaradar bás. **32** Agus a ndiaigh cháich aile fúair an bhean bás mar an gcéadna. **33** Ar a nadhbharsin an sa

neiséirghe cía aca súd dá madh bean í? óir do bhi si ag an mhóirsheisior na mnaoi. **34** Agus ag freagra a dubhaint lósa ríu, Pósaid clann an tsáoghaileáin mná, agus do bheirtheard fíorúibh íad: (*aión g165*) **35** Achd cheana an dream mheasfuidhtheard gur fiú íad an sáoghal úd, agus eiséirghe ó na marbhuiibh dfagháil, ni phósaid mná, agus ní thugthar dfíorúibh íad: (*aión g165*) **36**

Oír ní héidir léo bás dtagháil ní sa mhó: Oír atáid síad mar na haingle; agus na gcloinn ag Día, ar mbeith na gcloinn ag a neiséirghe. **37** Achd go néiréochadh na mairbh, dfoillsigh Máoise Icís ag an dos, an tan do ghoireas sé don Tighearna Día Abraham, agus Día Isaac, agus Día Iáacob. **38** Oír ní hé Día na marbh é, achd na mbéo: oír atáid síad uile na mbeathaigh dhósan. **39** Agus ar bhfreagra do dhruing do na sgríobuidhibh a dubhradar, A Mhaighisdir, is maith a dubhaint tú sin. **40** Agus níor lamhadar ó sin súas ní ar bith fhíafraughe dhe. **41** Agus a dubhaint sé ríu, Cionnas a déirid síad gur mac do Dháibhí Criod? **42** Agus a deir Dháibhí féin a leabhar na Salm, A dubhaint an TIGHEARNA rém Thighearnasa, Suidh ar mo láimh dheis, **43** No go gcuire mé do námhuid na sdól fád chosaibh? **44** Ar a nadhbharsin goiridh Dháibhí Tighearna dhe, agus cionnas is mac dhó é? **45** Agus a néisdeachd an phobuil nile a dubhaint sé ré na dheisciobluibh féin, **46** Tabhruidh aire dháoiibh féin ó na sgríobuidhibh, le nab aill siobhal a róhuidhibh fada, agus lé nab ionmhuiin failtighe ar na marguidhibh, agus na céadchuibhrinn ann sna féasfuidhibh; **47** Noch shluigeas tighthe na mbaintreabhach, agus sin fós ar sgáth bheith go fada ag urnuighe: do gheabhuid so an dainnad is truime.

21 **21** ...luchd bhías ann a lar, imthigheadh said aisde; agus an dream bhías ar na machairidhibh ná héirgheadh síad a sdeach innte. **22** Oír a said so láeithe an dioghaltuis, ionnus go gcoimhlionfuidhthe na huile neithe atá sgríobhtha. **23** Agus budh trúagh do ná mnáibh bhías torrach, agus ag oileamhuinn ann sna láethibh úd! oír bíaidh riachdanas romhór ann sa dúithche, agus fearg ris an bpobalsa. **24** Agus tuitfid lé faobhar an chloidhimh, agus béartha a mbraigheanas íad chum na nuile chinidheach: agus bhíadh larúsalém ar na saltairt fáoi a Cineadhachaibh, nó go gcoimhlíontar aimsearacha na Geinidheach. **25** Agus béis comharthuighe ann sa ngréin, agus ann sa ngealúigh, agus ann sna réultannuibh: agus combrúghadh na gcinidheach ar an dtalamh, tré úathbhás; ag buirfigh don fhairge agus do na tonnuibh; **26** Agus racha a nanam as na dáoinibh tré eagla, agus tré bheith ag feitheamh ris na neithibh thiocfas ar an domhan: oír croithathear cumhachda neimhe. **27** Agus ann sin do chifid Mac an duine ag teachd a néull maille lé cumhachda agus lé glóir mhóir. **28** Agus an tan thionnsgóntar na neithesi do dhéanamh, féachuidh súas, agus togbhaidh bhár gcinn; óir is fogus dáoirbh bhar bhfúasgladh. **29** Agus a dubhaint sé an chosamhlachdsa ríu; Féachaigh an crann fige, agus na huile chrann; **30** An tan sgeithid a nduilleabhar, air na fhaicsin dáoirbhsí aitheantáoi úaibh féin gur fogus an samhradh ann sin. **31** Is mar sin dáoirbhsí, an tan do chíff na neithesi déanta, bíodh a fhíos aguibh gur ab fogus atá rioghachd Dé. **32** A deirim ribh go fírinneach, Nach racha an dínisi thort, nó go ndéantar na neithesi uile. **33** Rachaidh neamh agus talamh thort: achd ní rachaid mó bhriathrasa thort go bráth. **34** Achd tabhruidh bhur naire dhíbh féin, deagla go mbíadh sibh tromchroidh theach úair ar bith í chráos, agus ó mheisge, agus

ó rochúramuibh na beathasa, agus go dtiochfadh an lá úd go hobann oraibh. **35** Oir tiocfa sé mar dhul ar na huile dháoine dá náitrigheann ar úachdar na talmhan uile. **36** Ar a nadhbharsin déanuidh faire, ag guidho gach uile uair, ionnus go rucasfuigh gur fiú sibh dul as ó na neithibhsí uile atá chum teachda, agus go seasmhochadh sibh a bhfiadhnusi Mhic an duine. **37** Agus do bhíodh sé teagasc sa ló ann sa teampeall; achd ann san noidhche ar nimtheachd dó amach, do chomhnuigheadh sé ar a tslíabh dá ngoirtheard slíabh na Noluidheadh. **38** Agus do thigeadh an pobal uile chuige go moch air maidin, déisdeachd ris ann sa teampall.

22 Agus do dhruid féasda a naráin gan laibhín riu, dá ngoirtheard an Cháisg: **2** Agus do bhí úachdarain na sagart agus na sgríobuidhe ag íarruidh cionnus do mhuirifidís eision; oir do bhí eagla an phobuil orrtha. **3** Achd do chúaidh Satan a Níudas dar chomhainm Iscáriot, do bhí no nuibhir an dá fhear dhéag. **4** Agus ar nimtheachd amach dhé, do labhair sé ris na hárdsagartaibh agus ris na húachdaranuibh, cionnas do bhrathfeadh sé eision dhóibh. **5** Agus do gabh lúathgháire íadsan, agus do rinneadar cunnradh ris airgead do thabhairt dó. **6** Agus do gheall seision sin, agus díarr sé faill ar eision do bhrath dhóibh ab tan nach mbíadh an pobal a láthair. **7** Achd táinic lá a naráin gan laibhín, ann ar bhéigin an tuan cásg do mharbhadh. **8** Agus do chuir lósa Peadar and Eóin úadh, ag radh, Imthigh, agus ullmhughidh dhuinn an túan cásg, do chum go níosamáois é. **9** Achd a dubhradarsin ris, Cía a náit ann ar toil leachd sinn dá ullmhughadh? **10** Agus a dubhaint sé ríu, Féuch, tar éis dul a sdeach sa chathraigh dháoibh, teigeamhuidh duine áirghe oruibh, ag iomchar shoighthigh uisce; leanaidh é don tigh iona

racha sé a sdeach. **11** Agus abruidh ré fear an tighe, A deir an Maighisdir riot, Cáit a bhfuil an lóisdín, iona níosa mé an cháisg maille rem dheisciobhluibh? **12** Agus taisbéanuigh seision dáoibh séomra mór uachtrach deaghmhaisioch: ullmuighidh ann sin é. **13** Agus ar nimtheachd dóibhsion, fuaradar mar a dubhairt seision riu: agus dullmuigheadar an cháisg. **14** Agus an tráth tháinic an tam, do shuidh sé síos, agus a dhá dheisciobal deg maille ris. **15** Agus a dubhairt sé ríu, Do bhí fonn romhór oram an cháisgse do chaitheamh maille ribhsí suil fhuileongas mé: **16** Oír a deirim ribh, Nach íosa mé dhe ní as mó, nó go gcoimhlíontar é a ríoghachd Dé. **17** Agus ar ngabháil an chupáin chuige, ar mbreith buidheachais dó, a dubhairt sé, Glacaidh so, agus roinnidh eadruibh féin é. **18** Oír a deirim ribh, Nach iobhta mé do thoradh na fineamhna, no go dtíg rioghachd Dé. **19** Agus ar ngabháil a nárain chuige, ar mbreith huidheachais dó, do bhris, agus tug sé dhóibhsean é, ag rádh, A sé so mo chorpса do bhearthar áir bhur sonsa: déanuidh so mar chuimhne oramsa. **20** Agus mar an gcéadna an cupán fós tar éis suipéir, ag rádh, A sé an cupánsa an tiomna núa ann mfhuisi, dhóirtear ar bhar sonsa. **21** Achd, féuch, lámh an té bhraitheas misi am fhochair ar an mbórd. **22** Agus imthigidh Mac an duine go deimhin, do réir mar do hórduigheadh: gidheadh is maig don duine úd lé mbraitheartar é! **23** Agus do thionnsgnadarasan a fhíafraugh eatarra féin, cía aca bhíadh ar tí so dheanamh. **24** Agus fós déirghidh imreasain eatarra, cía aca measfuighthe bheith ní as mó. **25** Achd a dubhairt seision ríu, Atá tíghearnas ag righthibh seision ríu, Atá tíghearnas ag righthibh na Geinidheach orrtha; agus an dream agá bhfuil cumhachda orrtha goirtheardaoine flaitheamhla dhíobh. **26** Achd ní mar sin dáoibhse: achd an té as

mó eadruibh, bhíodh sé mar an té is lughá; agus an té is áired eadruibh, mar an té do ní miniosdralachd. **27** Oír cía aca is mó, an té shuigheas ar an mbórd, nó an tí friothólamh? a né nach é an té shuigheas ag bidh? achd atáimsi eadruibhse mar an té do ní friotholamh. **28** Agus is sibhsí dfan am fhochairsi ann mo chathuighthibh. **29** Ar a nadhbharsín órduighim dháoibhsí rioghachd, mar do órduigh Máthair féin damhsa; **30** ionnus go níosdáoi agus go níobhtháoi ar mó bhórdsa ann mo rioghachd féin, agus go suighfí ar chaithíreachaibh ag breith bhreithe ar dhá threibh dhéug Isráel. **31** Agus a dubhaint an Tighearna, A Shímóin, a Síomóin, féuch, díarr Sátan sibhsí, le bhar gcáthadh mar chruithneachd: **32** Agus do ghuidh misi air do shonsa, ionnus nach dtráoithe feadh do chreideamh: agus air bhfilleadh duitse, neartuigh do dhearbhraithreacha. **33** Agus a dubhaint seision ris; A Thighearna atáim ullamh air bhul leachDSA, chum príosúin, agus chum báis leis. **34** Achd a dubhaint séision, A deirim riot, a Pheadair, nach goirfe an coileach a níu, nó go séanna tú trí húaire go bhfuil aithne agad oramsa. **35** Agus a dubhaint sé ríu, An tan do chuir mé úaim sibh fan sparán, ná mála, ná bróga, an raibh uireasbhuigh éin neithe oruibh? Agus a dubhrádarsan, Ní raibh. **36** Ar a nadhbharsin a dubhaint sé ríu, Achd a nois, gidh bé agá bhfuil sparán tógbhadh sé é, agus a mhála mar an gcéadna: agus gidh bé ag nach bhfuil, reacadh sé a bhrat, agus ceannchadh sé cloidheamh. **37** Oir a deirim ribh, Gur ab éigin fós an ní atá sgriobhtha do choimhlíonadh ionnamsa, Agus atá sé ar na chomháireamh a measg na ndáoine coirthéach: óir na neithe úd atá am thaoibhse atá deireadh aca: **38** Achd a dubhradarsan, A Thighearna, féuch, dhá chloidheamh ann so. Achd a dubhaier seision ríu, Is lór sin. **39** Agus ar nimtheachd amach dhó, do

chúaidh sé, do réir a ghnáthuighthe, go slíabh na Noluidheadh; agus fós do leanadar a dheisciobuil é. **40** Agus an tán tháinic sé chum na háite, a dubhairt sé ríu, Déanunidh urnuighe ionnus nach dteigeamhadh sibh a ccáthughadh. **41** Agus do tairrngeadh eision úatha a dtimcheall urchair cloiche, agus agá léigean air a ghlúinibh, do rinne sé urnuighe, **42** Ag rádh, A Athair, mas toil leachd, cuir an cupánsa thoram: ach cheana nar ab í mo thoilsí, achd do thoilsí, do dhéantar. **43** Achd do taisbéanadh dhó aingeal ó neamh dá chomhfhurtachd. **44** Agus ar mbeith a nanbhuan mhóir dhósan do rinne sé urnuighe ní as díthchiolluighe: agus do bhí a allas mar bhráona mora fola ag tuitim ar talamh. **45** Agus an tan déirigh sé ó umuighe, tháinic sé chum a dheiscibal, agus fuair sé na gcodladh íad tré thuirsi, **46** Agus a dubhairt sé rú, Créd fá gcodaltáoi? éirghidh agus déanuidh urnuighe, do chum nach dtuitfeadh sibh a gcathughadh. **47** Agus ag labhairt dó fós, féuch an slúagh, agus an té dá ngoirthí lúdas, áon don dá fhear déag, ag gabháil rompa, agus do dhruid sé ré Hiosa do thabhairt póige dhó. **48** Agus a dubhairt lósa ris, A lúdais, an lé poig bhráithbeas tú Mac an duine? **49** Agus an tan do chunncadar an dream do bhí ná thimcheallsan an ní do bhí ag teach, a dubhradar ris, A Thighcarna, an mbuáilfeam lé cloidheamh? **50** Agus do bhuáil fear dhíobh searbhfhoghantuidhe a nárdshagairt, agus do bhean sé a chlúas dheas de. **51** Achd do fhreagair lósa agus a dubhairt, Fuilngidh go soithe so. Agus ar mbuáin ré na chluáis súd, do shlánuigh sé é. **52** Agus a dubhairt lósa ris na hardsagartaibh, agus úachdaráuibh an teampuill, agus na seinnsearaibh, tháinic chuige, An dtangabhair amach, le cloidhimhthibh agus le batuidhibh, amhuiil chum bhiothainhnuigh? **53** An tan do bhí me gach lá agaibh sa teampall, níor shineabhair

lámha dhamh: achd a sí so bhar nuáirsi, agus cumhachda an dorchaduis. **54** Achd ar mbreith airson, rugadar léo é, go tigh an ardshagairt. Agus do lean Peadar a bhfad úadh é. **55** Agus an tráth do lasadar teine ar lár na halla, agus so shuigheadar na timchioll a bhfochair a chéile, do shuidh Peadar catarra. **56** Agus an tan do chunnairc cailín áirighe é na shuidhe ag an teinidh, ar bhfeachain go gér dhí air, a duabhaiet sí, Do bhi an fearso fós na fhochair súd. **57** Agus do shéan seision é, ag rádh, A bhean, níor bhaithnidh damh é. **58** Agus beagán na dhiáigh sin ar na fhaicsin do neach eile, a dubhaint sé, Agus is díobh súd thusa fós. Achd a dubhaint Peadar, A dhuine, ní díobh misi. **59** Agus a dtimcheall áonuáire amháin na dhiáigh sin, do dhearbhuiugh neach áirighe ele, ag rádh, Go firinneach do bhí an téisi leis na fhochair súd: óir is Galiléeach é. **60** Achd a dubhaint Peadar, A dhaine, ní bhfuil a fhios agam créad a deir tú. Agus ar an mball, an feadh do bhí sé ag labhairt, do ghoir an coileach. **61** Agus ar gcasadh don Tighearna, dféuch sé ar Pheadar. Agus do chumhnigh Peadar ar chomrádh an Tighearna, cionnas a dubhaint sé ris, Suil ghoirfeas an coileach, séanfuidh tú mé trí huáire. **62** Agus ar ndol amach do Pheadar, do ghuil sé go gér. **63** Agus na dáoine do chuinnigh lósa do rinneadar fonómhadtá, dá bhúaladh; **64** Agus an tan do fholuigheadar é, do bhuáileadar aaghuidh, agus dfiafruidheadar dhe, ag rádh, Déana fágheadóireachd, cía bhúail thú? **65** Agus a dubhradar móran do neithibh eile na aghaidh dhá mhaslughadh. **66** Agus mar déirigh an lá, do chrinnigheadar sinnsear an phobuil, agus na hárdsagaírt, agus na sgríobuidhe a bhfochair a chéile, agus tugadar eision chum a gcomhairle féin, **67** Ag rádh, An tusa Críosd? innis dúinne. Agus a dubhaint seision riu, Má innisim

dháobh, ní chreidfidhe mé: **68** Agus fós ma fhiafruighim í dhíbh,
ní thiobhartháoi freagra oram, agus ní léighfi uáibh mé. **69**
Sam aimsir aig teachd biáidh Mac an duine na shuighe ar deis
chumhachd Dé. **70** Agus a dubhradar uile ris, mar sin an túsa
Mac Dé? Agus a dubhairt seision riú, A deirthisi gur ab mé.
71 Achd a dubhradarsan, Créd é an riachdanus fiadhnuisi atá
oruinn feasda? óir do chúalamar féin as a bhéul féin é.

23 Agus ar néirghe dá ccoimhthional uile, rugadar chum Pioláid
é. **2** Agus do thionnsgnadar cúis do chuir air, ag radh, Fúramar
an fearsa ag iompódh ar gcinidh, agus ag toirmeasg cíosa do
thabhairt do Shéasar, ag rádh gur ab é féin Críosd an Rí. **3** Agus
a dfíafuidh Pioláid dhe, ag rádh, An tusa Rí na Níudaighe?
Agus ar bhfreagra dhósan a dubhairt sé ris, A deir tusa sin.
4 Agus a dubhairt Pioláid ris na hárdsagartuibh agus ris an
tslúagh, Ní fhaghaimsi cúis ar bith air a bhfearso. **5** Achd do
theannadarsan orrham ag rádh, Buáidhridh sé an pobal, ag
teagascg ar feadh thíre lúdaighe uile, ag teasgasg ar feadh thíre
lúdaighe uile, ag tosughadh ón Ghalilé go soithe so. **6** Agus
mar do chúaluidh Píolát teachd thar an Ngallilé, dfiarfruidh sé
dhe nar Ghaliléeach é. **7** Agus an tan daithin sé gur ab fá
thumhachduibh lornáth do bhí sé, do chuir sé ar ais é chum
lorúaidh, do bhí Níarusalém ann sna láethibh sin. **8** Agus ar
bhfaicsin lósa Díoruáidh, do ghabh lúathgháire mhór é: óir do bhí
fonn air ré fada eision dfaicsin, do bhrigh go gcúaluidh sé mórán
air; agus do bhí dóchas aige go bhfaicfeadh sé comhtharra
éigin ar na dhéanamh leis. **9** Agus dfíafuidh sé mórán do
cheasdannuibh dhe; achd ní thug seision freagra ar bith air.
10 Agus do sheasadar na hárdsagairt agus na sgrióbuidhe ag
déanamh casáioide air go dithchiollach. **11** Achd tug loruáidh

maille ré na luchd coguidh tarcuisne air, agus do rinneadar fonómhad fáoi chuíreadar chum Píoláid a rís é. **12** Agus an lásin féin, do rinneadh loruath agus Píoláid na gcáirdibh dhá cheile: óir do bhádar na naimhdibh agá chéile roimhe sin. **13** Agus ar ngairm na nárdsgart agus núachdarán, agus an phobuil do Phioláid, **14** A dubhaint sé riu, Tugabhair chugamsa an duinesi, mar neach iompóidheas an pobal: agus, féuch, ar gceasdughadh ris damsha ann bhar bhfiadhnuisi féin,ní fhúair me coir ar bith ar an duine do na neithibh agá ndéantáosi casáoid air: **15** Agus fós,ní fhúair, loruáidh: óir do chuir mé chuige sibh; agus, féuch, ní dhearnuidh níar bith leis do thuillfeadh bás. **16** Ar a nadhbharsin ar na smachdughadh, léighfidh mé uáim é. **17** Oír dob éigean dí neach éigin do léigean amach dhóibh ann sa bhféasda. **18** Achd do éigh an choimthionol uile, ag rádh, Beir uáinn an fearsa, agus sgáoil dúinne Barabbas: **19** Do bhí ar na chur a bpriosún tré cheannairc áirighe, agus trí mharbhadh, do rinneadh ann sa chathraigh. **20** Ar a nadhbharsin, do labhair Píoláid rín a rís, ar mbeith fonnmar dhó ar lósa léigean úadh. **21** Achd do éimhgheadarsan, ag rádh, Croch é, croch é. **22** Agus a dubhaint sé rín an treas uáir, Achd, créud é an tolc do rinne sé? ní fhuair mísi cúis bhais ar bith air: ar a nadhbharsin ar na smachdughadh, leigfidh mé amach é. **23** Achd do sheasadarsan go cruáidh ná aghuidh lé gothannuibh móra, ag íarruidh eisíondo chrochadh. Agus do bhuaidheadar a ngóthasan agus gótha úachdarán na sagart. **24** Agus rug Píoláid do bhreith an ní díarradarsan do dhéanamh. **25** Agus do léig sé amach chuca an té do teilgeadh a bpriosún ar son cheannairce agus marbhtha, noch do íarradar; agus tug sé lósa dhá dtoilson. **26** Agus an tan do rugadar léo é, ar mbreith ar Shiréanach áirighe, dar bhainm

Simon, do bhí ag teachd ón túaith, do chuireadar an chroch air, dá hiomchara ndíaigh Iósá. **27** Agus do lean cuideachda mhór don phobal, agus do na mnáibh é, do bhí fós ag gul agus dá chóineadh san. **28** Agus ar bhfilleadh chuca a dubhaint Iósá, A ingheana Ierusaléim, ná guilidh ar mo shonsa, achd guilidh ar bhar son féin, agus ar son bhar gcloinne. **29** Oír, féuch, tiochfuid na láethe, iona naibéoruid said, Is beannuighthe na mná seasga, agus na bronna nach ar thuismidh, agus na cíocha nach dtug bainne úatha. **30** Ann sin thionnsganaid a rádh ris na sléibhtibh, Tuitigh oruinn; agus ris na cnocaibh, Folníghe sinn. **31** Oír má níd síad na neithesi ris an crann úr, créd do dhéantar ris an ccríon? **32** Agus fós tugadh días eile meirleach daccur chum báis na fhochairzion. **33** Agus an tan tanagadar do nionad dá ngoirthear Ait na cloigne, do chrochadar ann sin é féin, agus na meirligh, fear air a dheis, agus fear eile air a láimh chlé. **34** Agus a dubhaint Iósá, A Athair, maith dhóibh; óir ní bhfuil a fhios aca créd do nid said. Agus an roinn a éaduighsion, do theilgeadar crannchar orthu. **35** Agus do sheas an pobal ag fhéachain air. Agus do rinneadar na húachdaráin leis fonómhad fáoi maille ríusán, ag rádh, Dfóir sé ar dháoinibh eile; foireadh sé air féin, mas é so Criosc, do thogh Día. **36** Agus fós do rinneadar na saighdiuirigh fonómhad fáoi, ag drud ris, agus ag taigtsin bhinéigre dhó, **37** Agus ag rádh, Mas tusa rí na Níuduigheadh, fóir ort féin. **38** Agus fós do bhí sgríbhneóireachd sgríobhtha ós a chionn do litreachabh Gréigis, agus Laidní, agus Eabhrías, A SE SO RI NA NIUDUIGHEADH. **39** Achd do bhí áon do na meirleachaibh do crochadh dá mhaslughadh, ag rádh, Mas tú Criosc, fóir ort féin agus oruinne. **40** Agus ar bhfreagra don fhear eile, do spreag sé é, ag rádh, A né nach bhfuil eagla Dé

ort, agus tú fa áondhamnadis? **41** Achd sinne go deimhin go ceart; (óir fúaramar na neithe do thuilleadar ar ngníomhartha): achd ní dhearna an tési olc ar bith. **42** Agus a dubhaint sé ré Híosa, A Thighearna, cuimhnigh oransa an tan thiochas tú ad rioghachd féin. **43** Agus a dubhaint lósa ris, A deirim riot go firinneach, Go mbia tú am fhochair a niu a bpárrhas. **44** Agus do bhí sé a dtimcheall an seiseadh húair, agus do rinneadh dorchadas ar an dtalamh uile gus a náomheadh húair. **45** Agus do dhorchuirgeadh an ghrían agus do briseadh brat roinnte an teampuill ann a láir. **46** Agus ar néigheamh Díosa do ghúth mhór, a dubhaint sé, A Athair, táobham mo spiorad ann do lamhaibhsí: agus an tan a dubharit sé na neithesi, do chúaidh a spiorad ás. **47** Agus an tráth do chunnaire an caiptíu an ni do rinneadh, tug sé glóir do Dhía, ag rádh, Go firinneach budh firéan an duinesi. **48** Agus an pobal uile tháinic a náoinfheachd dá fhéachainsion, a núair do chunncadar na neithe do rinneadh ann, ag búaladh a nochda, do fhilleadar air a nais. **49** Agus do sheasadar a dháoiné aitheanta, a bhfád úadh, agus na mná do lean é ón Ghaililé, ag féachain ar na neithibhsí. **50** Agus, féuch, tháinic fear dar bhaím lóseph; do bhí na chomhairleach, na dhuine mhaith, agus na fhírean: **51** Nach a áontaigh dhá gcomhairle ná dá ngníomh súd; ó Arimatéa cathair do thír lúduighe: agá raibh suil fós ré rioghachd Dé. **52** Ar ndul dó so chum Pioláid, díarr sé corp lósa. **53** Agus ar na bhúain a nús dó, do chuir sé linéadach na thimcheall, agus do chuir sé a dtúama do bhí ar na thochait a gcarraic é, ann nach ar cuireadh áonduine roimhesion a ríamh. **54** Agus do bé sin lá a nullmhughte, agus do bhí an tsabbóid ag druid ríu. **55** Agus fós na mná, do lean é, agus tháinic leis ón Ghaililé, do chunncadar

an túama, agus cionnas do bhí a chórpsan ar na chur. **56** Agus ar bhfilleadh dhóibh dullmhuiugheadar spíosruidhe deaghbháluidh agus uinnímentighe; agus do chomhuuidheadar lá na sábhóide do réir na háithne.

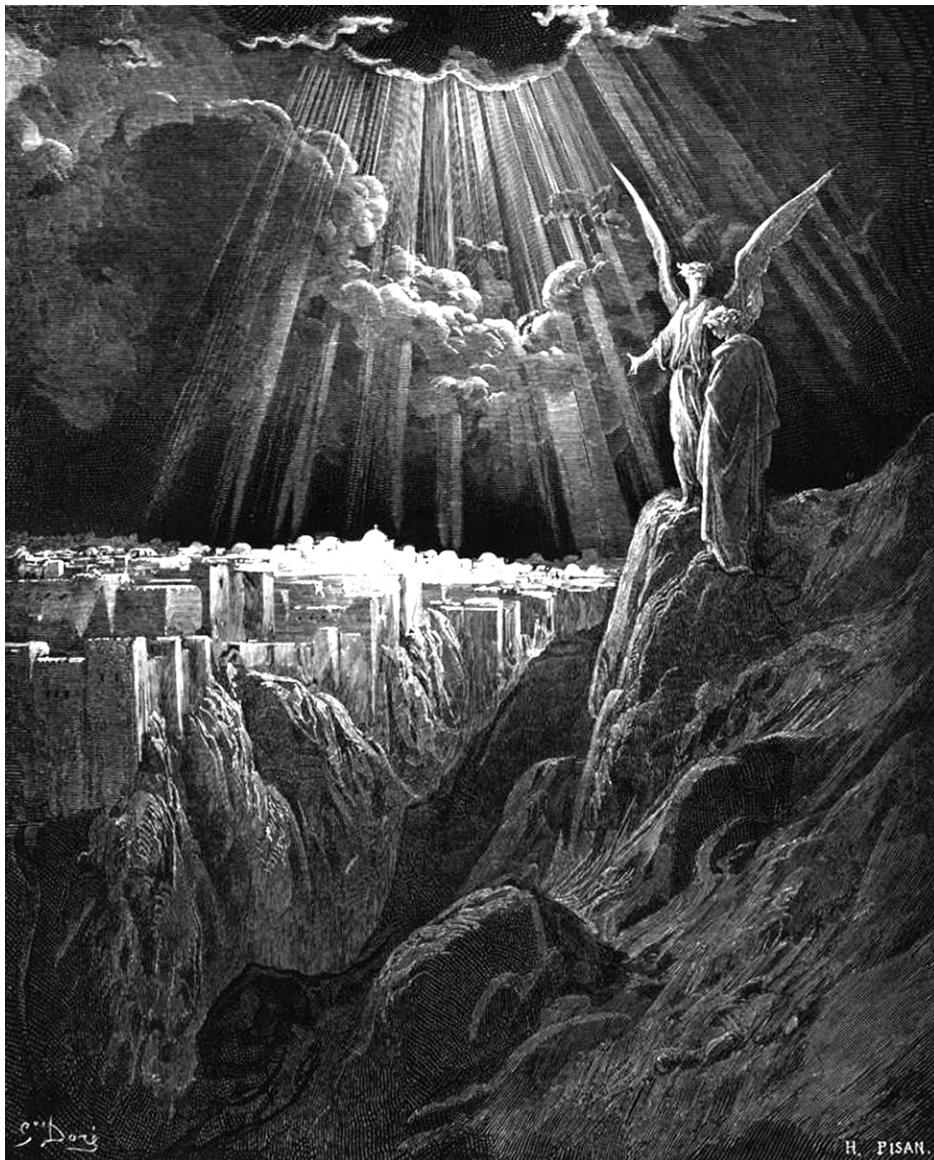
24 Agus an céadlá don tseachdmhuin, tangadar go romhoch ar maidin, chum an túama, ag tabhairt léo na neitheadh deaghbháluidh dullmhuiugheadar, agus mná áirighe eile maille ríu. **2** Agus fúaradar an chloch ar na hiomlat ón túama. **3** Agus ar ndul a sdeach dhóibh, ní fhúaradar corp an Tighearna lósa. **4** Agus tárla, gur ghabh úathbhás íad fán ní sin, agus féuch, do sheasadár días fear na naice a néaduighibh dealruigtheacha: **5** Agus ar na ngabháil eagla dóibson, agus ar gcromadh a naighthe chum na talmhan, a dubhradarsan ríu, Créud fa níartháoi eidir na marbhuibh an lé atá beo? **6** Ní bhfuil sé ann so, achd déirigh sé: cuimhnighidh mar a dubhaint sé féin ribh an feadh do bhí sé fós ann sa Ghailé **7** Ag rádh, Is éigin Mac an duine do thabhairt a lámuibh dháointe peachtach, agus a chrochadh, agus a eiséirghe an treas lá. **8** Agus do chuimhnigheadarsan ar a bhriathraibhsion, **9** Agus ar bhfilleadh ón túama, dfoillsigheadar na neithesi uile don éineasbal dég, agus do cach eile uile. **10** Achd a si Muire Mhaghálen, agus lónna, afus Muire mathair Shéumas, agus na mná eile do bhí maille ríu, dinnis na neithesi do na heasbuil. **11** Agus do cheasadarsan a mbríathra mar éadruime cheille, agus nior chreideadar dhóibh. **12** Agus ar néirghe do Pheadar, do rioth sé chum an túama; agus an tan a dféuch sé a sdeach, do chunnairc sé an linéadach na luighe leis féin, agus dimthigh sé, ag déanamh iongantais leis féin fán ngíomhsa. **13** Agus, féuch, do chúadar días diobhsan an lásin féin go baile atá trí fithchid

sdáide ó Iérusalém, dar ab ainm Emmáus. **14** Agus do bhádar ag labhairt eatarra féin ar na neithibhsí uile tarla ann. **15** Agus tárla, ar mbeith ag comhrádh dhóibh agus ag ceasdúghadh ré chéile, go dtáinic lósa féin, agus gur shiubháil sé léo. **16** Achd do cungmhadh a súilesion, ionnus nach aitheonchaidís é. **17** Agus a dubhaint sé ríu, Créd íad na comhraitesi air a bhfuiltí ag teachd cadruibh féin, ag siobhal dibh, agus sibh go bronach? **18** Agus ar bhfeagra do neach díobh, dar bhaím Cléophas, a dubhaint sé ris, An bhfuil tusa ad áonar ad choigcraigheach a Niarusalém, agus gan fios na neitheann do rinneadh innte ann sna láethibhsí agad? **19** Agus a dubhaint seision ríu, Créd iad na neithe? Agus a dubhradarsan ris, Na neither tháobh lósa Nasardha, do bhí na fhaigh chumhachdach a ngníómh agus a mbreithir a bfiadhnuisi Dé, agus an phobuil uile: **20** Cionnas tugadar na hárdsagairt, agus ar núachdarainne é chum breithe bháis do bhreith air, agus do chrochadar é. **21** Achd do bhí ar síulne gur bheision an té dfuaisgéoladh Isráel: agus leith amuich dhíobh so uile, a sé níu an treas lá ó rinneadh na neithesi. **22** Agus mar an gcéadna, mná áirighe dhínn féin tháinig go moch chum a túama, do chuireadar úathbhás oruinn; **23** Agus mar nach bhfuaradar a chorpsan, tangadar, ag rádh, go bhfacadar féin fós taidhbhsí aingeal, a deir go bhfuil sé na bheathaigh. **24** Agus do chuadar dream áirighe dhá rabh maille rinne chum an túama, agus fueradar mar a dubhradar na mná: achd ní fhacadar eision. **25** Agus a dubhaint seision riu, O a dhaoine amadánach agus mallchroidhtheach chum creidmhe dá gach éinni dar labhradar na fáighe! **26** A né nar bhéigin do Chríosd na neithesi dfulang, agus dul a sdeach ann a ghlór féin? **27** Agus ar dtionnsgnadh ó Mháoisí agus ó na faighibh uile, do eidirmhínigh

sé dhoibh ann sna huile sgriopturaibh na neither bhi dhá tháobh féin. **28** Agus do dhruideadar ris an mbaile, ann a rabhadar ag dul: agus do léig seision air go rachadh sé ní is faide. **29** Achd do choimhéignigheadarsan é, ag rádh, Fan aguinne, óir atá sé na thrath nona, agus is deireadh láoi atá ann. Agus do chúaidh se a sdeach dfuireach aca. **30** Agus tárla, an tan do chuidh sé chum bí na bhfochair, ar mbreith ar a narán; go rug sé buidheachas, agus ar na bhriseadh, tug sé dhóibhsion é. **31** Agus so hosgladh a súilesion, agus daithnidheadar eision; agus do tóghbadh as a namharc é. **32** Agus a dubhradarsan eatarra féin, A né nach rabhadar ar gcroidhthe ar lasadh ionnuinn, an feadh do bhí sé ag labhairt rinn ar a tslighe, agus an tan do osguil sé dhuinn na sgrioptúiridh? **33** Agus ar néirghe dhoibh ar a núairsin féin, dfileadar go Híarusalém, agus fúaradar an téinfhear deúg cruinn a bhfochair a chéile, agus an dream do bhí maille ríu, **34** Ag rádh, Déirigh an Tighearna go firinneach, agus taisbéanadh do Shíomón é. **35** Agus dinnisiodarsan na neither do rinneadh ar a tslighe, agus mar do aithnidheadar é a mbriseadh a naráin. **36** Agus agá labhairt so dhóibhsion, do sheas lósa féin ann a lár, agus a dubhairt sé ríu, Siocháin maille ribh. **37** Achd ar mbeith dhóibhsion ar crith agus lán deagla, do sháoileadar gur spiorad do chunncadar. **38** Agus a dubhairt seision ríu; Créd fá bhduilti ar bhar mbúaidhreadh, agus créd fá a néirghid smúaintighe ann bhar gcroidhthibh? **39** Feuchaidh mó lámha agus mó chosa, óir is misi féin atá ann: glacaidh, agus féuchaidh mé; oír ní bhfuil féoil na cnáma ag spioruid, mar do chithi agamsa. **40** Agus an tan a dubhairt sé na neithesi do thaisbéin sé dhóibh a lámha agus a chosa. **41** Achd ar mbeith míchreidmheach dhóibhsion fós tré gháirdeachas,

agus ag déanamh iongantais, a dubhairt seision ríu, An bhfuil bíadh ar bith agaibh ann so? **42** Agus tugadarsan do cuid díasg rósduighe, agus cuid do chír mheala. **43** Agus ar na nglacadh dhósan, dúaidh sé na bhfiafnuisision íad. **44** Agus a dubhairt sé ríu, Ag so na briathar do labhair mé ribh, a núair do bhí mé fós bhar bhfochair, gur ab éigin na huile neithe atá sgríobhtha a reachd Mháisi, agus ann sna fáighibh, agus ann sna salmuibh, am thimchealla do choimhlíonadh. **45** Ann sin dosguil sé a ttuisge, ionnus go dtuigfidís na sgrioptúir, **46** Agus a dubhairt sé ríu, Gur mar so do bhi sé sgríobhtha, agus gur mar so dob éigin do Chríosd fulang, agus éiseirghe ó mharbhuibh an treas lá: **47** Agus aithrighe agus maitheamhnas na bpeacadh do dheanmóir an aimh do na huile chinidheachuibh, ag tionnsguadh ó Iérusalém. **48** Agus is sibhsí fiadhnuiseadha na neitheanna. **49** Agus, féuch, cuirfidh misi gallamhun Mathar féin chugaibh: achd fanoidh a gcathair lárusalém, no go gcuirthear cumhachda a násas umuibh. **50** Agus rug sé amach go soithe Betánia íad, agus ar dtóghbháil a lámh, do bheannuigh sé íad. **51** Agus tárla, ar mbeith dá mbeannughadh dho, gur sgaradh ríu é, agus gur tóghadh súas ar neamh é. **52** Agus ar na onóruighadh dhóibhsean, dfilleadar go Híarusálém maille le gáirdeachus mó: **53** Agus do bhídis do ghnáth ann sa teampoll, ag moladh agus ag beanughadh Dé. Amen.

The New Jerusalem

"I saw the holy city, New Jerusalem, coming down out of heaven from God, prepared like a bride adorned for her husband. I heard a loud voice out of heaven saying, 'Behold, God's dwelling is with people, and he will dwell with them, and they will be his people, and God himself will be with them as their God.'"

Revelation 21:2-3

Reader's Guide

Irish at AionianBible.org/Readers-Guide

The Aionian Bible republishes public domain and Creative Common Bible texts that are 100% free to copy and print. The original translation is unaltered and notes are added to help your study. The notes show the location of eleven special Greek and Hebrew Aionian Glossary words to help us better understand God's love for individuals and for all mankind, and the nature of afterlife destinies.

Who has the authority to interpret the Bible and examine the underlying Hebrew and Greek words? That is a good question! We read in 1 John 2:27, "*As for you, the anointing which you received from him remains in you, and you do not need for anyone to teach you. But as his anointing teaches you concerning all things, and is true, and is no lie, and even as it taught you, you remain in him.*" Every Christian is qualified to interpret the Bible! Now that does not mean we will all agree. Each of us is still growing in our understanding of the truth. However, it does mean that there is no infallible human or tradition to answer all our questions. Instead the Holy Spirit helps each of us to know the truth and grow closer to God and each other.

The Bible is a library with 66 books in the Protestant Canon. The best way to learn God's word is to read entire books. Read the book of Genesis. Read the book of John. Read the entire Bible library. Topical studies and cross-referencing can be good. However, the safest way to understand context and meaning is to read whole Bible books. Chapter and verse numbers were added for convenience in the 16th century, but unfortunately they can cause the Bible to seem like an encyclopedia. The Aionian Bible is formatted with simple verse numbering, minimal notes, and no cross-referencing in order to encourage the reading of Bible books.

Bible reading must also begin with prayer. Any Christian is qualified to interpret the Bible with God's help. However, this freedom is also a responsibility because without the Holy Spirit we cannot interpret accurately. We read in 1 Corinthians 2:13-14, "*And we speak of these things, not with words taught by human wisdom, but with those taught by the Spirit, comparing spiritual things with spiritual things. Now the natural person does not receive the things of the Spirit of God, for they are foolishness to him, and he cannot understand them, because they are spiritually discerned.*" So we cannot understand in our natural self, but we can with God's help through prayer.

The Holy Spirit is the best writer and he uses literary devices such as introductions, conclusions, paragraphs, and metaphors. He also writes various genres including historical narrative, prose, and poetry. So Bible study must spiritually discern and understand literature. Pray, read, observe, interpret, and apply. Finally, "*Do your best to present yourself approved by God, a worker who does not need to be ashamed, properly handling the word of truth.*" 2 Timothy 2:15. "*God has granted to us his precious and exceedingly great promises; that through these you may become partakers of the divine nature, having escaped from the corruption that is in the world by lust. Yes, and for this very cause adding on your part all diligence, in your faith supply moral excellence; and in moral excellence, knowledge; and in knowledge, self-control; and in self-control patience; and in patience godliness; and in godliness brotherly affection; and in brotherly affection, love. For if these things are yours and abound, they make you to be not idle nor unfruitful to the knowledge of our Lord Jesus Christ,*" 2 Peter 1:4-8.

Glossary

Irish at AionianBible.org/Glossary

The Aionian Bible un-translates and instead transliterates eleven special words to help us better understand the extent of God's love for individuals and all mankind, and the nature of afterlife destinies. The original translation is unaltered and a note is added to 64 Old Testament and 200 New Testament verses. Compare the meanings below to the Strong's Concordance and Glossary definitions.

Abyssos g12

Greek: proper noun, place

Usage: 9 times in 3 books, 6 chapters, and 9 verses

Meaning:

Temporary prison for special fallen angels such as Apollyon, the Beast, and Satan.

aidios g126

Greek: adjective

Usage: 2 times in Romans 1:20 and Jude 6

Meaning:

Lasting, enduring forever, eternal.

aiōn g165

Greek: noun

Usage: 127 times in 22 books, 75 chapters, and 102 verses

Meaning:

A lifetime or time period with a beginning and end, an era, an age, the completion of which is beyond human perception, but known only to God the creator of the aiōns, Hebrews 1:2. Never meaning simple endless or infinite chronological time in Greek usage. Read Dr. Heleen Keizer and Ramelli and Konstan for proofs.

aiōnios g166

Greek: adjective

Usage: 71 times in 19 books, 44 chapters, and 69 verses

Meaning:

From start to finish, pertaining to the age, lifetime, entirety, complete, or even consummate. Never meaning simple endless or infinite chronological time in Koine Greek usage. Read Dr. Heleen Keizer and Ramelli and Konstan for proofs.

eleēsē g1653

Greek: verb, aorist tense, active voice, subjunctive mood, 3rd person singular

Usage: 1 time in this conjugation, Romans 11:32

Meaning:

To have pity on, to show mercy. Typically, the subjunctive mood indicates possibility, not certainty. However, a subjunctive in a purpose clause is a resulting action as certain as the causal action. The subjunctive in a purpose clause functions as an indicative, not an optative. Thus, the grand conclusion of grace theology in Romans 11:32 must be clarified. God's mercy on all is not a possibility, but a certainty. See ntgreek.org.

Geenna g1067

Greek: proper noun, place

Usage: 12 times in 4 books, 7 chapters, and 12 verses

Meaning:

Valley of Hinnom, Jerusalem's trash dump, a place of ruin, destruction, and judgment in this life, or the next, though not eternal to Jesus' audience.

Hadēs g86

Greek: proper noun, place

Usage: 11 times in 5 books, 9 chapters, and 11 verses

Meaning:

Synonomous with Sheol, though in New Testament usage Hades is the temporal place of punishment for deceased unbelieving mankind, distinct from Paradise for deceased believers.

Limnē Pyr g3041 g4442

Greek: proper noun, place

Usage: Phrase 5 times in the New Testament

Meaning:

Lake of Fire, final punishment for those not named in the Book of Life, prepared for the Devil and his angels, Matthew 25:41.

Sheol h7585

Hebrew: proper noun, place

Usage: 66 times in 17 books, 50 chapters, and 64 verses

Meaning:

The grave or temporal afterlife world of both the righteous and unrighteous, believing and unbelieving, until the general resurrection.

Tartaroō g5020

Greek: proper noun, place

Usage: 1 time in 2 Peter 2:4

Meaning:

Temporary prison for particular fallen angels awaiting final judgment.

Glossary +

AionianBible.org/Bibles/Irish---Odomhnuill-Modern/Noted

Glossary references are below. Strong's Hebrew and Greek number notes are added to 64 Old Testament and 200 New Testament verses. Questioned verse translations do not contain Aionian Glossary words and may wrongly imply *eternal* or *Hell*. * The note placement is skipped or adjusted for verses with non-standard numbering.

Abyssos

Lúcás 8:31
Romans 10:7
Revelation 9:1
Revelation 9:2
Revelation 9:11
Revelation 11:7
Revelation 17:8
Revelation 20:1
Revelation 20:3

Acts 3:21
Acts 15:18

1 Peter 1:25
1 Peter 4:11

Romans 1:25
Romans 9:5

1 Peter 5:11
2 Peter 3:18

Romans 11:36
Romans 12:2

1 John 2:17
2 John 1:2

Romans 16:27
1 Corinthians 1:20

Jude 1:13
Jude 1:25

1 Corinthians 2:6
1 Corinthians 2:7

Revelation 1:6
Revelation 1:18

1 Corinthians 2:8
1 Corinthians 3:18

Revelation 4:9
Revelation 4:10

1 Corinthians 8:13
1 Corinthians 10:11

Revelation 5:13
Revelation 7:12

2 Corinthians 4:4
2 Corinthians 9:9

Revelation 10:6
Revelation 11:15

aīdios

Romans 1:20
Jude 1:6

2 Corinthians 11:31

Revelation 14:11

Galatians 1:4
Galatians 1:5

Revelation 15:7
Revelation 19:3

Matthew 13:39
Matthew 13:40

Revelation 20:10
Revelation 22:5

Matthew 13:49
Matthew 21:19

Ephesians 2:2
Ephesians 2:7

Matthew 24:3
Matthew 28:20

Ephesians 3:9
Ephesians 3:11

Mark 3:29
Mark 4:19

Ephesians 3:21
Ephesians 6:12

Mark 10:30
Mark 11:14

Philippians 4:20
Colossians 1:26

Lúcás 1:33
Lúcás 1:55

Colossians 1:26
1 Timothy 1:17

Lúcás 1:70
Lúcás 1:16:8

1 Timothy 6:17
2 Timothy 4:10

Lúcás 18:30
Lúcás 20:34

Titus 2:12
Hebrews 1:2

Lúcás 20:35
John 4:14

Hebrews 1:8
Hebrews 5:6

John 6:51
John 6:58

Hebrews 6:5
Hebrews 6:20

John 8:35
John 8:51

Hebrews 7:17
Hebrews 7:21

John 8:52
John 9:32

Hebrews 7:24
Hebrews 7:28

John 10:28
John 11:26

Hebrews 9:26
Hebrews 11:3

John 12:34
John 13:8

Hebrews 13:8
Hebrews 13:21

John 14:16

1 Peter 1:23

aiōnios

Matthew 18:8

Matthew 19:16

Matthew 19:29

Matthew 25:41

Matthew 25:46

Mark 3:29

Mark 10:17

Mark 10:30

Lúcás 10:25

Lúcás 16:9

Lúcás 18:18

Lúcás 18:30

John 3:15

John 3:16

John 3:36

John 4:14

John 4:36

John 5:24

John 5:39

John 6:27

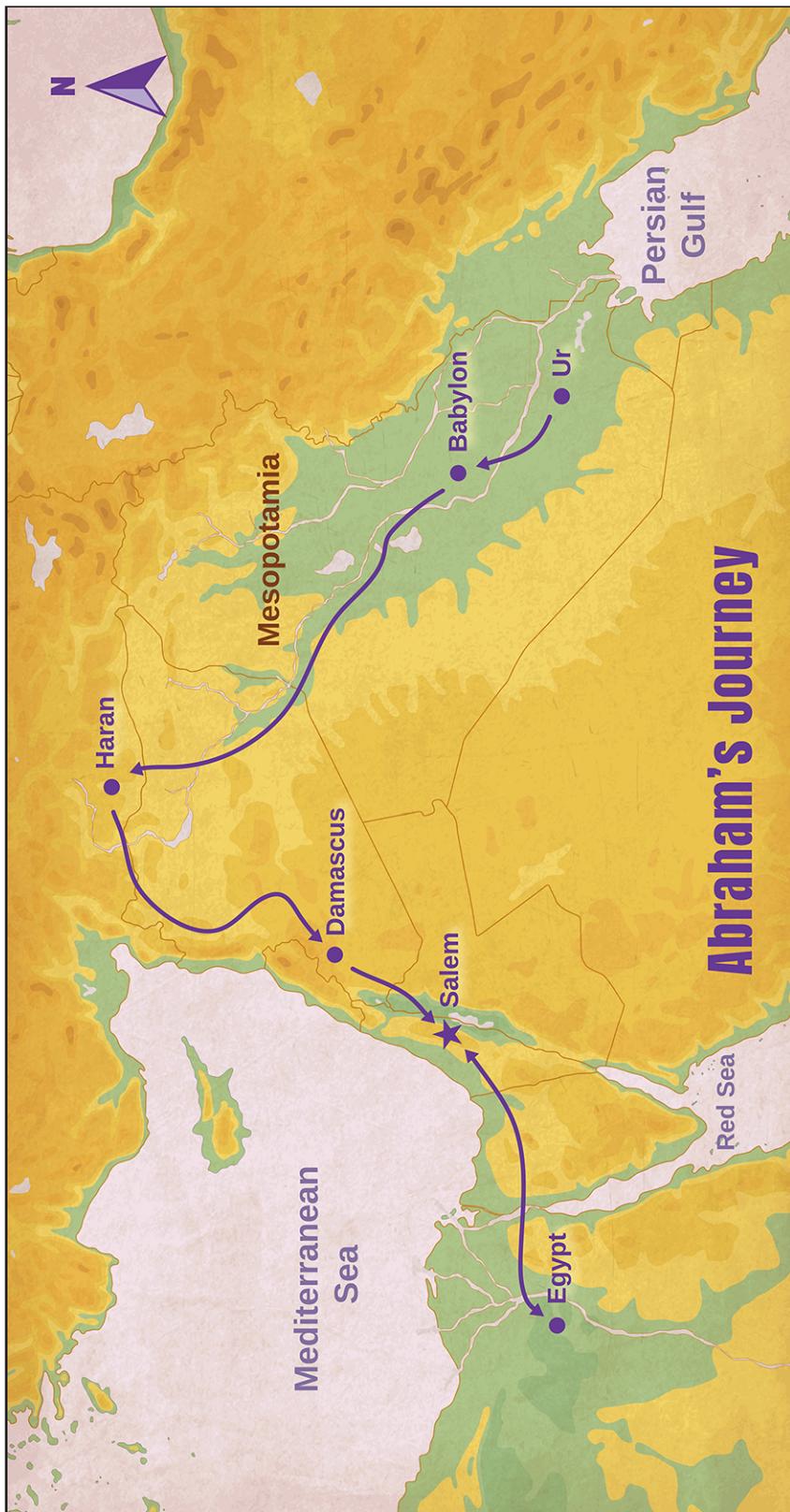
John 6:40

John 6:47

John 6:54

John 6:68

John 10:28	Mark 9:45	Psalms 116:3
John 12:25	Mark 9:47	Psalms 139:8
John 12:50	Lúcás 12:5	Psalms 141:7
John 17:2	James 3:6	Proverbs 1:12
John 17:3		Proverbs 5:5
Acts 13:46		Proverbs 7:27
Acts 13:48	Matthew 11:23	Proverbs 9:18
Romans 2:7	Matthew 16:18	Proverbs 15:11
Romans 5:21	Lúcás 10:15	Proverbs 15:24
Romans 6:22	Lúcás 16:23	Proverbs 23:14
Romans 6:23	Acts 2:27	Proverbs 27:20
Romans 16:25	Acts 2:31	Proverbs 30:16
Romans 16:26	1 Corinthians 15:55	Ecclesiastes 9:10
2 Corinthians 4:17	Revelation 1:18	Song of Solomon 8:6
2 Corinthians 4:18	Revelation 6:8	Isaiah 5:14
2 Corinthians 5:1	Revelation 20:13	Isaiah 7:11
Galatians 6:8	Revelation 20:14	Isaiah 14:9
2 Thessalonians 1:9		Isaiah 14:11
2 Thessalonians 2:16		Isaiah 14:15
1 Timothy 1:16	Revelation 19:20	Isaiah 28:15
1 Timothy 6:12	Revelation 20:10	Isaiah 28:18
1 Timothy 6:16	Revelation 20:14	Isaiah 38:10
2 Timothy 1:9	Revelation 20:15	Isaiah 38:18
2 Timothy 2:10	Revelation 21:8	Isaiah 57:9
Titus 1:2		Ezekiel 31:15
Titus 3:7		Ezekiel 31:16
Philemon 1:15	Genesis 37:35	Ezekiel 31:17
Hebrews 5:9	Genesis 42:38	Ezekiel 32:21
Hebrews 6:2	Genesis 44:29	Ezekiel 32:27
Hebrews 9:12	Genesis 44:31	Hosea 13:14
Hebrews 9:14	Numbers 16:30	Amos 9:2
Hebrews 9:15	Numbers 16:33	Jonah 2:2
Hebrews 13:20	Deuteronomy 32:22	Habakkuk 2:5
1 Peter 5:10	1 Samuel 2:6	
2 Peter 1:11	2 Samuel 22:6	
1 John 1:2	1 Kings 2:6	
1 John 2:25	1 Kings 2:9	
1 John 3:15	Job 7:9	
1 John 5:11	Job 11:8	
1 John 5:13	Job 14:13	
1 John 5:20	Job 17:13	
Jude 1:7	Job 17:16	
Jude 1:21	Job 21:13	
Revelation 14:6	Job 24:19	
	Job 26:6	
eleēsē	Psalms 6:5	
Romans 11:32	Psalms 9:17	
	Psalms 16:10	
Geenna	Psalms 18:5	
Matthew 5:22	Psalms 30:3	
Matthew 5:29	Psalms 31:17	
Matthew 5:30	Psalms 49:14	
Matthew 10:28	Psalms 49:15	
Matthew 18:9	Psalms 55:15	
Matthew 23:15	Psalms 86:13	
Matthew 23:33	Psalms 88:3	
Mark 9:43	Psalms 89:48	

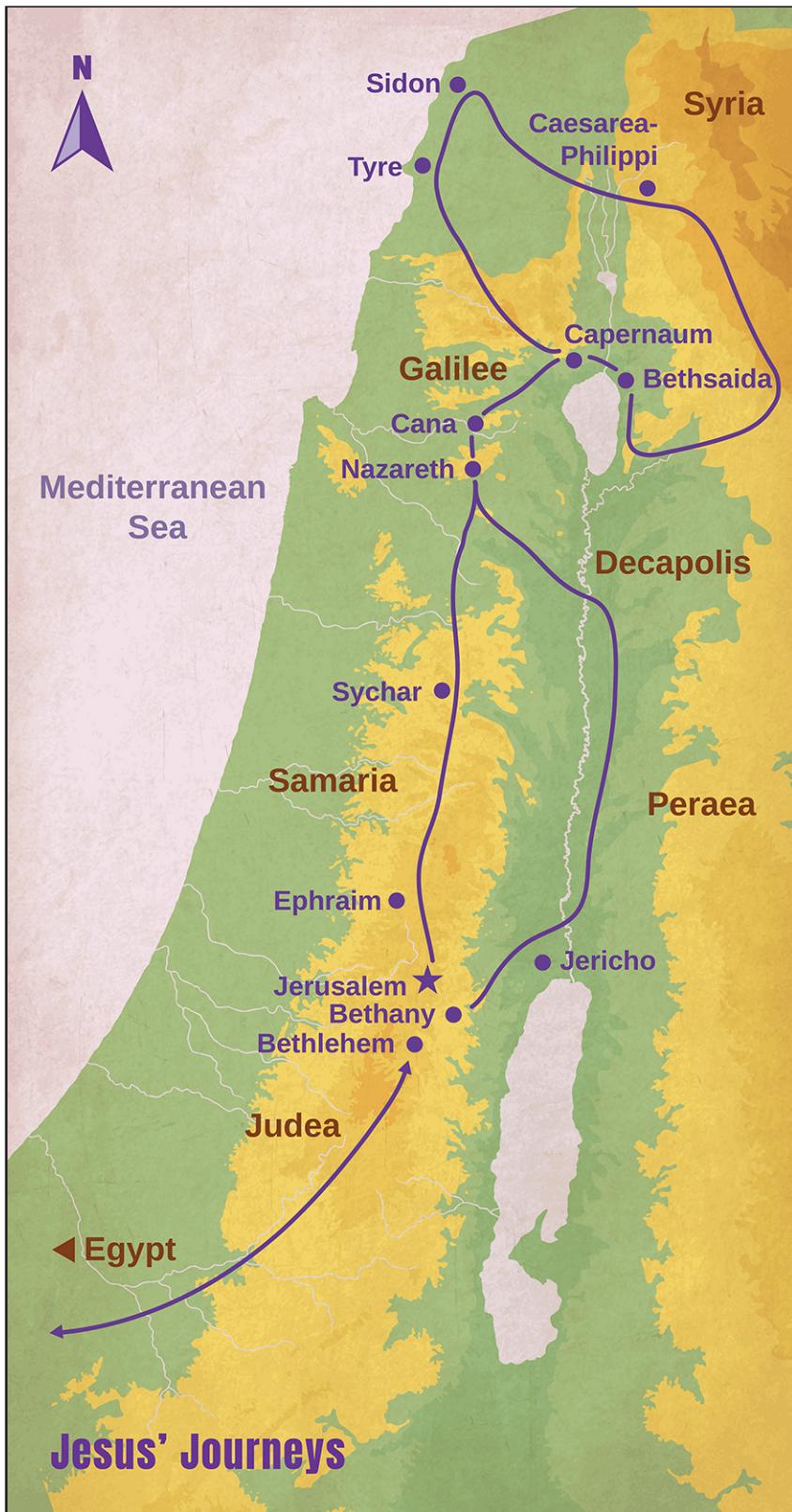

"By faith, Abraham, when he was called, obeyed to go out to the place which he was to receive for an inheritance. He went out, not knowing where he went"

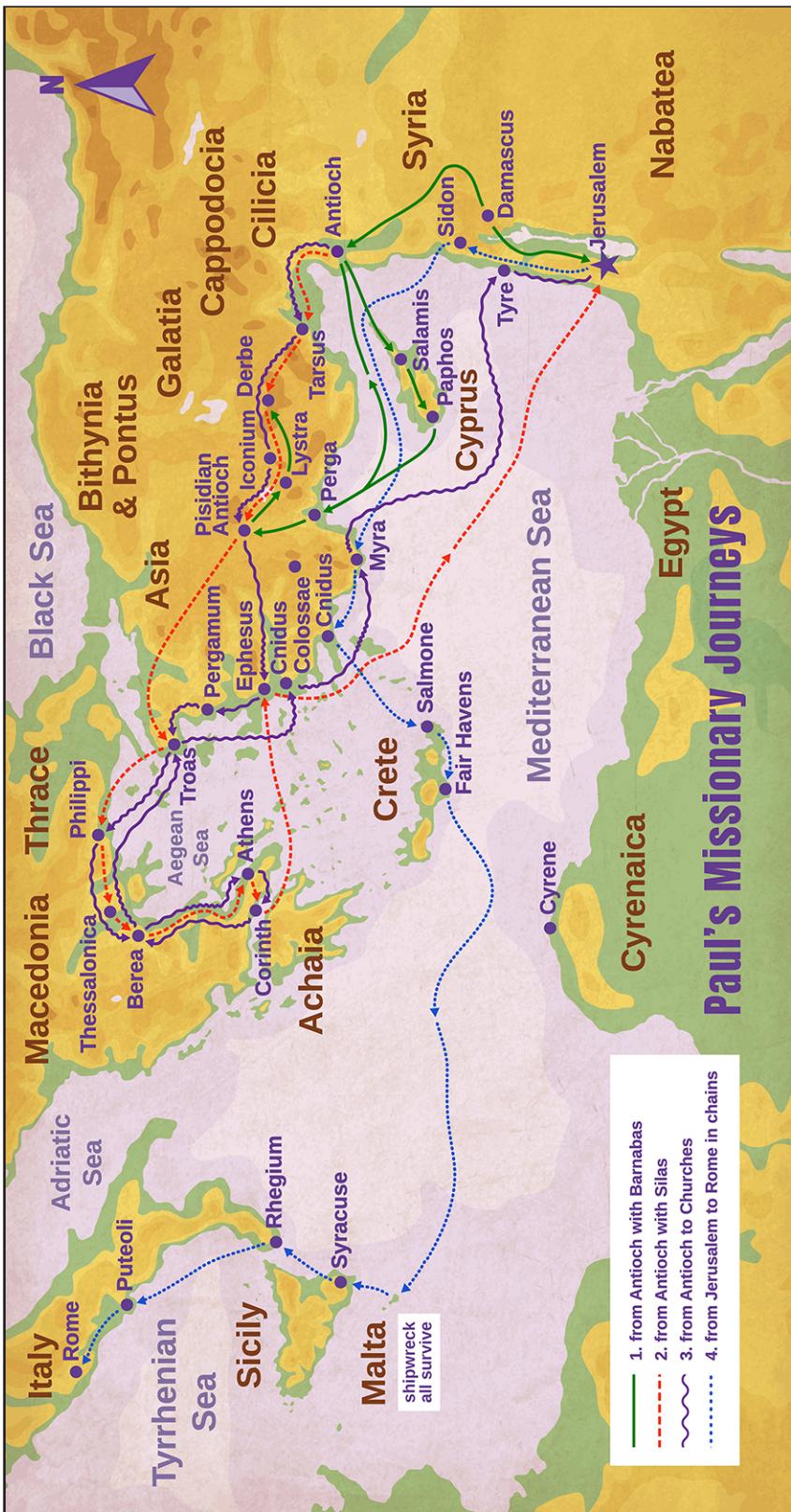
Hebrews 11:8

"When Pharaoh had let the people go, God didn't lead them by the way of the land of the Philistines, although that was near; for God said, 'Lest perhaps the people change their minds when they see war, and they return to Egypt'" Exodus 13:17

"For the Son of Man also came not to be served, but to serve, and to give his life as a ransom for many"
Mark 10:45

"Paul, a servant of Jesus Christ, called to be an apostle, set apart for the Good News of God"
Romans 1:1

Creation 4004 B.C.

- Adam and Eve created
Tubal-cain forges metal
- Enoch walks with God
- Methuselah dies at age 969
- God floods the Earth
- Tower of Babel thwarted
- Abraham sojourns to Canaan
- Jacob moves to Egypt
- Moses leads Exodus from Egypt
- Gideon judges Israel
- Ruth embraces the God of Israel
- David installed as King
- King Solomon builds the Temple
- Elijah defeats Baal's prophets
- Jonah preaches to Nineveh
- Assyrians conquer Israelites
- King Josiah reforms Judah
- Babylonians capture Judah
- Persians conquer Babylonians
- Cyrus frees Jews, rebuilds Temple
- Nehemiah rebuilds the wall
- Malachi prophesies the Messiah
- Greeks conquer Persians
- Seleucids conquer Greeks
- Hebrew Bible translated to Greek
- Maccabees defeat Seleucids
- Romans subject Judea
- Herod the Great rules Judea**

New Heavens and Earth

- Christ returns for his people
- Jim Elliot martyrdom in Ecuador
- John Williams reaches Polynesia
- Zinzendorf leads Moravian mission
- Japanese kill 40,000 Christians
- Jesuits reach Mexico
- Martin Luther leads Reformation
- Gutenberg prints first Bible
- Franciscans reach Sumatra
- Ramon Llull trains missionaries
- Crusades tarnish the church
- The Great Schism
- Adalbert martyrdom in Prussia
- Bulgarian Prince Boris converts
- Boniface reaches Germany
- Alopen reaches China
- Longinus reaches Alodia / Sudan
- Saint Patrick reaches Ireland
- Carthage ratifies Bible Canon
- Ulfila reaches Goth / Romania
- Nicæa proclaims God is Trinity
- Denis reaches Paris, France
- Tertullian writes Christian literature
- Titus destroys the Jewish Temple
- Paul imprisoned in Rome, Italy
- Thomas reaches Malabar, India
- Peter reaches Gentile Cornelius
- Holy Spirit empowers the Church**

Jesus Christ born 4 B.C.
(The Annals of the World, James Usher)

(Wikipedia, Timeline of Christian missions)

Resurrected 33 A.D.

Where?

ՀՕԿՄ

Where?		When?		Who?	
Innocence		Fallen		Glory	
Eternity Past	4000 BC Creation	Fall to Sin No Law	1500 BC Moses' Law	Advent of Christ 0-33 AD	Church Age Kingdom Age
God	Father	God's Perfect Fellowship	God's Perfect Fellowship with Adam in the Garden of Eden	Living in Unapproachable Light, 1 Timothy 6:16	Great White Throne
	Son	Pre-Incarnate, John 8:58	Incarnate, John 1:14	Paradise, Luke 23:43	New Heaven and Earth
	Holy Spirit	Everywhere, Psalm 139:7	Indwelling Believers, John 14:17	All Restored	
Mankind	Living Mankind		Serving the Savior or Satan on Earth, Ephesians 2:1-5	All Mankind in the Holy City	
	Deceased Believing Mankind		Blessed in Paradise, Luke 16:22	No Hades	
	Deceased Unbelieving Mankind		Punished in Hades until the final judgment, Luke 16:23 and Rev 20:13	No Dead	
	Holy Angels	No people	Serving Mankind at God's Command, Hebrews 1:14	Rev 20:3	
Angels	Imprisoned Angels	Gen 1:1	Imprisoned in Tartarus, 2 Peter 2:4 and Jude 6	Lake of Fire Prepared for the Devil and his Angels	Fallen Angels Forgiven?
	Fugitive Angels	No Fall	Thalassa, Rev 20:13	Col 1:20 Yes?	
	First Beast Demon	No Unholy Angels	Rebellious Against Christ	Heb 2:16 No?	
	False Prophet Demon	Gen 1:31	Accusing Mankind	Mat 25:41 Rev 20:10	
	Satan		1 Peter 5:8 and Revelation 12:10	Abyss Revelation 20:22	

Destiny

Irish at AionianBible.org/Destiny

The Aionian Bible shows the location of eleven special Greek and Hebrew Aionian Glossary words to help us better understand God's love for individuals and for all mankind, and the nature of after-life destinies. The underlying Hebrew and Greek words typically translated as *Hell* show us that there are not just two after-life destinies, Heaven or Hell. Instead, there are a number of different locations, each with different purposes, different durations, and different inhabitants. Locations include 1) Old Testament *Sheol* and New Testament *Hadēs*, 2) *Geenna*, 3) *Tartaroō*, 4) *Abyssos*, 5) *Limnē Pyr*, 6) *Paradise*, 7) *The New Heaven*, and 8) *The New Earth*. So there is reason to review our conclusions about the destinies of redeemed mankind and fallen angels.

The key observation is that fallen angels will be present at the final judgment, 2 Peter 2:4 and Jude 6. Traditionally, we understand the separation of the Sheep and the Goats at the final judgment to divide believing from unbelieving mankind, Matthew 25:31-46 and Revelation 20:11-15. However, the presence of fallen angels alternatively suggests that Jesus is separating redeemed mankind from the fallen angels. We do know that Jesus is the helper of mankind and not the helper of the Devil, Hebrews 2. We also know that Jesus has atoned for the sins of all mankind, both believer and unbeliever alike, 1 John 2:1-2. Deceased believers are rewarded in Paradise, Luke 23:43, while unbelievers are punished in Hades as the story of Lazarus makes plain, Luke 16:19-31. Yet less commonly known, the punishment of this selfish man and all unbelievers is before the final judgment, is temporal, and is punctuated when Hades is evacuated, Revelation 20:13. So is there hope beyond Hades for unbelieving mankind? Jesus promised, "*the gates of Hades will not prevail,*" Matthew 16:18. Paul asks, "*Hades where is your victory?*" 1 Corinthians 15:55. John wrote, "*Hades gives up,*" Revelation 20:13.

Jesus comforts us saying, "*Do not be afraid,*" because he holds the keys to *unlock* death and Hades, Revelation 1:18. Yet too often our *Good News* sounds like a warning to "*be afraid*" because Jesus holds the keys to *lock* Hades! Wow, we have it backwards! Hades will be evacuated! And to guarantee hope, once emptied, Hades is thrown into the Lake of Fire, never needed again, Revelation 20:14.

Finally, we read that anyone whose name is not written in the Book of Life is thrown into the Lake of Fire, the second death, with no exit ever mentioned or promised, Revelation 21:1-8. So are those evacuated from Hades then, "*out of the frying pan, into the fire?*" Certainly, the Lake of Fire is the destiny of the Goats. But, do not be afraid. Instead, read the Bible's explicit mention of the purpose of the Lake of Fire and the identity of the Goats, "*Then he will say also to those on the left hand, 'Depart from me, you cursed, into the consummate fire which is prepared for... the devil and his angels,'*" Matthew 25:41. Bad news for the Devil. Good news for all mankind!

Faith is not a pen to write your own name in the Book of Life. Instead, faith is the glasses to see that the love of Christ for all mankind has already written our names in Heaven. "*If the first fruit is holy, so is the lump,*" Romans 11:16. Though unbelievers will suffer regrettable punishment in Hades, redeemed mankind will never enter the Lake of Fire, prepared for the devil and his angels. And as God promised, all mankind will worship Christ together forever, Philippians 2:9-11.

Disciple All Nations

"Go and make disciples of all nations, baptizing them in the name of the Father and of the Son and of the Holy Spirit"

Matthew 28:19